

Raftul
Denisei

PREMIUL NOBEL PENTRU LITERATURĂ

J.M. COETZEE

Moartea lui Isus

roman

„Impresionant și neliniștitor, dar și emoționant până la lacrimi.“ —*The Los Angeles Review of Books*

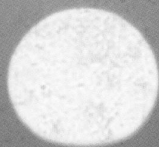
HUMANITAS
fiction

„Orice nouă carte a lui Coetzee impune respect, iar *Moartea lui Isus* nu face excepție.“

The Mail on Sunday

„Straniu și frumos: un fel de poem simbolist în proză... conținând adevăruri atemporale.“

The Weekend Australian

Simón, Inés și David trăiesc de patru ani în Estrella, iar existența lor a intrat pe un făgaș al calmei rutine familiale. Simón e angajat la o firmă publicitară, Inés a devenit coproprietara unui magazin prosper, iar David, în vârstă de zece ani, urmează cursurile de dans de la academie. Îi place să joace fotbal cu băieții din cartier, sub privirea atentă a lui Simón. Într-una din zile, pe marginea terenului apare un anume Dr. Fabricante, care conduce un orfelinat. Este momentul care va schimba radical destinul lui David și al tuturor celor din jurul lui. Copilul decide să-și părăsească familia adoptivă, răspunzând vocației sale excepționale, doar de el pe deplin înțeleasă.

ISBN 978-606-779-787-9

Foto copertă: Sebastian Voortman / Pexels

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

J.M. COETZEE

Moartea lui Isus

Traducere din engleză de
IRINA HOREA

HUMANITAS
fiction

Redactor: Raluca Popescu
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineț
Corector: Marilena Vasile
DTP: Dragoș Dumitrescu, Veronica Dinu

Lucrare executată la Master Print Super Offset

J.M. COETZEE

THE DEATH OF JESUS

Copyright © 2019 by J.M. Coetzee

By arrangement with Peter Lampack Agency, Inc.

350 Fifth Avenue, Suite 5300 New York, NY 10118 USA.

All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2021, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

COETZEE, JOHN MAXWELL

Moartea lui Isus / J.M. Coetzee; trad. din engleză

de Irina Horea. – București: Humanitas Fiction, 2021

ISBN 978-606-779-787-9

I. Horea, Irina (trad.)

821.111

EDITURA HUMANITAS FICTION

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0723 684 194

Capitolul 1

O după-amiază răcoroasă de toamnă. Pe întinderea de iarbă din spatele blocului, el, Simón, stă și urmărește un meci de fotbal. De obicei, e singurul spectator la aceste meciuri încinse între copiii din bloc. Însă azi s-au oprit și doi străini să privească: un bărbat într-un costum închis la culoare și, lângă el, o fată în uniformă școlară.

Mingea zboară cu boltă spre stânga, jumătatea în care joacă David. Blocând mingea cu latul piciorului, David îl driblează pe apărător, care se repede să-l deposedeze, și trimite mingea în centru. Nici un jucător n-o poate intercepta, nici portarul n-o prinde, astfel că mingea trece de linia porții.

În meciurile astea din timpul săptămânii, nu există echipe. Băieții se împart după cum le vine, unii intră, alții ies. Uneori sunt treizeci, alteori doar șase. Când David a intrat prima oară în joc, în urmă cu trei ani, era cel mai mic ca vârstă și ca statură. Deși firav, acum se numără printre copiii mai înalți, e iute de picior, un alergător care te păcălește.

Un moment de acalmie în meci. Cei doi străini se apropie; câinele care moțăie la picioarele lui se ridică, înalță capul.

— Bună ziua, spune bărbatul. Ce echipe sunt acestea?

— Sunt doar copii din cartier, mai încing un meci din când în când.

— Nu joacă prost, spune străinul. Sunteți tatăl vreunuia?

El, părinte? Are rost să explice ce anume este el?

— Cel de colo e fiul meu, spune el. David. Băiatul înalt cu păr negru.

Străinul se uită atent la David, băiatul înalt cu păr negru, care se fâțăie de colo-colo cu aer distrat, fără să acorde cine știe ce atenție jocului.

— Nu s-au gândit să se organizeze într-o echipă? întreabă străinul. Dați-mi voie să mă prezint. Mă numesc Julio Fabricante. Dânsa e Maria Prudencia. Suntem de la Las Manos. Ați auzit de Las Manos? Nu? E orfelinatul de pe malul celălalt al râului.

— Simón, se prezintă el.

Dă mâna cu Julio Fabricante de la orfelinat, o salută din cap pe Maria Prudencia – are vreo paisprezece ani, după părerea lui, constituție robustă, sprâncene groase și sâni bine dezvoltați.

— Întreb pentru că am fi bucuroși să-i găzduim. Avem un teren adevărat, cu toate marcajele necesare și cu porți ca lumea.

— Cred că lor le ajunge să bată mingea.

— Nu te perfecționezi fără concurență, spune Julio.

— De acord. Pe de altă parte, formarea unei echipe ar însemna să alegi unsprezece și să-i excluzi pe ceilalți, ceea ce-ar contrazice etosul pe care și l-au format ei. Așa văd eu lucrurile. Dar poate greșesc. Poate că lor le-ar plăcea să concureze și să devină mai buni. Întrebați-i.

David are mingea la picior. Face o fentă, execută mișcarea atât de fluid, încât apărătorul rămâne blocat. Pasează mingea unui coechipier și privește cum acesta o trimite direct în brațele portarului.

— E foarte bun fiul dumneavoastră, zice Julio. Talent înăscut.

— Are un avantaj față de prietenii lui. Ia lecții de dans, prin urmare are un bun simț al echilibrului. Dacă și ceilalți băieți ar lua lecții de dans, s-ar dovedi la fel de buni.

— Ai auzit, Maria? face Julio. Poate ar trebui să urmezi exemplul lui David și să iei lecții de dans.

Maria privește neclintit înainte.

— Maria Prudencia joacă fotbal, lămurește Julio. Este unul din stâlpii echipei noastre.

Soarele coboară spre asfințit. Curând, băiatul care e proprietarul mingii și-o va revendica („Trebuie să plec”), iar jucătorii se vor duce la casele lor.

— Știu că nu sunteți antrenorul lor, spune Julio. Îmi dau seama și că nu sunteți în favoarea sportului organizat. Dar, de hatârul băieților, gândiți-vă totuși. Poftim cartea mea de vizită. Poate le va plăcea să joace

ca o echipă împotriva altei echipe. Mi-a părut bine de cunoștință.

Dr. Julio Fabricante, Educador, scrie pe cartea de vizită. *Orfanato de Las Manos, Estrella 4.*

— Hai, Bolívar, zice el. E timpul să mergem acasă. Câinele se ridică în picioare, trăgând un pârț puturos.

În timpul cinei, David întreabă:

— Cine-i omul cu care-ai vorbit?

— Îl cheamă Doctor Julio Fabricante. Uite cartea lui de vizită. Lucrează la un orfelinat. Propune ca voi să vă alcătuiți o echipă și să jucați împotriva unei echipe a orfelinatului.

Inés studiază cartea de vizită.

— *Educador*, citește ea. Ce-nseamnă asta?

— Un cuvânt mai fistichiu pentru învățător.

Când el ajunge la terenul acoperit cu iarbă în după-amiaza următoare, dr. Fabricante e deja acolo, stă de vorbă cu băieții strânși în jurul lui.

— Puteți și să vă alegeți un nume pentru echipa voastră, tocmai spune acesta. Și puteți alege culoarea tricourilor pentru echipa voastră.

— Los Gatos, spune un băiat.

— Las Panteras, zice altul.

Las Panteras e pe gustul băieților, care par entuziasmați de propunerea doctorului Julio.

— Noi, la orfelinat, ne spunem Los Halcones, după șoim, pasărea cu vederea cea mai ageră dintre toate.

— De ce nu vă spuneți Los Huérfanos? întreabă David.

O tăcere stânjenită.

— Deoarece, tinere, zice dr. Fabricante, nu cerșim favoruri. Nu cerem să ni se acorde victoria doar pentru că suntem cine suntem.

— Ești orfan? întreabă David.

— Nu, din întâmplare eu nu sunt orfan, dar am în grijă orfelinatul și acolo locuiesc. Am un respect deosebit pentru orfani, îi îndrăgesc – orfanii sunt în lume mult mai mulți decât îți poți imagina.

Băieții rămân tăcuți. La fel și el, Simón.

— Eu sunt orfan, zice David. Pot să joc pentru echipa voastră?

Băieții chicotesc. S-au obișnuit cu provocările lansate de David.

— Termină, David, șuieră unul dintre ei.

E momentul ca el să intervină:

— David, nu sunt sigur că înțelegi cu adevărat ce înseamnă să fii orfan, un orfan în adevăratul sens al cuvântului. Un orfan nu are familie, nu are casă. Aici intervine doctorul Julio. El le oferă orfanilor un cămin. Tu deja ai unul. Se întoarce spre dr. Julio și îi spune: Îmi cer scuze că sunteți martor la o dispută familială.

— Nu e nevoie să vă scuzați. Aspectul pe care-l pune în discuție fiul dumneavoastră e important. Ce înseamnă să fii orfan? Înseamnă, pur și simplu, să nu ai părinți vizibili? Nu. A fi orfan, la nivelul cel mai profund, înseamnă a fi singur pe lume. Prin urmare,

într-un anumit sens, toți suntem orfani, deoarece, la nivelul cel mai profund, toți suntem singuri pe lume. Ceea ce le spun tinerilor care se află în grija mea e că nu trebuie să te rușinezi de faptul că locuiești într-un orfelinat, deoarece orfelinatul este un microcosmos al societății.

— Nu mi-ai răspuns, insistă David. Pot să joc pentru echipa ta?

— Ar fi mai bine să joci pentru echipa ta, răspunde dr. Julio. Dacă toată lumea ar juca pentru Los Halcones, n-am mai avea împotriva cui să jucăm. N-ar mai fi competiție.

— Eu nu întreb pentru toți ceilalți. Eu întreb doar pentru mine.

Dr. Julio se întoarce către Simón:

— Ce părere aveți, señor? Sunteți de acord ca echipa dumneavoastră de fotbal să se numească Las Panteras?

— Eu, unul, n-am nici o părere, răspunde el. N-aș dori să le impun acestor tineri preferințele mele.

Tace. Ar vrea să adauge: *Tinerilor acestora care jucau fotbal într-o fericire, până când ai apărut matale în scenă.*

Capitolul 2

E al patrulea an de când locuiesc în bloc. Deși apartamentul lui Inés de la etajul doi e destul de spațios pentru toți trei, el și-a luat, prin înțelegere mutuală, un apartament numai al său, la parter, mai mic și mobilat mai simplu. Și l-a putut permite de când veniturile i-au sporit cu un ajutor de invaliditate din pricina unei leziuni la spate, care nu s-a vindecat niciodată cu totul, o leziune cu care s-a ales când a muncit ca docher în Novilla.

Are un venit al lui și un apartament al lui, dar nu are nici un cerc social, nu pentru că este o ființă nesocială sau din pricină că Estrella este un oraș neprietenos, ci pentru că a luat hotărârea, cu mult timp în urmă, să se dedice fără rezerve creșterii băiatului. Cât despre Inés, ea își petrece zilele, și uneori și serile, la magazinul de modă a cărui coproprietară este – deține jumătate din el. Prietenii ei provin de la Modas Modernas și din lumea mai largă a modei. El nu vrea, în mod deliberat, să știe nimic despre aceste prietenii. Dacă

printre prietenii ei are și iubii, el nu știe și nici nu-l interesează, atâta vreme cât ea rămâne o mamă bună.

Sub aripa lor, David a înflorit. Este voinic și sănătos. Cu ani în urmă, când locuiau în Novilla, s-au luptat cu sistemul educațional public. Profesorii lui David îl considerau *obstinado*, needucabil. De atunci, l-au ținut departe de școlile publice.

El, Simón, e încrezător că un copil cu o evidentă inteligență înăscută se poate descurca fără educație formală. *Este un copil excepțional*, îi spune el lui Inés, *cine poate prezice în ce direcție se vor manifesta harurile lui?* În momentele ei mai generoase, Inés este dispusă să fie de acord.

La Academia de Muzică din Estrella, David urmează cursuri de canto și dans. Cursurile de canto sunt supravegheate de directorul academiei, Juan Sebastián Arroyo. Când e vorba de dans, nu există nimeni la academie care să-l mai poată învăța ceva pe David. În zilele în care își face apariția la ore, dansează cum pofteste el, ceilalți elevi se iau după el sau, dacă nu pot să se ia după el, stau și-l privesc.

El, Simón, e și el dansator, deși un prozelit de dată recentă și fără har. Își execută mișcările de dans în intimitate, seara, când e singur. După ce-și pune pijamaua, dă drumul gramofonului cu volumul mic și dansează singur, cu ochii închiși, și dansează astfel până i se golește mintea complet. Apoi oprește muzica, se vâra în pat și doarme somnul celor drepecți.

În majoritatea serilor, muzica reprezintă o suită de dansuri pentru flaut și vioară, compuse de Arroyo pentru a comemora moartea celei de-a doua soții, Ana Magdalena. Dansurile nu au nici un titlu; discul, pitit în încăperea dosnică a unei prăvălii din oraș, nu are nici o etichetă. Muzica este lentă, maiestuoasă, tristă.

David nu catadicsește să se ducă la orele de curs normale și mai ales să facă exerciții la aritmetică, așa cum face orice puști de zece ani normal – asta din pricina unei prejudecăți a lui împotriva aritmeticii, fiind încurajat în această privință de regretata señoara Arroyo, care i-a făcut pe toți elevii ei să creadă că numerele întregi sunt divinități, entități celeste ce au existat înainte ca lumea fizică să ia ființă și vor continua să existe după ce lumea se va fi sfârșit, prin urmare merită să fieenerate. A amesteca numerele unele cu altele (*adición, sustracción*), sau a le fărâmița (*fracciones*) ori a le folosi pentru a măsura cantități de cărămizi sau făină (*la medida*), constituie un afront adus divinității lor.

La cea de-a zecea aniversare a lui David, el și Inés i-au dăruit un ceas, pe care David refuză să-l poarte din pricină că (zice el) fixează numerele într-o ordine circulară. O fi ora nouă înainte de ora zece, însă nouă nu e nici înainte, nici după zece.

Devoțiunii señoarei Arroyo față de numere, cărora le-a dat formă în dansurile pe care le-a predat elevilor ei, David i-a adăugat o particularitate ciudată, născocită de el: identificarea unor anumite numere cu anumite stele de pe cer.

El, Simón, nu înțelege filozofia numerelor (pe care, în sinea lui, o consideră a nu fi o filozofie, ci un cult), propovăduită la academie: în mod fățiș de regretata señora, ceva mai discret de văduvul Arroyo și de prietenii lui muzicieni. El, unul, nu o înțelege, dar o tolerează, nu numai din considerație față de David, ci și pentru că, atunci când este într-o dispoziție potrivită, în timpul dansului său solitar, uneori îi apare o viziune, scurtă, fulgurantă, despre ceea ce obișnuia să spună señora Arroyo: sfere argintii, prea multe pentru a putea fi numărate, care se rotesc unele în jurul celorlalte, producând un murmur nepământesc, într-un spațiu nesfârșit.

El dansează, are viziuni, dar nu consideră că s-a convertit la cultul numărului. Pentru viziunile lui, are o explicație rațională, una care-l mulțumește mai tot timpul: ritmul liniștitor al dansului, cântecul hipnotic al flautului induc o stare de transă în care fragmente sunt absorbite din leagănul memoriei și învârtite dinaintea ochiului interior.

David nu poate face operații aritmetice, sau refuză să le facă. Mai neliniștitor e că nu vrea să citească. Cu alte cuvinte, după ce-a învățat de unul singur să citească din *Don Quijote*, nu-l interesează să citească nici o altă carte. Știe *Don Quijote* pe de rost, într-o versiune abreviată pentru copii; și consideră povestea nu ceva născocit, ci o istorie adevărată. Undeva în lume, și dacă nu în lumea asta, atunci în cea următoare, Don Quijote

hălăduiește călare pe calul său, Rocinante, cu Sancho tropăind pe un măgar alături de el.

Au avut discuții în contradictoriu, el și băiatul, în legătură cu *Don Quijote*. *Dacă te-ai deschide spre alte cărți, zice el, ai afla că lumea are o mulțime de alți eroi pe lângă Don, și multe eroine, cu toții conjurați din nimic de mințile fertile ale autorilor. Chiar așa, fiind un copil dăruit, ai putea născoci eroi tu însuși, pe care-i să-i trimiți în lume ca să aibă aventuri.*

David abia dacă-l ascultă.

— Nu vreau să citesc alte cărți, zice el disprețuitor. Știu deja să citesc.

— Ai o înțelegere greșită asupra a ceea ce înseamnă cititul. A citi nu înseamnă doar a transforma semnele tipărite în sunete. A citi înseamnă ceva mai profund. Cititul adevărat este să auzi ceea ce are de spus cartea și să cumpănești la asta – poate chiar să porți o conversație în mintea ta cu autorul. Înseamnă să înveți despre lume – lumea așa cum este cu adevărat, nu cum vrei tu să fie.

— De ce? întreabă David.

— De ce? Pentru că ești tânăr și ignorant. Vei scăpa de ignoranță doar dacă te deschizi spre lume. Și cea mai bună metodă să te deschizi spre lume este să citești ce au de spus alți oameni, oameni mai puțin ignorați decât tine.

— Știu destule despre lume.

— Nu, nu știi. Nu știi absolut nimic despre lumea din afara câmpului tău limitat de experiență. Dansul

și lovirea mingii de fotbal sunt activități bune în sine, dar nu te învață nimic despre lume.

— Citesc *Don Quijote*.

— *Don Quijote*, repet, nu înseamnă lumea. Departe de așa ceva. *Don Quijote* este o poveste născocită de un bătrân cu mintea dusă. E o carte amuzantă, te absoarbe în jocul ei, dar e doar un joc al închipuirii. Chiar mesajul cărții este exact acela de a-i avertiza pe cititorii ca tine să nu se lase absorbiți într-o lume ireală, o lume a imaginației, așa cum e absorbit *Don Quijote*. Nu-ți amintești cum se încheie cartea, cu *Don Quijote* care își recapătă luciditatea și-i spune nepoatei lui să-i ardă cărțile, pentru ca nimeni pe viitor să nu mai fie tentat să-i urmeze drumul nebunesc?

— Dar ea nu-i arde cărțile.

— Ba da! Poate că nu se zice explicit în carte, însă o face! Este chiar extrem de recunoscătoare să scape de ele.

— Dar nu arde *Don Quijote*.

— Nu poate să ardă *Don Quijote*, pentru că ea e în *Don Quijote*. Nu poți să arzi o carte dacă ești înăuntrul ei, dacă ești un personaj în ea.

— Ba poți. Dar ea n-o face. Pentru că, dacă ar fi făcut-o, eu n-aș avea *Don Quijote*. Ar fi arsă.

După asemenea dispute cu băiatul, el rămâne deconcertat, însă mândru în sinea lui: deconcertat, pentru că nu poate birui un puști de zece ani într-o dispută; mândru, pentru că puștiul de zece ani îl pune în încurcătură cu atâta pricepere. *O fi el leneș, o fi el arogant*, își spune el despre copil, *dar cel puțin nu-i prost*.

Capitolul 3

Când și când, după cină, băiatul le cere celor doi să se așeze pe canapea („Haide, Inés!, Haide, Simón!“) și le prezintă ceea ce el numește *un espectáculo*, un spectacol. Acestea sunt momentele când se simt cel mai mult ca o familie și când afecțiunea băiatului pentru ei se manifestă cel mai limpede.

Cântecele pe care le cântă David în aceste *espectáculos* provin din orele de canto pe care le ia cu señor Arroyo. Multe dintre ele sunt compuse chiar de Arroyo, adresate unei *tú*, care poate foarte bine fi regretata soție a lui Arroyo. Inés nu le consideră potrivite pentru copii, iar el tinde să-i împărtășească rezerva. Cu toate acestea, cugetă el, spiritul lui Arroyo trebuie că se înviiorează când își aude creațiile căpătând consistență într-o voce atât de pură, de clară și tânără ca a lui David.

— Inés, Simón, vreți să auziți un cântec misterios? îi întreabă David în seara de după vizita lui Fabricante. Și cu o ardoare și o forță neobișnuite, cu glas puternic, începe să cânte:

*In diesem Wetter, in diesem Braus,
Nie hätt' ich gesendet das Kind hinaus –
Ja, in diesem Wetter, in diesem Braus,
Durft'st Du nicht senden das Kind hinaus!*

— Asta-i tot? zice Inés. E foarte scurt pentru un cântec.

— I l-am cântat lui Juan Sebastián azi. Voiam să cânt un alt cântec, dar când am deschis gura, mi-a ieșit asta. Știți ce înseamnă?

Repetă cântecul încet, articulând cu grijă cuvintele ciudate.

— N-am idee ce înseamnă. Señor Arroyo ce spune?

— Nici el nu știe. Dar mi-a zis că nu trebuie să mă tem. Mi-a zis că, dacă nu știu ce înseamnă în viața asta, o să aflu în viața următoare.

— Nu s-a gândit, întreabă el, Simón, că acest cântec ar putea veni nu din viața următoare, ci din viața anterioară, viața pe care ai avut-o înainte să te îmbarci pe vaporul cel mare și să traversezi oceanul?

Băiatul tace. Aici se încheie conversația și, odată cu ea, *espectáculo* din acea seară. Dar a doua zi, când el și David sunt singuri, băiatul revine la subiect:

— Cine am fost eu, Simón, înainte să traversez oceanul? Cine am fost eu înainte să încep să vorbesc spaniola?

— Aș spune că ai fost aceeași persoană care ești azi, doar că arătai altfel, aveai alt nume și vorbeai altă limbă – toate acestea au fost șterse când ai traversat oceanul,

odată cu amintirile tale. Totuși, drept răspuns la întrebarea *Cine am fost eu?*, aş spune că, în inima ta, în esența ta, ai fost tu însuși, ființa ta unică. Altfel n-ar avea nici un sens să spui că *tu* ai uitat limba pe care ai vorbit-o și așa mai departe. Pentru că cine altcineva ar fi putut uita, în afară de tine, ființa pe care-o aperi în inima ta? Așa văd eu treaba.

— Dar nu am uitat totul, nu-i așa? *In diesem Wetter, in diesem Braus* – îmi amintesc asta, doar că nu-mi amintesc ce-nseamnă.

— Într-adevăr. Sau poate, așa cum sugerează señor Arroyo, cuvintele îți vin nu din viața trecută, ci din cea viitoare. În acest caz, ar fi inexact să spunem că aceste cuvinte vin din *memoria*, memorie, deoarece ne putem aminti doar ceea ce e în trecut. Prin urmare, eu aş numi cuvintele tale *profecia*, profetice. Ca și când ți-ai aminti viitorul.

— Și tu, Simón, care crezi c-o fi – trecutul, sau viitorul? Eu cred că-i viitorul. Cred că vin din viața mea viitoare. Tu îți poți aminti viitorul?

— Nu, din păcate, nu-mi amintesc nimic, nici din trecut, nici din viitor. În comparație cu tine, tinere David, eu sunt un individ foarte anost, prin nimic excepțional, ba tocmai opusul excepționalului. Trăiesc în prezent ca un bou. Este un mare dar să fii în stare să-ți amintești fie trecutul, fie prezentul, și sunt sigur că señor Arroyo ar fi de acord. Ar trebui să ai la tine un carnetel ca să-ți notezi lucrurile de care-ți aduci aminte, chiar dacă n-au înțeles.

— Sau îți spun ție ce-mi aduc aminte și poți *tu* nota.

— Bună idee. Aș putea să-ți fiu *secretario*, omul care îți înregistrează secretele. Am putea face un proiect din asta, tu și cu mine. În loc să așteptăm ca lucrurile să-ți vină în minte – cântecul misterios, bunăoară –, am putea să stăm împreună câteva minute în fiecare zi, când te trezești dimineața sau ultimul lucru pe care să-l facem înainte să te culci, un timp în care să te concentrezi și să încerci să-ți amintești lucruri din trecut sau din viitor. Vrei să facem asta?

Băiatul tace.

Capitolul 4

În vinerea din acea săptămână, fără preambul, David face următorul anunț:

— Inés, mâine o să joc fotbal adevărat. Tu și Simón trebuie să veniți să mă vedeți.

— Mâine? Nu pot mâine, dragul meu. Sâmbăta este o zi aglomerată la magazin.

— O să joc într-o echipă adevărată. O să fiu numărul 9. Trebuie să port o cămașă albă. Trebuie să faci un număr 9 și să-l coși pe spatele cămășii.

Rând pe rând, ies la iveală detaliile noii ere, era fotbalului adevărat. La nouă dimineața, va sosi o furgonetă ca să-i ia pe copiii de la bloc. Băieții trebuie să poarte cămăși albe cu numere negre pe spate, de la unu la unsprezece. La zece fix, sub numele Las Panteras, ei vor fugi pe teren ca să se confrunte cu Los Halcones, echipa de la orfelinat.

— Cine v-a ales echipa? întreabă el.

— Eu.

— Înseamnă că ești căpitanul, șeful?

— Da.

— Și cine te-a făcut pe tine căpitan?

— Toți băieții. Vor să fiu căpitan. Eu le-am dat numerele.

Furgoneta de la orfelinat sosește punctual a doua zi dimineața, condusă de un taciturn în salopetă albastră. Nu toți băieții sunt gata – trebuie să trimită pe cineva să-l grăbească pe Carlitos, care a dormit mai mult – și nu toți poartă cămăși albe cu numere negre, conform instrucțiunilor, ba chiar nu toți au încălțări potrivite pentru fotbal. În schimb, mulțumită talentului de cusătoreasă al lui Inés, David are un număr 9 elegant pe cămașă și arată din cap până-n picioare ca un căpitan.

El și Inés asistă la plecarea lor, apoi se iau după ei cu mașina: bineînțeles, ideea că fiul ei conduce o echipă de fotbal pe teren bate treburile de la magazin.

Orfelinatul este pe malul celălalt al râului, într-o parte a orașului pe care el n-a avut nici un motiv s-o exploreze. Traversează râul pe un pod, apoi trec printr-un cartier industrial, intră pe un drum îngust, desfundat, între un depozit și un atelier de cherestea, ca să ajungă într-un loc surprinzător de plăcut, pe malul râului: un șir de clădiri scunde, din gresie, umbrite de copaci, cu un teren de sport unde copii de toate vârstele se învârt încoace și-ncolo, îmbrăcați în uniforma bleumarin, simplă și de bun gust, a orfelinatului.

Suflă o briză tăioasă. Inés e îmbrăcată cu o jachetă cu guler înalt; el, mai puțin prevăzător, nu are decât un pulover.

— Acolo e doctorul Fabricante, zice el – bărbatul acela cu cămașă neagră și șort. Se pare că el e arbitrul.

Dr. Fabricante suflă din fluier, șuierat imperios după șuierat imperios, și își flutură brațele. Gloata de copii o rupe la fugă pe teren, cele două echipe se aliniază în spatele arbitrului, orfanii ca scoși din cutie – cămăși albastre, șorturi albe, ghetete negre –, băieții de la bloc îmbrăcați și încălțați pestriți.

Din prima clipă, el este surprins de cât de diferit arată jucătorii din cele două echipe: copiii în albastru sunt pur și simplu mai dezvoltati. E chiar și o fată printre ei – după coapsele vâjnoase și sânii în creștere, o recunoaște pe Maria Prudencia. Sunt și băieți care, după aspect, e limpede că au trecut de vârsta pubertății. Prin comparație, musafirii arată plăpânzi.

De la primul șut, tinerii *panteras* bat în retragere, pregetând să-și înfrunte opozanții mai voinici. Cât ai zice pește, echipa în albastru și-a tăiat drum prin apărarea adversă și a marcat primul gol, urmat în scurt timp de al doilea.

El se întoarce enervat către Inés:

— Țsta nu-i meci de fotbal, e măcelărirea inocenților!

Mingea cade la piciorul unui jucător din echipa lui David. Acesta o lovește cu sălbăticie. Doi dintre coechipieri se reped după minge, însă este interceptată de Maria Prudencia, care stă cloșcă peste ea, provocându-i să o deposeze. Ei înțepenesc. Disprețuitoare, ea o pasează unui coechipier.

Tacticile folosite de orfani sunt simple, însă eficiente: duc mingea metodic spre poarta adversă, croindu-și drum printre adversari, până când o trimit pe lângă portarul neputincios. Când dr. Fabricante suflă din fluier pentru încheierea primei reprize, scorul e 10–0. Tremurând în vântul tăios, copiii de la bloc se strâng grămadă și așteaptă să reînceapă măcelul.

Dr. Fabricante fluieră începutul reprizei a doua. Mingea e trimisă de un jucător până la David. Cu mingea la picior, el dribblează ca o fantomă, trecând de primul adversar, de al doilea, de al treilea, și înscrie un gol.

Un minut mai târziu, mingea ajunge din nou la el. El trece fără probleme de apărători; dar, deodată, în loc să tragă la poartă, pasează unui coechipier și se uită cum acesta șutează peste poartă.

Meciul se încheie. Abătuți, băieții de la bloc părăsesc terenul cu pas târșăit, în timp ce câștigătorii sunt înconjurați de o mulțime extaziată.

Dr. Fabricante se apropie de ei.

— Sper că v-a plăcut meciul. A fost oarecum unilateral – îmi cer scuze pentru asta. Dar pentru copiii noștri e important să-și dovedească valoarea față de lumea de afară. Important pentru respectul de sine.

— Băieții noștri nu prea sunt din lumea de afară, răspunde el, Simón. Sunt doar băieți cărora le place să dea cu piciorul în minge. Dacă într-adevăr vreți să vă testați echipa, ar trebui să jucați cu un adversar mai puternic. N-am dreptate, Inés?

Inés confirmă cu un gest din cap.

E într-atât de enervat, încât nu-i pasă dacă dr. Fabricante se simte jignit. Dar nu, Fabricante ignoră reproșul.

— Nu e totul să câștigi sau să pierzi, zice el. Copiii participă, dau tot ce pot, se manifestă cu întregul lor potențial – asta contează. Totuși, în unele cazuri, a câștiga devine un factor important. Acesta e cazul nostru. De ce? Deoarece copiii noștri pornesc cu un dezavantaj. Ei au nevoie să-și dovedească lor înșile că pot să concureze cu cei de-afară – să concureze și să-i întreacă. Sunt sigur că înțelegeți.

Ba el nu înțelege defel; n-are însă chef să înceapă o discuție în contradictoriu. Nu-i place deloc de dr. Fabricante, *educador*; speră să nu-l mai vadă niciodată.

— Înțepenesc de frig, zice el; sunt sigur că și copiilor le e frig. Unde-i șoferul?

— Vine imediat, spune dr. Fabricante. După câteva clipe, se adresează lui Inés: Señora, pot să discut cu dumneavoastră între patru ochi?

El, Simón, se îndepărtează de ei. Copiii de la orfelinat au pus stăpânire pe stadion și s-au încins în jocurile lor, nepăsându-le de oaspeții învinși care așteaptă plouați să vină furgoneta și să-i ducă acasă.

Furgoneta apare, Las Panteras se cațără înăuntru. Sunt pe punctul de a porni, când Inés bate cu putere în geam:

— David, tu vii cu noi.

Fără tragere de inimă, David coboară.

— Nu pot să merg cu ceilalți? întreabă el.

— Nu, spune Inés sumbră.

Pe drumul de întoarcere, se vădește motivul supărării ei.

— E adevărat, întreabă ea, că i-ai spus doctorului Fabricante că vrei să pleci de-acasă și să locuiești în orfelinatul lui?

— Da.

— De ce-ai spus asta?

— Pentru că sunt orfan. Pentru că tu și Simón nu sunteți părinții mei adevărați.

— Asta i-ai spus?

— Da.

El, Simón, intervine:

— Nu te lăsa aburită, Inés. Nimeni n-o să ia în serios poveștile lui David, cu atât mai puțin un individ care conduce un orfelinat.

— Vreau să joc în echipa lor, zice băiatul.

— Adică să pleci de-acasă de dragul fotbalului? Ca să joci fotbal pentru orfelinat? Pentru că ți-e rușine de echipa ta, de prietenii tăi? Asta ne spui?

— Doctorul Julio zice că pot juca în echipa lui. Dar mai întâi trebuie să fiu orfan. Asta e regula.

— Și tu ai spus: *Foarte bine. O să-mi repudiez părinții și o să declar că sunt orfan*, doar de dragul fotbalului?

— Nu, nu am spus asta. Am spus: *De ce e asta regula?* Iar el a zis: *D-aia*.

— Asta-i tot ce-a zis: *D-aia?*

— A zis că, dacă n-ar fi o regulă, toată lumea ar vrea să joace în echipa lor, pentru că e atât de bună.

— Nu sunt buni, sunt doar dezvoltați și voinici. Ce-a mai spus doctorul Fabricante?

— Eu i-am zis că sunt o excepție. Iar el a zis că, dacă toți ar fi o excepție, regulile n-ar mai funcționa. A zis că viața e ca un meci de fotbal, trebuie să urmezi regulile. E ca tine. Nu înțelege nimic.

— Bun, dacă doctorul Julio nu înțelege nimic și dacă echipa lui este doar o șleahță de bătauși, de ce vrei să te duci să locuiești la orfelinatul lui? Doar ca să joci într-o echipă de fotbal care câștigă?

— Ce-i așa rău să câștigi?

— Nu-i deloc rău să câștigi. Nu-i deloc rău nici să pierzi. De fapt, ca regulă, aș spune că e mai bine să fi în tagma celor care pierd, decât în a celor care vor să câștige cu orice preț.

— Eu vreau să fiu un câștigător. Vreau să câștig cu orice preț.

— Ești un copil. Experiența ta e limitată. N-ai avut ocazia să vezi ce se întâmplă cu aceia care vor să câștige cu orice preț. Devin bătauși, tirani, cei mai mulți dintre ei.

— Nu-i drept. Când spun ceva ce nu-ți place, zici că sunt copil, deci ceea ce spun nu contează. Contează doar dacă sunt de acord cu tine. De ce trebuie să fiu mereu de acord cu tine? Nu vreau să vorbesc așa cum vorbești tu, nu vreau să fiu așa cum ești tu! Vreau să fiu cel care vreau să fiu!

Ce este în spatele izbucnirii lui? Ce i-a spus Fabricante? El, Simón, încearcă să prindă privirea lui Inés, dar privirea ei e ținută pe drum.

— Încă așteptăm să auzim, spune el. În afară de fotbal, de ce vrei să te muți la orfelinat?

— Tu nu mă ascuți niciodată, zice băiatul. Nu ascuți, deci nu înțelegi. Nu e nici un de ce.

— Prin urmare, doctorul Julio nu înțelege, și eu nu înțeleg, și nu există nici un de ce. În afară de tine, cine înțelege? Inés înțelege? Tu înțelegi, Inés?

Inés nu răspunde. N-are de gând să-i vină în ajutor.

— După părerea mea, tinere, tu ești cel care nu înțelege, continuă el. Până acum, ai dus o viață liniștită. Mama ta și cu mine ți-am îndeplinit hatâruri pe care nici un copil normal nu și le permite, deoarece noi recunoaștem că ești un copil ieșit din comun. Dar eu încep să mă întreb dacă tu înțelegi ce înseamnă să fi ieșit din comun. Nu înseamnă că poți să faci ce vrei, așa cum crezi tu. Nu înseamnă că poți ignora regulile. Ți place să joci fotbal, dar dacă ignori regulile fotbalului, arbitrul te scoate de pe teren, și pe bună dreptate. Nimeni nu-i mai presus de lege. Nu există chestia că poți fi exceptat de la orice regulă. O excepție universală e o contradicție în termeni. E lipsit de sens.

— I-am spus doctorului Julio despre tine și Inés. Știe că nu sunteți părinții mei adevărați.

— Ce-i spui doctorului Julio nu contează. Doctorul Julio nu ni te poate lua. Nu are autoritatea s-o facă.

— Zice că, dacă sunt oameni care-mi fac rău, el îmi poate oferi adăpost. Lucrurile rele sunt o excepție. Dacă cineva îți face rău, poți să te refugiezi în orfelinatul lui, indiferent cine ești.

— Cum adică? întreabă Inés, care până acum n-a zis nimic. Cine ți-a făcut rău?

— Doctorul Julio spune că orfelinatul lui este o insulă a refugiului. Oricine este victimă poate să se ducă acolo, și el îl va proteja.

— Cine ți-a făcut ție rău? insistă Inés.

Băiatul tace.

Inés încetinește, oprește mașina pe marginea drumului.

— Răspunde-mi, David, cere ea. I-ai spus doctorului Julio că noi ți-am făcut ceva rău?

— Nu sunt obligat să răspund. Dacă ești copil, nu ești obligat să răspunzi.

— Nu înțeleg, zice el, Simón. I-ai spus ori nu i-ai spus doctorului Julio că Inés și eu îți facem ceva rău?

— Nu sunt obligat să spun.

— Nu înțeleg. Nu ești obligat să-mi spui mie, sau nu ești obligat să-i spui doctorului Julio?

— Nu sunt obligat să spun nimănui. Pot să vin la orfelinatul ăsta și el îmi va acorda refugiu. Nu sunt obligat să spun de ce. Asta e filozofia lui. Nu există nici un de ce.

— Filozofia lui! Stii ce înseamnă cuvintele *cosas malas*, lucruri rele, ce implicație au, sau le culegi așa,

ca pe niște pietre, și le arunci în stânga și-n dreapta, ca să rănești oameni?

— Nu sunt obligat să răspund. Știi și singur.

Inés intervine din nou:

— David, ce anume știe Simón? Ți-a făcut Simón ceva?

Parcă a primit un pumn! Din senin, între Inés și el s-a căscat o prăpastie.

— Întoarce mașina, Inés, zice el. Trebuie să vorbim cu omul ăla față-n față. Nu-i putem permite să toarne otravă în urechile copilului.

— Răspunde-mi, David, insistă Inés. Asta e o problemă serioasă. Ți-a făcut Simón ceva?

— Nu.

— Nu? Nu ți-a făcut nimic? Atunci de ce faci asemenea acuzații?

— Nu explic nimic. Un copil nu-i obligat să explice. Voi vreți să urmez reguli. Asta e regula.

— Dacă Simón coboară din mașină, o să-mi spui?

Băiatul nu răspunde. El, Simón, coboară din mașină. Au ajuns la podul care leagă zona de sud-est a orașului de cea de sud-vest. El se apleacă peste parapet. Mai jos, cocoțat pe o piatră, un bățlan solitar care îl ignoră. Ce dimineată! Întâi, parodia de meci de fotbal, acum, această acuzație distructivă, nesocotită, din partea copilului. *Nu-s obligat să-ți spun ce-ai făcut. Știi și singur.* Ce-a făcut? Nu l-a atins pe băiat cu vreun deget impur, niciodată n-a nutrit vreun gând impur.

Bate în capota mașinii. Inés coboară geamul.

— Ne putem întoarce la orfelinat? Trebuie să vorbesc cu individul ăla odios.

— Avem o mică discuție, David și cu mine, zice Inés. Când terminăm, te anunț.

Bâtlanul a zburat. El coboară malul, îngenunchează, bea.

Apoi, de pe pod, David îi face semn cu mâna și strigă:

— Simón, ce faci?

— Beau apă. Urcă malul și se adresează băiatului: David, cu siguranță știi că nu-i adevărat. Cum poți să crezi că ți-aș face vreodată vreun rău?

— Lucrurile nu trebuie să fie adevărate ca să fie adevărate. Numai asta spui: *E adevărat? E adevărat?* De aceea nu-ți place Don Quijote. Crezi că nu-i adevărat.

— Ba-mi place Don Quijote. Îmi place chiar dacă nu-i adevărat. Doar că nu-mi place în același fel în care îți place ție. Dar ce-are-a face Don Quijote cu toată... tot balamucul ăsta?

Băiatul nu răspunde, îi aruncă doar o privire amuzată, insolentă.

El urcă înapoi în mașină și i se adresează lui Inés, pe un ton cât mai calm cu putință:

— Înainte să faci vreo imprudență, reflectează la ceea ce-ai auzit. David spune că, deoarece e copil, nu trebuie să urmeze aceleași standarde de veridicitate ca alți oameni. Prin urmare, e liber să inventeze povești – despre mine, despre oricine pe această lume. Gândește-te la

asta. Gândește-te la asta și fii atentă. Mâine va inventa povești despre tine.

Inés stă cu privirile ațintite în față.

— Ce vrei să fac? zice ea. Am pierdut toată dimineața urmărind un meci de fotbal. Am treburi de rezolvat la magazin. David are nevoie de o baie caldă și de haine curate. Dacă vrei să te duc înapoi la orfelinat, ca să te socotești cu doctorul Julio, spune. Dar, în acest caz, va trebui să te descurci cu întorsul acasă. Nu stau să aștept. Așa că spune-mi.

El cumpănește.

— Hai să mergem acasă. Luni o să-i fac o vizită doctorului Fabricante.

Capitolul 5

Primul lucru luni dimineața, el telefonează la orfelinat și se programează pentru o întrevvedere cu directorul. Deoarece Inés folosește mașina, el trebuie să se ducă până acolo cu bicicleta greoaie cu care face livrările, ceea ce-i ia mai bine de-o oră, apoi trebuie să aștepte într-o anticameră, sub privirile formidabilului secretar-cerber al lui Fabricante.

În fine, este împins în biroul directorului. Fabricante îi strânge mâna, îl poștește să ia loc. Lumina soarelui care se revarsă prin fereastră scoate în evidență etichetele de găscă de la colțurile ochilor lui Fabricante; părul pieptănat bine pe spate este atât de incredibil de negru, încât ai zice că e cănit. Cu toate acestea, are o siluetă bine întreținută și radiază o energie palpabilă.

— Vă mulțumesc că ați asistat la meci, începe acesta. Copiii noștri nu sunt obișnuiți să aibă spectatori. Prin natura lucrurilor, ei nu au familii care să-i încurajeze cu strigăte. Iar acum, fără îndoială, ați vrea să aflați cum se face că tânărul David ni se va alătura.

— De fapt, señor Julio, spune el ținându-se în frâu, nu de asta sunt aici. Sunt aici să răspund la o acuzație ce a fost formulată împotriva mea personal, acuzație în privința căreia cu siguranță ați avut un rol de jucat. Cu siguranță știți la ce mă refer.

Dr. Fabricante se reazemă de spetează, își împletește mâinile sub bărbie.

— Îmi pare rău că s-a ajuns la asta, señor Simón. Dar David nu e primul copil care a venit la mine pentru protecție, iar dumneavoastră nu sunteți primul adult cu care a trebuit să mă confrunt în calitate de protector. Perfect, vorbiți.

— Când ați venit în parc, deunăzi, ați pretins că sunteți acolo ca să vă uitați la meciul de fotbal. Dar adevărul e că erați în căutare de recruți pentru orfelinatul ăsta al dumneavoastră. Căutați copii impresionabili, așa cum e David, care ar putea fi atrași în basmul despre ce înseamnă să fii orfan.

— Ce aiureală! Las' că a fi orfan nu-i basm. Dimpotrivă. Dar continuați.

— Basmul la care mă refer, pe care unii copii îl găsesc captivant, e că părinții lor nu sunt părinții adevărați, ci că părinții adevărați sunt regi și regine, sau ȣigani, sau acrobați de circ. Căutați copii vulnerabili și le vârâți în cap povești d-astea. Le spuneți că, dacă își denunță părinții și fug de-acasă, îi veți primi dumneavoastră. De ce? De ce răspândiți asemenea minciuni nocive? David n-a fost niciodată abuzat. Nici măcar nu știa cuvântul până n-ați apărut dumneavoastră.

— Nu trebuie să cunoști cuvântul ca să suferi vătămarea, replică dr. Julio. Poți să mori fără să știi numele a ceea ce te-a ucis. *Angina pectoris*. Mătrăgună.

El se ridică în picioare.

— Nu am venit aici să stăm la discuții. Am venit să vă spun că nu-l veți lua pe David de la noi. O să vă înfrunt pas cu pas, la fel și mama lui.

Dr. Julio se ridică și el.

— Señor Simón, nu sunteți primul bărbat care vine aici și mă amenință, și nu veți fi nici ultimul. Dar am anumite obligații pe care mi le impune societatea, una dintre acestea fiind aceea de a oferi un refugiu copiilor abuzați și neglijați. Spuneți că vă veți lupta să-l păstrați pe David. Însă – corectați-mă dacă greșesc – nu sunteți tatăl natural al lui David, nici soția dumneavoastră nu e mama naturală. Aceasta fiind situația, poziția dumneavoastră în ochii legii poate fi precară. Nu mai am nimic de zis.

După decesul, în urmă cu trei ani, al Anei Magdalena, a doua soție a lui señor Arroyo, și după scandalul care a urmat, academia a trecut printr-o perioadă grea. Jumătate dintre elevi au fost retrași de către părinți; salariile angajaților n-au putut fi plătite. El, Simón, s-a numărat printre puținii binevoitori care l-au sprijinit pe señor Arroyo în perioada în care s-a luptat să salveze corabia.

Dacă e să se dea crezare clevetelilor care ajung la el prin intermediul lui Inés și al colegilor ei de la Modas

Modernas, academia a făcut față furtunii și chiar a început să prospere într-o formă nouă, respectiv ca o școală de muzică. Un număr semnificativ de elevi, majoritatea din orașele de provincie, s-au cazat la cămin și primesc întreaga educație școlară acolo. Însă majoritatea elevilor de la academie provin de la școlile publice din Estrella și participă doar la lecțiile de muzică. Teoria muzicii și compoziția sunt predate de Arroyo însuși; pentru lecțiile de canto și cele pentru diferite instrumente, el a adus profesori specializați. Încă mai există lecții de dans, însă dansul nu mai este un element central al misiunii academiei.

Pentru cunoștințele de muzică ale lui Arroyo, el nutrește cel mai profund respect. Dacă Arroyo nu se bucură de notorietate în Estrella, este pentru că Estrella e un oraș provincial adormit, cu o viață culturală neînsemnată. Cât despre filozofia arroyană privind muzica — Arroyo invocă matematicile superioare și tratează muzica făcută de mâinile omenești drept un slab ecou, în cel mai bun caz, al muzicii sferelor —, el unul n-a reușit niciodată s-o priceapă. Dar cel puțin este o filozofie coerentă, iar David nu a avut de suferit în urma contactului cu ea.

De la dr. Fabricante și orfelinatul lui, el, Simón, se duce direct la academie, la locuința lui Arroyo. Acesta îl primește cu politețea obișnuită și îl servește cu o ceașcă de cafea.

— Juan Sebastián, o să fiu scurt, zice el. David ne informează că vrea să plece de acasă. A decis că el face

parte dintre orfanii lumii – cuvântul *huérfano* l-a atras întotdeauna. Este încurajat în aiureala asta romantică de un anume doctor Julio Fabricante, care pretinde că e educator și conduce un orfelinat în partea de răsărit a orașului. Se întâmplă să-l cunoașteți?

— Știu despre el. Este adeptul educației practice, un dușman al învățăturii din cărți, pe care o discreditează fățiș. Are o școală la orfelinatul lui, unde copiii învață elementele rudimentare ale cititului, scrisului și socotitului, înainte să deprindă meserii precum cea de tâmplar, instalator sau bucătar – din astea. Ce mai știi? E neînduplecat în ce privește disciplina, formarea caracterului, sporturile de echipă. Orfelinatul are un cor care câștigă premii. Fabricante însuși își are propriii admiratori în cadrul consiliului orașului. Îl privesc ca pe un om în ascensiune, un om al viitorului. Dar nu l-am întâlnit niciodată.

— Ei bine, doctorul Fabricante a dobândit influență asupra lui David, promițându-i un loc în echipa de fotbal a orfelinatului. Acum trec la subiect. Dacă David pleacă de acasă și se mută la orfelinatul lui Fabricante, va fi nevoit să-și abandoneze cursurile la academie. Va fi mult prea departe să facă zilnic tot drumul până aici și înapoi; și nici nu cred că Fabricante o va permite.

Arroyo ridică o mână să-l întrerupă:

— Înainte să continuați, Simón, dați-mi voie să fac o mărturisire. Sunt foarte conștient de atracția pe care o manifestă fiul dumneavoastră față de condiția de orfan. De fapt, într-un mod indirect, m-a rugat să vă

vorbesc despre asta. El zice că nu sunteți în stare să înțelegeți, sau nu vreți să înțelegeți.

— Îmi recunosc deschis vina de a nu înțelege. Pe lângă atracția pe care o manifestă față de condiția orfanului, sunt multe alte aspecte privitoare la David care-mi rămân necunoscute. În primul rând, îmi e necunoscut de ce un copil atât-de-greu-de-înțeles a fost încredințat unui tutore cu o atât de slabă capacitate de înțelegere. Mă refer la mine, însă trebuie să menționez că Inés este la fel de consternată ca și mine. Lui David i-ar fi mers mai bine dacă ar fi fost lăsat cu părinții biologici. Numai că el n-are părinți biologici. El nu ne are decât pe noi, cu imperfecțiunile noastre: părinți pe posturi vacante prin deces.

— Credeți că părinții lui biologici l-ar fi înțeles mai bine?

— Măcar ar fi făcuți din aceeași materie ca el, același sânge. Inés și cu mine suntem oameni de rând, depășiți de situație, ne bazăm pe legătura de iubire, dar e limpede că iubirea nu-i suficientă.

— Prin urmare, dacă dumneavoastră și David ați fi de același sânge, v-ar fi mai ușor să înțelegeți de ce el vrea să plece de-acasă și să trăiască printre orfani, în partea răsăriteană – asta vreți să spuneți?

Arroyo își râde de el?

— Sunt pe deplin conștient, replică el inflexibil, că nu este drept să-i ceri unui copil să-și iubească la rândul său părinții. Sunt de asemenea conștient că, pe măsură ce crește, un copil începe să se simtă sufocat de pro-

tecția familiei. Dar David are zece ani. Zece ani este o vârstă neobișnuit de fragedă pentru a dori să pleci de-acasă. Prea fragedă și vulnerabilă, în același timp. Nu-mi place de doctorul Fabricante. N-am încredere în el. I-a strecurat lui David în ureche vorbe împotriva mea, într-un mod pe care nu-l pot repeta. Nu cred că este persoana potrivită să se ocupe de dezvoltarea morală a unui copil. Și nici despre copiii de la orfelinat nu cred că vor fi companioni buni pentru David. Am văzut cum joacă fotbal. Sunt agresivi. Câștigă meciurile intimidându-și adversarii. Cei mici îi imită pe cei mari, iar doctorul Fabricante nu face nimic să-i țină în frâu.

— Prin urmare, n-aveți încredere în doctorul Fabricante și vă temeți că orfanii lui îl vor transforma pe David într-un bătauș și-un necivilizat. Dar v-ați gândit dacă nu cumva efectul va fi invers? Ce-ar fi ca David să-i îmblânzească pe sălbaticii lui Fabricante, transformându-i în cetățeni model, blânzi, bine-crescuți, obedienți?

— Nu mă luați peste picior, Juan Sebastián. La orfelinat sunt copii de cincisprezece sau șaisprezece ani, băieți și fete – poate chiar mai mari ca vârstă. N-o să se lase conduși de-un puști de zece ani. O să-l abuzeze. O să-l corupă.

— Mă rog, cunoașteți orfelinatul mai bine decât mine, eu n-am fost acolo niciodată. Cred că mi-am atins limita rostului meu, Simón. Cel mai bun sfat pe care vi-l pot da este să aveți cu David o discuție despre

situația în care vă găsiți, fără să lăsați deoparte propria dumneavoastră părere, părerea unui tată abandonat, îndurerat și derutat, poate chiar mânios.

El se ridică, dar Arroyo îl oprește:

— Simón, dați-mi voie să vă mai spun ceva. Fiul dumneavoastră are un simț al datoriei, al obligației, ceea ce e neobișnuit la un copil de zece ani. E unul din aspectele care-l fac să fie deosebit. Motivul lui pentru a vrea să locuiască într-un orfelinat nu este acela că socotește ideea de a fi orfan drept ceva romantic. Greșiți în această privință. Indiferent de motiv, poate fără nici un motiv, el simte că are o anumită datorie față de orfanii lui Fabricante, față de orfani în general, orfanii lumii. Cel puțin asta îmi spune el, și-l cred.

— Asta vă spune el. De ce nu mi-o spune mie?

— Pentru că, fie că are dreptate, fie nu, el simte că nu veți înțelege. Nu veți empatiza.

Capitolul 6

E ora cinei, dar nici urmă de David. El, Simón, este pe punctul de a pleca să caute oaia pierdută, când oaia pierdută își face apariția. Pantofii îi sunt plini de noroi, hainele îi sunt pline de noroi, cămașa, sfâșiată.

— Ce-ai pățit? îl întreabă Inés. Am înnebunit de grijă.

— Mi s-a stricat bicicleta, zice băiatul. A trebuit să vin pe jos.

— Bun, du-te să faci o baie și pune-ți pijamaua, până atunci îți încălzesc mâncarea în cuptor.

În timpul cinei, ei încearcă să afle mai multe. Dar băiatul își înfulecă mâncarea, refuzând să vorbească, apoi se retrage în camera lui și trânteste ușa.

— De unde-i toana asta? o întreabă el pe Inés în șoaptă.

Ea ridică din umeri.

A doua zi dimineăta, el se duce la magazie, să vadă ce-i cu bicicleta stricată, dar nici urmă de bicicletă. Ciocănește la ușa lui Inés.

— Bicicleta lui David a dispărut, îi spune el.

— Hainele lui miros a fum de țigară, zice Inés. Are zece ani și fumează. Nu-mi place treaba asta câtuși de puțin. Acum trebuie să plec. Când se trezește, vreau să stai de vorbă cu el.

Precaut, el, Simón, deschide ușa de la camera copilului. Băiatul e răstignit pe pat, într-un somn de lemn. Are urme de noroi în păr, sub unghiile de la mâini. Îl prinde de umăr, îl scutură încet.

— Trebuie să te trezești, șoptește el.

Băiatul geme, se răsucește cu spatele.

El adulmecă hainele aruncate în baie. Inés are dreptate, miros a fum.

E trecut de ora zece când băiatul își face apariția, frecându-se la ochi.

— Poți să mă lămurești ce s-a-ntâmplat aseară? întreabă el, Simón. Pentru început, spune-mi unde-i bicicleta.

— S-a îndoit toată, n-am mai putut să merg pe ea.

— Unde-i bicicleta?

— La orfelinat.

Pas cu pas, povestea prinde contur. David se dusesse pe bicicletă la orfelinat, ca să joace fotbal. La orfelinat, unul dintre băieți i-a confiscat bicicleta și a nimerit cu ea într-un șanț, îndoind roata din față. David a abandonat bicicleta și a venit pe jos, prin întuneric.

— Te-ai dus să joci fotbal, și cineva ți-a stricat bicicleta, și ai venit pe jos acasă. Asta e toată povestea? Mi-ai spus totul? David, până acum nu ne-ai mințit.

Te rog să nu-ncepi acum. Ai fumat. Am mirosit-o în hainele tale, Inés și cu mine.

Apar mai multe detalii. După fotbal, copiii de la orfelinat au făcut un foc și au prăjit broaște și pești pe care i-au prins în râu. Cei mai mari, fete și băieți, au fumat și au băut vin. El, David, nu a băut și nu a fumat. Nu-i plăcea vinul.

— Crezi că e o idee bună ca un copil de zece ani să fie asociat cu băieți și fete care sunt cu mult mai mari, care fumează și beau și fac Dumnezeu știe ce altceva?

— Ce altceva fac?

— Nu contează. Prietenii tăi de-aici, din bloc, nu sunt destul de buni pentru tine? De ce simți nevoia să te duci la orfelinat?

Până în acest moment, David a răspuns destul de docil întrebărilor lui. Dar deodată se stropșește:

— Îi urăști pe orfani! Crezi că sunt răi! Vrei să fiu cine crezi *tu* că sunt, nu vrei să fiu cine cred *eu* că sunt.

— Și cine crezi tu că ești?

— Eu sunt cel ce sunt.

— Ești cel ce ești până când un băiat mai mare îți ia bicicleta. Atunci ești doar un băiețel de zece ani. N-am spus niciodată că la orfelinat sunt copii răi. Nu există copii răi. Copiii sunt cu toții egali, mai mult sau mai puțin. Exceptând vârsta. Un băiat de zece ani nu este egal cu unul de șaisprezece ani de la un orfelinat, unde regulile sunt atât de permissive, încât copiii fumează și beau în stare de impunitate.

— Ce-i aia impunitate?

— Adică fără să fie pedepsiți. Fără să fie pedepsiți de doctorul Julio.

— Îl urăști pe doctorul Julio.

— Nu-l urăsc pe doctorul Julio, dar nici nu-mi place de el. Îl găsesc arogant și vanitos. Și nici nu cred că este un educator bun. Cred că are motive proprii să te vrea în orfelinatul lui, motive pe care tu nu le vezi, pentru că ai prea puțină experiență în ce privește lumea.

— Nu ți-a plăcut de Dmitri, iar acum nu-ți place de doctorul Julio! Nu-ți place de nimeni cu inimă mare.

Dmitri! Credea că băiatul l-a dat uitării pe Dmitri, monstrul care o strangulase pe señoara Arroyo, fusese declarat nebun și stătea de atunci în spatele gratiilor.

— Dmitri n-avea inimă mare, David – departe de așa ceva. Dmitri era o persoană rea din cap până-n picioare, cu sufletul mai negru decât noaptea. Cât despre doctorul Julio, motivele tale de a dori să i te alături sunt un mister total pentru mine.

— N-am nici un motiv și nu mă alătur lui. N-am nici un motiv pentru nimic. Tu ești cel care are motive.

El se ridică de la masă. Au avut discuția asta de prea multe ori înainte, el și băiatul. E sătul până-n gât.

— Mama ta și cu mine am hotărât că va trebui să încetezi să te duci la orfelinatul doctorului Julio. Și cu asta, basta.

Când Inés vine acasă, el îi face raportul:

— Am discutat cu David. Zice că a stat cu câțiva copii mai mari care fumau. El unul n-a fumat. Îl cred. Dar i-am spus că nu se va mai duce la orfelinat.

Inés clatină din cap tulburată.

— Ar fi trebuit să se ducă la o școală normală. De la bun început. Atunci toată nebunia asta cu orfelinatul n-ar fi existat.

Școala normală la care ar fi trebuit să se ducă David: altă discuție pe care a purtat-o de nenumărate ori. El și Inés au intrat într-al cincilea an de când sunt împreună, răstimp suficient să se fi plictisit unul de altul. Inés nu e genul de femeie pe care ar fi ales-o el dacă ar fi fost liber să aleagă, după cum nici el nu-i genul de bărbat pe care l-ar fi ales ea, dacă ar fi interesată de bărbați. Dar ea este mama băiatului, într-un anumit sens, așa cum el este tatăl băiatului, într-un anumit sens, prin urmare, într-un sens în care nu se pot despărți.

Cât despre băiat, el e tânăr și neliniștit. Nu-i surprinzător că i se urăște de rutina vieții la bloc, nu-i surprinzător că-i dispus să plece de-acasă, să-și abandoneze părinții și să se arunce în viața nouă, exotică, a unui orfan.

Cum ar trebui să reacționeze el și Inés: să interzică orice contact cu orfelinatul, sau să-l lase pe băiat să-și ia zborul și să trăiască aventura, în speranța că, mai devreme sau mai târziu, se va întoarce la cuib dezamăgit? El, unul, înclină spre a doua variantă; dar poate fi convinsă Inés să-și lase băiatul să plece?

Îl trezește un ciocănit insistent în ușă. E ora 6:30; soarele încă nu a răsărit.

Este bărbatul în salopetă, șoferul de la orfelinat.

— Bună dimineața, am venit să-l iau pe puști.

— Pe David? Ai venit să-l iei pe David?

Se aude un tropăit pe scări și apare David în persoană, cu ghiozdanul în spate și trăgând după el una din sacoșele mari de cumpărături ale lui Inés.

— Ce-i asta? întreabă el, Simón.

— Plec la orfelinat.

Acum apare Inés, în capot, cu părul vâlvoi.

— De ce-i omul ăsta aici? întreabă ea.

— Plec la orfelinat, repetă băiatul.

— Ba nicidecum!

Ea încearcă să-i ia sacoșa din mâini, dar el o trage mai departe.

— Lasă-mă, nu mă atinge! țipă el. Nu ești mama mea!

El, Simón, se adresează șoferului:

— Trebuie să pleci. E vorba de o neînțelegere. David nu se duce la orfelinat.

— Ba *mă duc*! urlă băiatul. Nu ești tatăl meu! Nu-mi poți spune ce să fac!

— Pleacă! îi mai zice el o dată șoferului. E o chestiune pe care o rezolvăm între noi.

Șoferul ridică din umeri și pleacă.

— Acum hai să urcăm și să discutăm totul în liniște.

Cu o față împietrită, băiatul renunță la sacoșă. Urcă toți trei în apartamentul lui Inés, unde băiatul se re-trage în camera lui și închide ușa cu putere.

Inés răstoarnă sacoșa pe dușumea: haine, încălțări, *Don Quijote*, două pachete de biscuiți, o conservă de piersici și un deschizător de conserve.

— Ce-o să facem? întreabă el. Nu-l putem ține prizonier.

— De partea cui ești? îl întreabă Inés.

— Sunt de partea ta. Suntem împreună în povestea asta.

— Atunci găsește o soluție.

Nu-l putem ține prizonier. Cu toate acestea, când Inés se duce la serviciu, el se așază pe canapea, stând de strajă.

Închide ochii. Când îi deschide, ușa de la camera băiatului e deschisă, și băiatul, nicăieri.

Îi telefonează lui Inés:

— Am adormit și David a fugit. Îmi pare rău.

— L-ai lăsat să fugă și acum îți pare rău? Mereu îți pare rău. Vai de capul tău. Nu-i destul să-ți pară rău, Simón. Du-te și adu-l înapoi.

— N-o să fac așa ceva, Inés. E inutil. El e decis. Lasă-l să vadă cum e viața la orfelinat. Când își va fi învățat lecția, se va întoarce.

Urmează o tăcere lungă.

— E numai vina ta, de la început până la sfârșit, spune Inés într-un târziu. Tu ești cel care l-a adus pe omul ăsta, Fabricante, în casa noastră. Tu ești cel prea slab să i se opună copilului, cel care cedează mereu și îl lasă să-și facă toate mendecele. Dacă refuzi să-l aduci

înapoi, dacă mă obligi pe mine s-o fac, totul s-a sfârșit între noi doi. Înțelegi?

— Înțeleg ce-mi spui. Înțeleg că ești supărată. Dar nu sunt de acord cu tine în privința lui David. Cred că, în acest caz, trebuie să-l lăsăm în pace.

— Atunci pe capul tău să cadă, zice Inés.

Capitolul 7

Vine și ziua de sâmbătă, iar el pleacă pe bicicletă spre orfelinat, pentru meciul de fotbal. Însă la orfelinat nu e nimeni.

Într-o sală pentru petrecerea timpului liber, dă peste trei fete care joacă tenis de masă.

— Azi nu e fotbal? întreabă el.

— Se joacă în altă parte, răspunde una din ele.

— Știi unde?

— Nouă nu ne place fotbalul, clatină fata din cap.

— Îl știți pe-un băiat care se numește David și care a venit de curând la orfelinat?

Fetele se uită unele la altele, chicotesc.

— Da, îl știm.

— O să scriu un bilet pe care vă rog să i-l dați când se întoarce. Puteți face asta?

— Da.

Pe un petic de hârtie, scrie: *Am venit în vizită azi-dimineață, sperând să-ți văd echipa în acțiune, dar n-am avut noroc. O să încerc din nou sâmbăta viitoare. Dă-mi*

de știre dacă ai nevoie de ceva de acasă. Inés îți transmite că te iubește, Bolívar îți duce dorul. Cu iubire, Simón.

Dacă Inés îi transmite cu adevărat că-l iubește, el nu are de unde ști. Din ziua în care a dispărut băiatul, ea e tot o furie rece, refuză să-i vorbească.

Zilele trec încet. Dansează mult de unul singur, în apartamentul lui. Îl transportă într-o stare de nepăsare plăcută; și când istovește, poate dormi. *Bine pentru inimă, bine pentru suflet*, își spune el în timp ce se cufundă în beznă. *Cu siguranță mai bine decât băutura.*

După-amiezile sunt cele mai rele, după-amiezile pustii. Îl scoate pe câine la plimbare, dar evită meciurile de fotbal din parc și întrebările curioase ale băieților (*Ce s-a-ntâmplat cu David? Când se-ntoarce?*). Bolívar e prea bătrân pentru plimbări lungi, prin urmare, cea mai mare parte a timpului se așază amândoi, el și câinele, în grădinița de piatră de după colț, moțâind, omorând timpul.

Cu David plecat, se gândește el, numai Bolívar mai ține laolaltă mica noastră familie. La asta suntem reduși, Inés și cu mine: să fim părinții unui câine bătrân?

Vine și ziua de sâmbătă. Se duce din nou cu bicicleta la orfelinat. Meciul de fotbal e în plină desfășurare. Echipa orfanilor se înfruntă cu o echipă costumată cu cămăși în dungi albe și negre, antrenată și condusă mult mai bine decât ceata dezorganizată a inocenților de la bloc. În timp ce el se alătură grupului destul de consistent de adulți care asistă de pe margini, trei dintre alb-negri execută o manevră dibace de pase, care-i

încurcă pe apărători și faza aproape că se termină cu un gol.

David, care joacă în poziția de atacant, arată bine în cămașa lui albastră cu numărul 9 cusut pe spate.

— Împotriva cui jucăm? se interesează el, Simón, la tânărul de lângă el.

Tânărul îi aruncă o privire ciudată.

— Împotriva echipei Los Halcones. A orfelinatului.

— Și scorul?

— Nul, deocamdată.

Alb-negrii se pricep să păstreze posesia. În mod repetat, copiii de la orfelinat provoacă și sunt lăsați în derută. Urmează un moment urât, când un jucător alb-negru este faultat și cade cât e de lung pe teren. Dr. Fabricante, care e arbitru, îl admonestează pe vinovat.

Chiar înainte de pauza între reprize, un alb-negru îl face pe portar să iasă din zona porții, apoi liftează calm mingea peste capul acestuia și înscrie.

În timpul pauzei, dr. Fabricante îi strânge pe orfani în mijlocul terenului și, din cât se vedește, îi instruiește ce strategie să urmeze în a doua repriză. Lui Simón i se pare ciudat că arbitrul își asumă rolul de antrenor al uneia dintre echipe, dar, aparent, nimănui altcuiva nu-i pasă.

În a doua repriză, David joacă de partea terenului unde șade el, Simón. Astfel că el vede foarte bine ce se întâmplă când, pentru prima și singura dată, mingea îi este pasată băiatului. Fără probleme, acesta trece de

primul apărător, trece de-al doilea. Dar apoi, când drumul spre poartă stă deschis în fața lui, se împiedică de propriile picioare și cade lat, cu fața la pământ. Printre spectatori se aude un chicotit amuzat.

Meciul se încheie cu victoria alb-negrilor. În tăcere, plouați, cei de la Los Halcones părăsesc terenul.

El îl ajunge din urmă pe David când acesta e pe punctul de a dispărea în vestiar.

— Bine jucat, băiatul meu, zice el. Ai vreun mesaj pentru mama ta? Să știi că e tristă că nu vii acasă.

David îi răspunde cu un zâmbet pe care el îl poate socoti doar binevoitor:

— Mulțumesc că ai venit, Simón, dar nu trebuie să mai vii altă dată. Trebuie să mă lași să fac ceea ce am de făcut.

Capitolul 8

Ceea ce-l contrariază cel mai mult la orfelinat este școala. De ce administrează dr. Fabricante o școală autonomă, când internii ar putea fi trimiși la școli publice? N-or fi mai mult de două sute de copii în orfelinat. N-are logică să angajezi profesori și să ții ore pentru atât de puțini elevi, unii dintre ei având abia cinci ani, iar alții destul de mari încât să iasă în lume — n-are logică decât dacă genul de școală pe care îl dorește Fabricante pentru orfanii lui este radical diferit de ceea ce oferă școala publică. Arroyo l-a numit pe Fabricante un dușman al învățăturii din cărți. Și dacă se va dovedi un dușman al lui *Don Quijote*? Va accepta David să fie educat în spiritul unei existențe fără aventură, existența unui instalator?

Trec săptămâni fără nici o veste de la orfelinat. Inés devine tot mai neliniștită. Într-un târziu, exasperată de lipsa lui de reacție, vine și îi bate la ușă.

— Treaba asta durează deja de prea mult timp, anunță ea. Mă duc la orfelinat, să-l iau pe David de-acolo. Ești cu mine, sau împotriva mea?

— Sunt cu tine, ca întotdeauna, răspunde el.

— Atunci vino.

Fără nici o indicație din partea nimănui, le trebuie ceva vreme să localizeze sălile de clasă care – află ei până la urmă – se află într-o clădire izolată, construită de-a lungul unui coridor lung, neacoperit. În care clasă se află David? El bate la o ușă oarecare și intră. Profesoara – o tânără – se proțăpește în mijlocul încăperii și-i privește cu severitate:

— Da? întreabă ea.

David nu se află printre copiii așezați cumiști și tăcuți în băncile lor.

— Scuze, zice el. Am nimerit greșit.

Ciocănesc la a doua ușă, intră într-un atelier – cel puțin așa arată, cu bănci lungi în loc de pupitre, unelte de lucru atârinate de pereți. Copiii – toți băieți – se opresc din activitatea lor ca să se holbeze la intruși. Un bărbat în salopetă, desigur profesorul, se apropie:

— Cu ce treabă aici, mă rog? vrea el să știe.

— Scuze pentru întrerupere. Căutăm un băiat pe nume David, care a ajuns în această școală de curând.

— Noi suntem părinții lui, zice Inés. Am venit să-l luăm acasă.

— Aici e Las Manos, señora, zice profesorul. Aici nimeni n-are părinți.

— David nu-și are locul în Las Manos, spune Inés. Locul lui e acasă, cu noi. Spuneți-ne unde-l găsim.

Profesorul dă din umeri și le întoarce spatele.

— E în clasa señoarei Gabriela, piuie unul dintre copii. Ultima clasă pe partea asta.

— Mulțumesc, spune Inés.

De data asta, Inés e cea care deschide ușa, înaintea lui. Îl văd pe David din prima clipă, în mijlocul rândului din față, poartă o cămașă bleumarin, la fel ca toți ceilalți copii. Nu arată surprins că-i vede.

— Vino, David, spune Inés. E timpul să-ți iei rămas-bun. E timpul să vii acasă.

David clatină ferm din cap. În încăpere se aude un murmur.

Señora Gabriela, o femeie de vârstă mijlocie, spune:

— Vă rog să părăsiți imediat clasa mea! Dacă nu plecați, sunt obligată să-l chem pe director.

— Chemați-l pe director, zice Inés. Chiar vreau să-i spun în față ce cred despre el. Hai, David!

— Nu, zice băiatul.

— Explică-mi, David, cine sunt oamenii ăștia? vrea să știe señoara Gabriela.

— Nu-i știu, spune băiatul.

— Ce aiureală! exclamă Inés. Noi suntem părinții lui. Fă așa cum ți se spune, David. Scoate-ți uniforma asta oribilă și vino!

Băiatul nu se clintește. Inés îl prinde de braț și-l ridică în picioare cu forța.

Cu o mișcare furioasă, băiatul se smulge din strânsoarea ei.

— Nu mă atinge, femeie! strigă el, săgetând-o cu privirea.

— Cum îndrăznești să-mi vorbești așa? zice Inés.
Sunt mama ta!

— Ba nu! Nu-s copilul tău! Nu-s copilul nimănui!
Sunt orfan!

Señora Gabriela intervine:

— Señor, señora, destul! Vă rog, plecați imediat.
Ați produs destulă tulburare. David, așază-te, liniș-
tește-te. Copii, întoarceți-vă la locurile voastre.

Nu mai e nimic de făcut.

— Vino, Inés, șoptește el și o conduce afară.

După eșecul umilitor de a-l recupera pe băiat, Inés declară că nu mai vrea să aibă nimic de-a face cu ei — nici cu David, nici cu el, Simón.

— De-acum încolo, o să-mi văd de viața mea.

El își lasă tăcut capul în piept și se retrage.

Timpul trece. Apoi, într-o bună dimineată, cineva bate la ușa lui. E Inés.

— Am primit un telefon de la orfelinat. S-a întâmplat ceva cu David. E la infirmerie. Vor să mergem să-l luăm. Vrei să vii? Dacă nu, mă duc singură.

— Vin.

Infirmeria e situată la o distanță bună de clădirile principale. Când intră, îl găesc pe David într-un scaun cu roțile, lângă ușă, îmbrăcat din cap până-n picioare, cu ghiozdanul în brațe, palid la față și încordat. Inés îl sărută pe frunte, gest pe care David îl acceptă cu indiferență. El, Simón, dă să-l îmbrățișeze, dar e împins la o parte.

— Ce-ai pățit? îl întreabă Inés.

Băiatul rămâne tăcut.

Își face apariția o infirmieră.

— Bună ziua, presupun că sunteți tutorii lui David, despre care vorbește atâta. Sunt sora Luisa. David a trecut printr-o perioadă urâtă, însă a fost foarte curajos, nu-i așa, David?

Băiatul o ignoră.

— Ce se petrece aici? vrea să știe Inés. De ce n-am fost informată?

Înainte ca sora Luisa să apuce să răspundă, băiatul prinde glas:

— Vreau să plec. Putem pleca?

Inés pornește înainte cu pas apăsător și indignat, iar el și sora Luisa împing scaunul cu roțile pe aleile complexului, printre grupuri de copii curioși.

— Cu bine, David! strigă unul dintre ei.

Inés ține deschisă portiera mașinii. Unul de-o parte, celălalt de alta, el și sora Luisa îl ridică pe băiat în picioare și-l ajută să se așeze pe bancheta din spate. David se supune ca o jucărie stricată.

El, Simón, se întoarce către sora Luisa:

— Deci, asta-i tot? Nici o explicație? Îl trimiteți pe David acasă pentru că nu e destul de bun pentru voi, pentru instituție? Sau vă așteptați ca noi să-l facem bine și să vi-l aducem înapoi? Ce-a pățit? De ce nu poate merge?

— Eu trebuie să mă ocup de o infirmerie de una singură, fără nici un ajutor, explică sora Luisa. David

este un tânăr minunat, o să se facă în curând bine, dar are nevoie de îngrijire specială, iar eu n-am timp de așa ceva.

— Și directorul duminică, doctorul Fabricante ăla al vostru, știe de asta, ori te descotorosești de David din proprie inițiativă, pentru că ești prea ocupată să ai grijă de el? Întreb din nou: ce-a pățit?

— Am căzut, zice băiatul de pe bancheta din spate. Jucam fotbal și am căzut. Asta-i tot.

— Ți-ai rupt vreun os?

— Nu. Acum putem pleca?

— A fost consultat de un medic, zice sora Luisa. De două ori. Are o inflamare generală a încheieturilor. Medicul i-a făcut o injecție, ca să-i reducă umflăturile, dar n-a avut efect.

— Prin urmare, asta le face copiilor orfelinatul vostru, spune Inés. Are o denumire boala asta pentru care a primit o injecție?

— Nu e boală, e o inflamare a încheieturilor, repetă sora Luisa. Inflamațiile nu sunt neobișnuite la copii în perioada de creștere.

— Ce prostie! exclamă Inés. N-am auzit niciodată ca un copil să crească atât de repede, încât să nu poată merge pe propriile picioare. Este revoltător ce-ați făcut cu el.

Sora Luisa ridică din umeri. E frig, vrea să se întoarcă în infirmeria confortabilă.

— Cu bine, David, zice ea și-i face semn cu mâna prin geamul deschis al mașinii.

Copiii de la orfelinat se strâng curioși în jurul lor, îi fac semn cu mâna când mașina pleacă.

— Acum trebuie să vorbești, David, zice Inés. Începe cu începutul. Spune-ne ce s-a întâmplat.

— Nu-i nimic de spus. Eram în mijlocul unui meci și am căzut și nu m-am mai putut ridica, așa că m-au dus la infirmerie. Au crezut că mi-am rupt un picior, dar a venit doctorul și a spus că nu-i rupt.

— Ai avut dureri?

— Nu. Durerea vine noaptea.

— Și apoi? Spune-mi ce s-a întâmplat apoi.

— De ajuns deocamdată, Inés, intervine el, Simón. Mâine îl vom duce la doctor, la un doctor ca lumea, și-o să obținem un diagnostic adevărat. Și atunci o să știm cum să procedăm mai departe. Acum însă, băiatul meu, nu pot să-ți spun cât de fericiți suntem, mama ta și cu mine, că vii acasă. O să fie un nou capitol în cartea vieții tale. Cine a câștigat meciul?

— Nimeni. Ei au băgat un gol care a fost bun, și noi am băgat un gol care a fost bun, și am mai băgat unul care n-a fost chiar așa bun.

— Toate golurile contează în fotbal, bune sau proaste. Un gol bun plus un gol prost fac două goluri, așa că ați câștigat.

— Eu am zis *și*. Am spus că am marcat un gol bun și am marcat un gol prost. Și nu-i totuna cu *plus*.

Ajung la blocul lor. În ciuda durerii de spate, cade în sarcina lui să-l ducă pe băiat pe scări în sus, ca pe-un sac de cartofi.

În cursul serii, încet-încet, povestea se întregește întrucâtva. Astfel, ei află că, încă înainte de nefericitul meci de fotbal, au existat niște semne prevestitoare: din senin, lui David i se înmuiau picioarele, iar el se pomenea căzut pe jos, parcă l-ar fi pălmuit o mână gigantică. După câteva clipe, forțele vitale îi reveneau și reușea să se ridice.

Cine-l vedea ar fi zis că se împiedică de propriile picioare. Apoi însă a sosit ziua când a căzut și forța nu i-a mai revenit în picioare. A rămas întins pe teren, neajutorat ca un gândac, până au venit cu o targă și l-au luat de-acolo. Din acea zi a stat la infirmerie, lipsind de la ore.

Mâncarea la infirmerie a fost groaznică: cereale fierte dimineața, supă cu pâine prăjită seara. Nimănui de la infirmerie nu-i plăcea mâncarea, toți voiau să plece de-acolo.

Picioarele l-au chinuit tot timpul. Sora Luisa l-a pus să facă exerciții, ca să și le tonifice, dar exercițiile nu l-au ajutat.

Durerea era mai intensă noaptea. Au fost nopți în care n-a putut dormi din pricina ei.

Sora Luisa avea o cameră în cadrul infirmeriei, dar se enerva dacă era trezită, prin urmare nimeni n-o chema niciodată.

Durerea era în genunchi, însă și în glezne. Uneori, se atenua dacă el zăcea cu genunchii strânși la piept.

Dr. Fabricante făcea câte o vizită scurtă tot la două zile, deoarece controlul la infirmerie era una dintre

îndatoririle lui, dar nu i s-a adresat niciodată lui David, fiind supărat pe el că picase în teren în timpul meciului.

— Sunt sigur că asta nu-i adevărat, spune el, Simón. Nu-mi place de doctorul Julio, asta e, însă sunt sigur că nu-i poate purta pică unui copil pentru că e bolnav.

— Eu nu-s bolnav, zice David. E ceva în neregulă cu mine.

— A fi ceva în neregulă și a fi bolnav sunt două moduri diferite de a spune același lucru.

— Dar nu-s același lucru. Doctorul Julio nu crede că sunt un orfan adevărat. El vrea să stau la orfelinat doar ca să joc fotbal.

— Sunt sigur că asta nu-i adevărat. Dar tu vrei în continuare să fii orfan, acum, că ai văzut cum e într-un orfelinat?

— Sunt un orfan adevărat. La Manos nu este un orfelinat adevărat.

— Mie mi s-a părut foarte adevărat. Tu cum crezi că arată un orfelinat adevărat?

— Încă nu pot spune. O să-l recunosc atunci când o să-l văd.

— Oricum, zice Inés, acum ești acasă, unde ți-e locul. Ți-ai învățat lecția.

Băiatul tace.

— Ce-ai vrea să mănânci în seara asta? Alege ce vrei. E o zi mare pentru noi toți.

— Vreau piure de cartofi cu mazăre. Și dovleac cu scorțișoară, și cacao. O cană mare.

— Bine. O să prăjesc și niște ficăței de pui, pe lângă piure.

— Nu. Nu mai mănânc carne de pui.

— Asta te învață la orfelinat – să nu mai mănânci carne de pui?

— M-am învățat singur.

— Ai slăbit mult. Trebuie să-ți recapeți puterile.

— N-am nevoie de putere.

— Toți avem nevoie de putere. Ce zici de un pește bun?

— Nu. Și peștii sunt vii.

— Cartofii sunt vii. Mazărea e vie. Sunt vii în alt fel. Dacă refuzi să mănânci ființe vii, o să te stingi încet și-o să mori.

Băiatul tace.

— Dar asta e o zi mare, așa că n-o să ne ciorovăim, zice Inés. Pregătesc cartofi, mazăre și morcovi. N-avem dovleac. O să cumpăr dovleac mâine. Acum e vremea să faci o baie.

A trecut multă vreme de când el, Simón, nu l-a mai văzut pe băiat dezbrăcat, și e tulburat de ceea ce vede. Oasele bazinului îi ies în evidență pe sub piele, ca la un om bătrân. Încheieturile genunchilor sunt vizibil umflate și în scobitura spatelui are o julitură foarte urâtă.

— Ce-ai pățit la spate?

— Nu știu, spune băiatul. Mă doare. Mă doare peste tot.

— Of, biet copil, spune el și-l îmbrățișează stângaci. Biet copil! Ce se-ntâmplă cu tine?

Băiatul izbucnește în plâns.

— De ce mi se-ntâmplă mie? hohotește el.

— Măine mergem la doctor și el o să-ți dea medicamente care o să te facă bine curând. Acum hai să facem baie, apoi să mâncăm bine de cină, după care Inés o să-ți dea o pastilă care să te facă să dormi. Măine dimineață totul o să arate altfel, îți promit.

Inés îi dă nu o pastilă, ci două, iar el adoarme în cele din urmă, culcat pe-o parte, cu genunchii strânși la piept.

— Vasăzică, a venit acasă, îi spune el lui Inés. Poate că, până la urmă, nu suntem niște părinți chiar atât de răi.

Inés schițează o umbră de zâmbet. El întinde mâna și o strânge pe a ei, gest pe care ea îl îngăduie de data asta.

Capitolul 9

Doctorul la care se duc este pediatru, consultant la spitalul din oraș, recomandat cu căldură de Inocencia, o colegă de-a lui Inés de la Modas Modernas („Fetița mea tușea și șuiera tot timpul, nici un doctor n-a reușit s-o ajute, eram disperați, apoi am dus-o la doctorul Ribeiro și de atunci fetița n-a mai avut nici o problemă“).

Dr. Ribeiro se dovedește a fi un bărbat de vârstă mijlocie, rotofei, cu început de chelie. Poartă ochelari cu rame atât de groase, încât fața lui pare să dispară în spatele lor. Îi salută pe Inés și pe el, Simón, cu un aer distrat: întreaga lui atenție e concentrată asupra lui David.

— Mama ta mi-a spus că ai avut un accident în timp ce jucai fotbal, zice doctorul. Poți să-mi explici ce s-a întâmplat exact?

— Am căzut. Însă nu numai când am jucat fotbal. Am căzut de multe ori, doar că n-am spus nimănui.

— Nu le-ai spus părinților tăi?

Aici vine partea în care David ține să precizeze că Inés și el, Simón, nu sunt părinții lui adevărați, că el este un orfan singur pe lume. Dar nu: uitându-se fix în ochii doctorului Ribeiro, David răspunde:

— Nu le-am spus părinților mei. Și-ar fi făcut griji.

— Foarte bine. Să vorbim despre căzături. Se întâmplă numai când alergi, sau și când mergi?

— Se întâmplă tot timpul. Se întâmplă când sunt în pat.

— Și înainte să cazi, când ești pe punctul de a cădea, simți că-ți pierzi echilibrul?

— E ca și când lumea se înclină și eu cad de pe ea și tot aerul iese din mine.

— Îți este frică atunci când lumea se înclină?

— Nu. Nu mi-e frică de nimic.

— Nu te înspăimântă nimic? Nici animalele sălbatice? Nici hoții înarmați?

— Nimic.

— Înseamnă că ești un băiat viteaz. Când cazi, îți pierzi cunoștința? Știi ce înseamnă să-ți pierzi cunoștința?

— Nu-mi pierd cunoștința. Văd tot ce se întâmplă.

— Și cum te simți când ești pe punctul să cazi, când începi să cazi?

— Mă simt bine. E ca și când aș fi beat. Aud sunete.

— Ce sunete?

— De cântec. Și clopoței pe care-i mișcă vântul.

— Spune-i domnului doctor despre genunchi, îi zice Inés, despre durerea din genunchi.

Dr. Ribeiro ridică o mână pentru a o tempera:

— O să ajungem imediat și la genunchi. Deocamdată vreau să aud mai multe despre căderi. Când ai căzut prima dată? Îți amintești?

— Eram în pat. Totul se clătina. A trebuit să mă țin strâns ca să nu cad din pat.

— S-a întâmplat de mult?

— De destul de mult timp.

— Bun. Acum hai să ne uităm la genunchii ăștia ai tăi. Dezbracă-te și întinde-te pe spate. Te ajut eu. O să-i rog pe părinții tăi să iasă din cabinet, bine?

El și Inés așteaptă pe o bancă, pe coridor. După o vreme, ușa se deschide și doctorul Ribeiro le face semn să intre.

— Cazul tânărului David este o enigmă, începe dr. Ribeiro. Vă veți fi întrebând dacă e vorba de ceea ce se numea la un moment dat „boala-copiilor”¹. Aș fi tentat să spun nu; dar asta va trebui confirmat pe baza unor observații ulterioare. Încheieturile lui David sunt înțepenite și inflamate – nu doar genunchii, ci și șoldurile, și gleznele. Nu mă miră că-l dor și nu mă miră că i se întâmplă să cadă. O condiție similară poate fi observată la persoanele în vârstă. A existat vreo schimbare în dieta lui în ultima vreme, care să fi provocat o asemenea reacție?

El și Inés se uită unul la altul.

1. În original, *the falling sickness* – epilepsie (*to fall* – a cădea). (N.tr.)

— N-a mai mâncat acasă, spune Inés. A stat la orfelinatul de pe malul râului.

— Orfelinatul de pe malul râului. Poate mă puteți pune în contact cu orfelinatul acesta, ca să aflăm dacă au mai avut și alte cazuri în afară de David.

— Se numește Las Manos, spune el, Simón. Persoana care se ocupă de infirmerie e o anume soră Luisa. Ne-a spus că n-are competența să-l trateze pe David și ne-a cerut să-l luăm acasă. Ea ar trebui să vă poată răspunde la întrebări.

Dr. Ribeiro își notează ceva în carnet.

— Aș vrea ca David să rămână sub observație o zi sau două în spital, spune el. O să vă scriu recomandarea pentru internare. Vă rog să-l aduceți mâine dimineață. O să începem prin a-i testa reacția la diferite alimente. Ești de acord, David? Facem așa?

— O să rămân olog?

— Bineînțeles că nu.

— O să se molipsească și ceilalți copii de la mine?

— Nu. Ce ai tu nu e transmisibil, molipsitor. Acum, nu te mai îngrijora, tinere. O să te facem bine. Curând o să joci din nou fotbal.

— Și o să dansezi, zice el, Simón. David este un dansator extraordinar. Studiază dansul la Academia de Muzică.

— Așa deci, se dumirește dr. Ribeiro. Ți place să dansezi?

Băiatul ignoră întrebarea.

— Nu cad din pricina mâncării, spune el.

— Nu știm întotdeauna ce se află în mâncare, observă dr. Ribeiro. Mai ales în conserve și în alimente.

— Nimeni altcineva nu cade. Numai eu cad.

Dr. Ribeiro se uită la ceas:

— Ne vedem mâine, David. Și o să continuăm cu investigațiile.

A doua zi dimineața, îl duc pe David la spitalul orașenesc, unde sunt informați despre regimul liberal al secției pentru copii: vizitele sunt permise la orice oră din zi sau din noapte, în afara orelor când au loc vizitele medicale.

Lui David i se dă un pat lângă fereastră și imediat e dus pentru o primă serie de teste. Se întoarce câteva ore mai târziu, cu o expresie încântată.

— Doctorul Ribeiro o să-mi dea o injecție care o să mă facă mai bine, anunță el. Injecția o să vină de la Novilla, cu trenul, într-o cutie frigorifică.

— E o veste bună, spune el, Simón. Dar înțelesesem că doctorul Ribeiro voia să te testeze pentru alergii. S-a răzgândit?

— Am neuropatie la picioare. Injecția o să omoare neuropatia.

Rostește cuvântul *neuropatía* cu convingere, ca și când ar ști ce înseamnă. Dar ce înseamnă?

El, Simón, se strecoară afară și găsește un singur medic, cel de gardă.

— Fiul nostru a fost diagnosticat cu *neuropatía*. Puteți să mă lămuriți ce înseamnă asta?

Medicul de gardă îi răspunde pe un ton evaziv:

— *Neuropatía* este o condiție neurologică generală. Cel mai bine e să vorbești cu doctorul Ribeiro. El vă poate explica.

Apare o infirmieră.

— Vizita medicală! strigă ea. Vizitatorii trebuie să-și ia la revedere!

David e scurt în despărțire. Să i-l aducă pe *Don Quijote*, zice el. Și trebuie să-i spună lui Dmitri să vină să-l viziteze.

— Dmitri? Ce-ți veni cu Dmitri?

— Nu știți? Dmitri e aici, în spital. Doctorii îi fac șocuri, ca să nu mai omoare pe nimeni.

— Nici nu se pune problema să-l vezi pe Dmitri. Dacă Dmitri e într-adevăr aici, e într-o aripă a spitalului izolată ca o închisoare, cu gratii la ferestre, o aripă rezervată persoanelor periculoase.

— Dmitri nu e periculos. Vreau să mă viziteze.

Inés nu-i în stare să se stăpânească.

— Categorie nu, izbucnește ea. Ești copil! N-ai ce să cauți cu această ființă abominabilă!

Așteptând să se încheie vizita medicală, el și Inés bat în sus și-n jos curtea spitalului și discută despre această nouă complicație.

— Nu cred că avem de ce ne teme de Dmitri, zice el. E închis bine-mersi în aripa psihiatrică. Și dacă totuși tratamentul a avut succes?, asta-i întrebarea. Dacă medicația sau șocurile electrice l-au transformat cu adevărat

într-un om nou? În acest caz, îi putem cu adevărat interzice lui David să-l vadă?

— A venit vremea să fim fermi cu el, să punem capăt acestei aiureli a lui, aiureala cu Dmitri și aiureala cu orfelinatul, răspunde Inés. Dacă nu ne impunem acum, o să pierdem cu totul controlul asupra lui. Îmi asum vina. O să-mi iau mai mult timp liber de la magazin. Am lăsat lucrurile în seama ta, iar tu ești prea delăsător, prea lasă-mă să te las. Te învâрте pe degetul mic – văd asta în fiecare zi. Are nevoie de o mână fermă. Are nevoie să i se îndrume pașii în viață.

Ar avea el multe de spus drept replică, dar se abține.

Ce-ar vrea să spună e: *Să-l îndrumi în viață pe David ar fi fost posibil când avea șase ani; dar acum ar fi nevoie de-un maestru de circ, înarmat cu un pistol și un bici, ca să-l ții sub control. Ceea ce-ar vrea să mai spună e: Ar trebui să acceptăm posibilitatea ca tu și cu mine să fi fost mențiți să-i fim părinți doar pentru o vreme scurtă; să acceptăm că am ajuns la capătul perioadei în care i-am fost de folos; că a venit vremea să-l lăsăm să-și urmeze drumul.*

Capitolul 10

În cabinetul său, dr. Ribeiro îi invită să se așeze și le prezintă situația. Primul set de teste arată că David nu suferă de o reacție alergică – această ipoteză poate fi înlăturată –, ci de sindromul Saporta, o neuropatie de tip adinamic, cu alte cuvinte, o patologie a fibrelor neurale prin care se transmit semnale membrelor. Din nefericire, nu se cunosc prea multe elemente despre cauzele sindromului. Se consideră a fi de origine genetică. Poate exista în formă inactivă timp de mulți ani, înainte să se manifeste acut, așa cum s-a întâmplat cu David. Trebuie să întrebe: a manifestat David aceste simptome sau altele asemănătoare în primii lui ani de viață, poate în fragedă pruncie: contracții musculare involuntare, dureri inexplicabile în membre? Există vreun istoric în familie, indiferent de care parte, de tulburări neurologice sau de paralizie? Și a avut vreodată nevoie de transfuzie de sânge? Ei știu că David are o grupă sanguină rară?

— David este un copil adoptat, spune Inés. A ajuns la noi târziu. Nu cunoaștem istoria familiei lui. Nu

știm nimic despre grupa lui sanguină. Până acum nu i s-a făcut nici o analiză a sângelui.

— E adoptat, ziceți dumneavoastră. Nu aveți nici o posibilitate să-i contactați părinții?

— Nu.

Dr. Ribeiro își notează ceva în carnet, apoi continuă: deocamdată, partea stângă a lui David este mult mai afectată decât cea dreaptă, dar sindromul este progresiv și, dacă nu e ținut sub control, poate duce la paralizie. În cel mai rău caz – cel mai rău și mai rar –, se poate pierde capacitatea de a înghiți și a respira, situație în care pacientul va muri. (El nu pronunță cuvintele *va muri*: pacientul *își va pierde funcțiile vitale*, spune el.) Totuși, David este un tânăr puternic, sănătos; nu există motiv să se creadă că nu va răspunde la tratament.

— Cât va sta în spital? vrea să știe Inés.

Dr. Ribeiro își bate buza de jos cu pixul.

— Señora, vom face tot ce putem pentru băiat. Vom monitoriza cu atenție evoluția lui. Între timp, va fi supus unui tratament de fizioterapie, pentru a-i menține tonusul muscular și a contracara efectele statului îndelungat în pat.

— David ne-a spus ceva despre un medicament care trebuie să sosească de la Novilla, zice el, Simón.

— Suntem în legătură cu colegii din Novilla. Voi fi sincer. Este vorba de un caz neobișnuit. N-am avut multă experiență cu Saporta aici, în Estrella. Să-l trimitem pe tânărul David la Novilla, pentru tratament?

Cu siguranță condițiile sunt mai bune acolo. Prin urmare, trimiterea lui la Novilla rămâne o opțiune. Pe de altă parte, familia lui este aici – domniile voastre –, prietenii lui de generație sunt aici, prin urmare, dacă punem în balanță, e preferabil să rămână aici. Deocamdată.

— Și medicația?

— Și în medicație există potențial. Adoptăm un tratament multivalent ca răspuns la provocarea pe care o prezintă David. E posibil să stea aici o perioadă mai lungă. Din fericire, avem pe cineva în rândul personalului care să-i ajute pe tinerii pacienți care nu pot merge la școală. E pur și simplu argint-viu. O să vă fac cunoștință.

— Sper că argintul ăsta viu al dumneavoastră n-are idei ciudate, spune Inés. David a avut parte de destui profesori cu idei ciudate. Vreau să fie tratat ca orice copil normal.

Dr. Ribeiro o privește nedumerit:

— David e un puști inteligent. N-am avut timp, el și eu, să stăm de vorbă pe-ndelete, dar chiar și așa pot să văd că e deosebit. Sunt sigur că se va înțelege bine cu señora Devito.

— David a suferit destul din cauză că a fost tratat ca un caz deosebit, mulțumesc, domnule doctor. O educație normală – asta e tot ce vrem pentru el. Dacă el vrea să fie ceva deosebit, un artist sau un rebel sau ce-o mai fi la modă, o va putea face mai târziu, când va fi mare.

Señora Devito este tânără și atât de micuță, cu oase atât de mici, încât abia de-i ajunge lui Inés la umăr. Părul blond, cârlionțat, îi înconjoară capul ca un nimb. Îi primește entuziastă în biroul ei, mic și înghesuit, ca o cutie de carton.

— Deci sunteți părinții lui David! Îmi spune că e orfan, dar știți cum sunt copiii la vârsta asta, plini de povești. Ați vorbit cu doctorul Ribeiro, prin urmare ați aflat că David s-ar putea să stea la noi o vreme mai lungă. Este important să-i ținem mintea activă. E de asemenea important să nu piardă prea mult din programa școlară, mai ales în domeniul științei și matematicii. E atât de ușor să rămâi în urmă la matematică și să nu mai poți recupera. Mi-ar fi de mare ajutor dacă mi-ați aduce manualele lui David.

El îi aruncă o privire lui Inés.

— N-avem ce manuale să-i aducem, spune el. N-o să explic de ce, e mult prea complicat. O să vă spun doar că, deși nu este orfan, David a urmat în ultima vreme școala de la orfelinatul Las Manos. Cei care conduc Las Manos nu prea cred în rostul cărților.

— Părerea mea, zice Inés, e că ar trebui să reia școala de la capăt, cu ABC și unu-doi-trei, ca și când mintea i-ar fi goală, ca și când el ar fi un bebeluș. Trebuie să învețe noțiunile de bază, ca să nu piardă vremea în spital. Asta sugerez eu, ca părinte.

Se găsesc în biroul minuscule al señoarei Devito doar de câteva minute, însă deja pare sufocant. El își simte capul învârtindu-i-se.

— Vă deranjează dacă deschid ușa? întreabă el și deschide ușa.

Cârlionții blonzi ai señoarei Devito strălucesc în soare.

— Voi face tot ce pot pentru fiul dumneavoastră, spune ea. Dar trebuie să vă spun de la bun început... Se apleacă peste masa îngustă pe care nu se află nimic în afara unei pășări de jucărie, făcută din mărgelile și sârmă, cocoțată pe o stinghie, care se holbează la ei cu ochi mici, negri și lucioși. Trebuie să vă spun...

— Ce trebuie să ne spuneți? întreabă el.

— Trebuie să vă spun că, într-un moment dificil ca acesta... Señora Devito clatină din cap. Desigur că David are nevoie de ABC și așa mai departe. Dar într-un moment ca acesta, un copil are nevoie de mai mult decât de ABC. Are nevoie de un braț pe care să se sprijine.

Ea așteaptă, se uită la ei cu înțeles, așteaptă ca vorbele ei să le pătrundă în minte.

— Señora, zice Inés, în scurta lui viață, lui David i s-au oferit nenumărate brațe pe care să se sprijine, și pe toate le-a refuzat. Ceea ce nu i s-a oferit e o educație ca lumea. E ușor pentru cineva care nu are copii – dumneavoastră aveți copii?

— Nu.

— E ușor pentru cineva ca dumneavoastră să ne spună de ce anume are nevoie David și de ce nu are nevoie. Dar eu îl cunosc mai bine ca dumneavoastră și vă spun că el are nevoie să-și învețe lecțiile ca orice copil normal. Asta e tot. Am zis ce-am avut de zis. Își ia geanta și se ridică în picioare: Bună ziua.

El se ia după Inés în timp ce ea străbate coridorul cu pași mari. Inés arată magnific. Poate plină de sine, poate nejustificat de îndărătnică, poate țăfnoasă, dar, cu toate astea, magnifică, femeia despre care, din clipa în care a zărit-o prima oară, a știut că este mama adevărată a băiatului.

— Inés! strigă el.

Ea se oprește și se răsucește spre el.

— Ce-i? Cum ai de gând să mă subminezi acum?

— N-am de gând să te subminez. Dimpotrivă, vreau să-ți spun că te susțin întru totul. Te voi însoți oriunde te vei duce.

— Serios? Ești sigur că nu vrei s-o însoțești pe fetișcana drăguță căreia îi aruncai ocheade?

— Pe tine te însoțesc, ție mă supun, nimănui altcuiva. Ce să spun mai mult?

Apropiindu-se de secția pentru copii, ei aud vocea lui David, egală, sigură:

— El știa că e o cușcă, nu o trăsură, dar l-a lăsat totuși pe vrăjitor să-l închidă înăuntru, tocmai zice băiatul. Pentru că știa că poate...

El și Inés se opresc în prag. Așezată la piciorul patului lui David și ascultându-i cuvintele se află o tânără, rotunjoară ca un guguștiuc, îmbrăcată în uniformă de infirmieră. În jurul ei s-au strâns ceilalți copii din secție.

— Știa că poate să scape oricând vrea, deoarece încuietoearea care-l putea înfrânge nu fusese încă inventată. Apoi vrăjitorul a pocnit din bici și cei doi ditamai caili înhămați la carul pe care era pusă cușca în care se

afla nobilul cavalier au pornit-o la drum. Armăsarii se numeau Ivoriu și Umbră. Ivoriu era alb, Umbră, negru, amândoi la fel de voinici, dar Ivoriu era un cal liniștit, cu mintea în altă parte, dus mereu pe gânduri, pe când Umbră era focos și năvălaș, ceea ce-nseamnă că voia să facă numai ce-l tăia pe el capul, încât uneori vrăjitorul trebuia să-și folosească biciul ca să-l oblige să se supună. Salut, Inés! Salut, Simón! Îmi ascultați povestea?

Tânăra asistentă sare în picioare și, vârându-și capul între umeri, se strecoară pe lângă ei cu un aer vinovat.

Copiii, îmbrăcați cu toții în pijamalele azurii ale spitalului, nici nu-i bagă în seamă, ci așteaptă nerăbdători ca David să continue povestea. Cea mai mică, o fetiță cu codițe, n-are mai mult de patru sau cinci ani; celui mai mare, un băiat voinic, deja i-a mijit mustața.

— Au mers și-au tot mers până când, în cele din urmă, au ajuns la hotarul unei lumi noi, ciudate. „Aici te voi părăsi, Don Quijote“, a zis vrăjitorul. „Dincolo se-ntinde tărâmul Prințului Negru, unde până și eu mă tem să pășesc. Îi voi lăsa pe Ivoriu, calul alb, și pe Umbră, cel negru, să te ducă mai departe în aventurile tale.“ Apoi vrăjitorul și-a pocnit biciul pentru ultima oară, iar cei doi cai au pornit la drum, trăgându-l pe Don Quijote în cușca lui, și au trecut hotarul țării necunoscute.

David tace, privește în depărtare.

— Și? piuie fetița cu codițe.

— Mâine o să văd mai mult și o să spun ce i s-a mai întâmplat lui Don Quijote.

— Dar nu i s-a întâmplat nimic rău, nu-i așa? vrea să știe fetița.

— Nu i se întâmplă nimic rău lui Don Quijote, pentru că el e stăpânul sorții lui, zice David.

— Asta-i bine, spune fetița.

Capitolul 11

El e în parc, la plimbarea obișnuită cu Bolívar, când se apropie în fugă un copil, un băiețel dintr-un apartament de la etaj, față de care el a manifestat mereu o oarecare afecțiune – un copil înnebunit după fotbal, însă încă prea mic să ia parte la meciuri. Numele lui e Artemio, dar băieții l-au poreclit El Perrito, cățelușul.

— Señor, señor! strigă acesta. E adevărat că David o să moară?

— Nu, bineînțeles că nu. N-am auzit în viața mea o aiureală mai mare. David e în spital din cauză că-l dor genunchii. Când genunchii o să se facă bine, se va întoarce la noi, să joace fotbal. O să vezi.

— Vasăzică n-o să moară?

— Sigur că nu. Nimeni nu moare că-l dor genunchii. Cine ți-a spus că o să moară?

— Ceilalți băieți. Când o să se-ntoarcă?

— Ți-am spus: imediat ce se va face bine.

— Pot să-l vizitez la spital?

— Spitalul e departe. Trebuie să iei un autobuz ca să ajungi acolo. Te asigur că David se va întoarce curând. Săptămâna viitoare sau în cealaltă.

El încearcă să-și scoată din minte întâlnirea cu tânărul Artemio, dar tot e tulburat. De unde le-a venit copiilor ideea că David este bolnav în ultimul stadiu?

A doua zi dimineata, când ajunge la secția de copii, se oprește în prag. Un bărbat în uniformă albă de infirmier șade pe patul lui David, cu capul aproape atingându-l pe-al băiatului, în timp ce amândoi se uită ținută la ceva de pe cuvertura dintre ei. Abia când bărbatul își înalță capul, el recunoaște, șocat, cine e acesta. Nimeni altul decât Dmitri, insul care a ucis-o pe profesoara lui David, a strangulat-o, și care a fost condamnat de un tribunal la închisoare pe viață – și se întoarce acum, asemenea unui spirit malign, să-l bântuie pe copil; iar cei doi joacă zaruri!

— Pleacă de lângă băiatul meu! strigă el, înaintând spre ei.

Cu un zâmbet împăciuitoare, vârând zarurile în buzunar, Dmitri face un pas în spate. Ceilalți copii din salon privesc stupefiați; unul începe să plângă și o asistentă vine în fugă.

— Ce face omul ăsta aici? vrea să știe el, Simón. Nu vă dați seama cine e?

— Liniștiți-vă, señor! spune asistentă. Omul ăsta e infirmier. Curăță saloanele.

— Infirmier! E criminal condamnat! În aripa de psihiatrie! Cum de vine aici, nepăzit, printre copii?

Tânăra asistentă tresare alarmată.

— E adevărat? șoptește ea, în timp ce copilul plânge și mai tare.

Acum vorbește Dmitri:

— Fiecare cuvânt rostit de acest domn este adevărat, domniță, fiecare cuvânt. Dar, înainte să te grăbești să judeci, cumpănește. De ce crezi că tribunalul, în înțelepciunea lui, m-a trimis nu la una din multele ei închisori, ci la acest spital? Răspunsul este evident. E în fața ochilor noștri. Pentru ca eu să fiu dres. Să fiu vindecat. Pentru că ăsta e rostul spitalelor. Și sunt vindecat. Sunt un om nou. Vrei dovada? Bagă mâna în buzunar și scoate un ecuson: Dmitri. ăsta e numele meu.

Asistenta cercetează ecusonul, i-l dă și lui. *Orașul Estrella, Departamentul de Sănătate Publică*, citește el. *Angajatul numărul 15726M*. Cu o fotografie a lui Dmitri, bust, privind drept spre aparat.

— Nu pot să cred, șoptește el. E cineva cu care să stau de vorbă, cineva responsabil?

— Poți să vorbești cu cine vrei, zice Dmitri, dar eu sunt cel ce sunt. Cum crezi că un om poate scăpa de drăcușorul care i-a stat pe umăr ani în șir, strecurându-i în ureche numai sfaturi rele? Șezând într-o celulă solitară, zi și noapte, descurajat tot timpul? Nu. Răspunsul este acela de a se oferi voluntar pentru munca cea mai de jos, aia pe care o disprețuiesc oamenii obișnuiți. De aceea sunt aici. Spăl dușumelele. Frec toaletele. Prin urmare, mă îndrept. Devin un om nou. Îmi plătesc datoria față de societate. Îmi câștig iertarea.

Vechiul Dmitri, cel de care-și amintește el, era mă-tăhălos, supraponderal. Părul îi era lins, hainele îi miroseau a fum de țigară. Noul Dmitri este mai suplu,

stă drept, miroase – dacă miroase a ceva – a dezinfectant de spital. Părul tuns scurt i se lipește în bucle de țeastă. Albul ochilor, gălbui pe vremuri, lucește de sănătate. Chiar așa să fie, Dmitri a devenit un om nou, un om îndreptat? E vădit acest lucru. Dar el se îndoiește de asta, se îndoiește profund.

Asistenta îl ia în brațe pe copilul care plânge, încearcă să-l liniștească.

El se răsucește către Dmitri.

— În primul și-n primul rând, stai departe de David, șuieră el. Dacă te mai găsesc cu el, nu voi mai răspunde de acțiunile mele.

Plecându-și capul cu un gest suav, chiar supus, Dmitri își ia găleata și pleacă. Din patul lui, David a privit spectacolul cu un zâmbet distrat – spectacolul oferit de doi bărbați adulți care se luptă pentru el.

— De ce ești nefericit, Simón? Nu te bucuri că m-a găsit Dmitri? Știi cum a făcut? M-a auzit că-l strig. A zis că m-a auzit ca pe un radio în capul lui, spunându-i să vină.

— Este exact ce spune un nebun, că aude voci în cap.

— Mi-a promis că o să mă viziteze în fiecare zi. Cică s-a vindecat de nebunia lui, n-o să mai omoare oameni.

În acest moment, intervine asistenta:

— Îmi pare rău să vă întrerup, señor, sunteți tatăl lui David?

— Da, îndeplinesc aceste îndatoriri, pe cât pot.

— În acest caz, spune asistenta (ecusonul din piept zice sora Rita), vă rog să mergeți la *Administración*. E urgent.

— Mă duc imediat, desigur, zice el, apoi, când asistenta s-a îndepărtat suficient, îl întreabă pe David: Îți place de sora Rita? Se poartă bine cu tine?

— Toată lumea se poartă bine cu mine. Vor să fiu fericit. Toți cred că o să mor.

— Ce prostie! spune el cu fermitate. Nimeni nu moare din pricina unei dureri la genunchi. Acum mă duc să văd ce vor cei de la *Administración*. Mă-ntorc.

Sunt două ghișee la *Administración*, și el îl alege pe cel la care se află femeia mai în vârstă, cu o expresie mai amabilă.

— Am venit în legătură cu un băiat care se numește David, zice el, aplecându-se ca să poată vorbi prin orificiul din geam. Mi s-a spus că e o chestiune urgentă ce trebuie rezolvată.

Femeia caută printre hârtiile de pe birou.

— Da, am formularele pe-aici pe undeva... Uite-le. E un formular de consimțământ care trebuie semnat și un formular de internare. Sunteți tatăl?

— Nu, dar acționez în locul tatălui. Tatăl e necunoscut. O poveste lungă și complicată. Dacă aveți nevoie de o semnătură, o să semnez tot ce-mi puneți în față.

— Am nevoie de numărul de identificare al copilului.

— Dacă mi-l amintesc bine, e 125711N.

— E numărul de Novilla. Am nevoie de numărul lui din Estrella.

— Nu putem folosi numărul din Novilla? Cu siguranță nu intenționați să-i refuzați unui copil tratamentul doar pentru că vine din Novilla.

— E nevoie de număr pentru registru, explică femeia. Când veniți data viitoare, vă rog să-i aduceți fișa din Estrella, cu numărul de Estrella.

— Așa o să fac. Ziceați că mai e un formular.

— Cel de consimțământ. Trebuie semnat de părinte sau de tutorele legal.

— Semnez ca tutore. Sunt cel care a avut grijă de el în cea mai mare parte a vieții lui.

Ea se uită cum semnează el formularul, apoi zice:

— Asta-i tot. Nu uitați să aduceți fișa.

Când el se întoarce în salon, e o asemenea îngheșuală în jurul patului, încât David nici nu se mai zărește: nu numai sora Rita și profesoara cu zuluși aurii și cercei lungi, señoara Devito, ci și vreo șase băieți de la bloc, precum și doi copii pe care i-a văzut la orfelinat: Maria Prudencia și un băietan deșirat și slăbănog, al cărui nume nu-l știe. Dmitri e și el acolo, sprijinit de peretele de la capătul salonului, și-i aruncă o privire sardonică.

David e cel care vorbește:

— Ivoriu, calul alb, avea o putere tainică: îi creșteau aripi ori de câte ori voia el. Când carul a fost gata-gata să intre în râu, Ivoriu și-a desfăcut aripile, care erau mai întinse decât aripile a doi vulturi, și carul a zburat peste râu, fără să se ude.

Umbră, calul negru, n-avea aripi, dar și el avea o putere tainică. Putea să-și schimbe materia și să devină greu ca piatra. Umbră îl ura pe Ivoriu. Era opusul lui în toate cele. Prin urmare, când a simțit carul zburând prin văzduh, el s-a preschimbat în piatră și s-a făcut atât de greu, încât carul a trebuit curând să coboare din nou pe pământ.

Și astfel, Don Quijote a fost tras tot mai departe în deșert, în galopul celor doi cai, cel negru și cel alb, până când s-a stârnit un vânt mare și nori de praf i-au acoperit, și ei n-au mai putut fi văzuți.

O pauză lungă. Micul Artemio, cel căruia i se spune El Perrito, întreabă:

— Și apoi?

— N-au mai putut fi văzuți, repetă David.

— Calul alb și calul negru s-au bătut? insistă puștiul.

— N-au mai putut fi văzuți, îi susură printre dinți Maria Prudencia. Nu înțelege?

— Dar el se întoarce, spune lunganul de la orfelinat. Trebuie să se întoarcă din deșert, altfel nu vom auzi niciodată sfârșitul poveștii lui. Nu vom auzi cum a îmbătrânit și a murit.

Maria tace.

— El nu a murit, spune Dmitri.

Toți se întorc spre acesta și-l pironesc cu privirile. Dmitri se sprijină lejer în mop, încântat că i se acordă atenție.

— E doar o poveste cum că ar fi murit, zice el, o poveste scrisă de cineva într-o carte. Nu e adevărat. El

a dispărut în furtună, în trăsură lui trasă de doi cai, așa cum a spus David.

Lunganul însă nu se lasă:

— Dar dacă nu e adevărat că a murit, dacă e doar o poveste, atunci cum știm că a fost o furtună, cum știm că nu e și asta o poveste născocită?

— Pentru că David tocmai ce ne-a spus asta. Trăsura, deșertul, furtuna – toate acestea ne vin de la David. Cât despre îmbătrânire și moarte, astea vin dintr-o carte. Oricine ar fi putut născoci așa ceva. Nu-i așa, David?

La această întrebare, David nu răspunde. Are pe față zâmbetul pe care el, Simón, i-l știe prea bine, zâmbetul schițat, atotcunoscător, care l-a iritat dintotdeauna.

— Vă ajută dacă vă spun întreaga poveste a lui Don Quijote? se pomenește el zicând. *Don Quijote* este titlul unei cărți pe care am găsit-o pe raftul unei biblioteci din Novilla, unde noi – David, mama lui și cu mine – s-a întâmplat să locuim la data respectivă. Am împrumutat cartea și i-am dat-o lui David s-o citească. În loc s-o înapoieze bibliotecii, așa cum ar fi făcut un cetățean onorabil, David a păstrat-o pentru sine. A folosit-o ca să-și exerseze cititul în spaniolă, deoarece, asemenea nouă, tuturor, trebuia să învețe bine ABC-ul în spaniolă. A citit cartea de atâtea ori, încât i s-a imprimat în memorie. *Don Quijote* a devenit o parte din el. Prin vocea lui, cartea a început să vorbească de la sine.

— De ce ne oferi acest recital, Simón? îl întrerupe Dmitri. Nu ne interesează. Noi vrem să auzim povestea lui David, nu a ta.

Se aude un murmur de aprobare din partea copiilor.

— Prea bine, zice el. Mă retrag. Voi tăcea.

David își reia povestea:

— Peste tot în jur era întuneric. Apoi, în depărtare, Don Quijote a văzut o lumină. Când s-a apropiat, a văzut că era un tufiș care ardea. Și s-a auzit o voce din tufiș: „A venit vremea să alegi, Don Quijote“, a zis vocea. „Trebuie să te lași în grija fie a lui Ivoriu, calul alb, fie a lui Umbră, calul negru.“ Don Quijote a răspuns fără ezitare: „O să mă duc acolo unde mă duce calul negru.“

Și, dintr-odată, barele cuștii care l-au ținut închis au căzut în lături. Ivoriu, calul alb, s-a scuturat de hămuri, și-a întins aripile și și-a luat zborul spre văzduh, dispărând pentru totdeauna, în vreme ce Umbră, calul negru, a rămas să tragă trăsura mai departe.

Băiatul tace din nou, chipul i se încruntă.

— S-a-ntâmplat ceva, David? întreabă micul Artemio, care pare să nu se teamă să pună întrebări.

David nu-l ia în seamă.

— Liniște, spune sora Rita. David e obosit. Hai-deți, copii, să-l lăsăm pe David să se odihnească.

Copiii n-o ascultă. David privește fix în depărtare, la fel de încruntat.

— Slavă! exclamă Dmitri. Slavă, slavă, slavă!

— Ce-nseamnă *slavă*? vrea să știe Artemio.

Dmitri stă cu bărbia sprijinită de coada mopului, devorându-l din ochi pe David.

Ceva se petrece – el, Simón, își dă seama de asta foarte limpede –, ceva se petrece între Dmitri și David. Dar ce? Îl prinde din nou Dmitri în mrejele lui, ca pe vremuri?

Cu un gest categoric, ce-l ia prin surprindere pe el, Simón, sora Rita îi împinge de-a dreptul pe copii de lângă pat și trage perdeaua.

— Pentru azi, s-a încheiat cu povestitul, zice ea pe un ton energic. Dacă mai vreți povești, veniți mâine. Și dumneavoastră, señor Simón.

Capitolul 12

Când Inés vine acasă, el nu are de ales, trebuie să-i spună despre reparația lui Dmitri.

— Ca un duh din sticlă, zice el. Un duh rău. Cel mai rău.

Inés își ia cheile.

— Vino, Bolívar, spune ea.

— Unde te duci?

— Dacă ești prea pământău să-l aperi pe David de nebunul ăla, eu, una, nu sunt.

— Lasă-mă să vin cu tine.

— Nu.

Deși o așteaptă până după miezul nopții, ea nu se întoarce. A doua zi dimineața, el ia primul autobuz spre spital. Patul băiatului e gol. O asistentă îi arată cum s-o ia pe coridor, până la camera în care a fost mutat David de unul singur („Doar ca măsură de precauție“, explică ea). Lângă patul băiatului, cufundată într-un fotoliu, o găsește pe Inés dormind tun, cu brațele încrucișate pe piept. Băiatul doarme și el. Doar Bolívar ia act de sosirea lui.

Băiatul zace pe o parte, cu genunchii strânși până sub bărbie. Încruntarea provocată de concentrare nu i-a părăsit chipul; sau poate e o încruntătură de durere.

Pune o mână pe umărul lui Inés.

— Inés, eu sunt. Te înlocuiesc.

Când a văzut-o prima oară în urmă cu patru ani, Inés încă putea fi socotită o femeie tânără. Pielea îi era netedă, ochii luminoși, mersul sprinten. Dar lumina puternică a dimineții scoate la iveală fără milă cum a ajuns-o timpul din urmă. La colțurile gurii sunt riduri adânci care coboară, în păr au apărut primele şuvițe cărunte. N-a iubit-o niciodată pe Inés așa cum iubește un bărbat o femeie, dar acum, pentru prima oară, îi e milă de ea, de o femeie pentru care faptul de a fi mamă i-a adus mai multă amărăciune decât bucurie.

— *¿Por qué estoy aquí?*

De ce sunt aici? Deodată, băiatul e treaz, îl privește cu o intensitate nemișcată, vorbește șoptit.

— Ești bolnav, băiatul meu, șoptește el la rândul lui. Ești bolnav și un spital este cel mai bun loc unde oamenii bolnavi se pot face bine. Trebuie doar să ai răbdare și să faci ceea ce-ți spun doctorii și asistentele.

— *¿Pero por qué estoy aquí?*

Dar de ce sunt eu *aici*?

În ciuda șușotelilor, Inés s-a trezit.

— Nu înțeleg ce întrebi. Ești aici ca să te faci bine. După ce te faci bine, te poți întoarce la o viață normală. Trebuie doar să se găsească medicamentul potrivit pentru boala ta. O să vezi.

— *¿Pero por qué estoy yo aquí?*

— De ce ești *tu* aici? Din pricină că ai avut ghinion. Au fost microbi care au zburat prin aer și, ghinion, tu ai fost cel pe care au hotărât să-l atace. Este tot ce-ți pot spune. În viața oricui există suișuri și coborâșuri. Ai avut noroc în trecut, acum, dimpotrivă, ai avut ghinion. După ce-o să-ți revii, când o să fi bine din nou, o să fi mult mai puternic.

Băiatul privește impasibil, așteaptă să se încheie predica.

— *¿Pero por qué estoy aquí?* repetă el, ca și când se adresează unui copil idiot, un copil care nu poate înțelege.

— Nu înțeleg. Aici e aici. Face un gest cu mâna, care să cuprindă nu numai încăperea cu pereții albi, goi, și cu planta în ghiveci de pe pervaz, ci și spitalul, și terenul spitalului, și, dincolo de acestea, întreaga lume: Aici ne aflăm noi. Aici suntem. Unde mă află este spațiul meu, aici, pentru mine. Unde te afli tu este spațiul tău, aici, pentru tine. Nu pot explica mai bine decât atât. Inés, ajută-mă. Ce anume mă întreabă el?

— Nu te întreabă pe tine. A învățat de multă vreme că nu ai răspunsuri pentru nimic. El ne întreabă pe noi toți. Este un strigăt din partea lui.

Vocea nu e a lui Inés. Vine din spate, e a lui Dmitri. În uniformă lui spilkuită de infirmier, stă postat în cadrul ușii, iar lângă el señoara Devito, strălucind de sănătate și cu brațele pline de hârtii.

— Dacă mai faci un pas, chem poliția, zice Inés.

— A auzi înseamnă a te supune, señora, zice Dmitri. Am un mare respect pentru poliție. Dar fiul vostru nu vă cere să analizați propoziții. El întreabă de ce se află aici. Care-i rostul. Care-i țelul. El cere un răspuns la marele mister care stă în fața tuturor, până la ultimul microb.

— Poate că n-am răspunsuri, Dmitri, spune el, Simón, dar nu-s atât de prost pe cât crezi. Aici este locul în care mă aflu. Mă aflu aici, nu în altă parte. Nu există nici un mister. Și nu există nici un de ce.

— Am avut o profesoară care obișnuia să spună asta. Dacă o întrebam de ce, iar ea nu știa răspunsul, ignora întrebarea. *Nu există de ce*, spunea ea. N-o respectam nici unul din noi. Un profesor bun știe de ce. De ce suntem aici, David? Spune-ne.

Băiatul se chinuie să se ridice în capul oaselor. Pentru prima oară, pe el, Simón, îl trăsnește gândul că boala ar putea fi serioasă. Pe sub pijamaua albastră de spital, băiatul pare teribil de slab – el, care, cu numai câteva luni în urmă, alerga pe terenul de fotbal ca un zeu tânăr. Chipul lui are o expresie interiorizată, preocupată; pare că nici nu-i aude.

— Vreau să mă duc la toaletă, spune el. Inés, poți să mă ajuți?

Cei doi lipsesc multă vreme.

El se adresează profesoarei:

— Señora, nu mă miră să-l găsesc pe individul ăsta, Dmitri, vizitându-l tot timpul pe fiul meu. E ca un parazit care s-a prins de el cu mult timp în urmă și nu

se mai desprinde. Dar dumneavoastră ce faceți aici, la această oră?

— David și cu mine ne începem lecțiile azi, răspunde ea. Vrem să începem devreme, ca să aibă timp de odihnă înainte să-i vină prietenii.

— Și ce lecție va fi azi?

— Cu siguranță nu o lecție despre cum se spun poveștile, deoarece David este deja un povestitor desăvârșit. Nu, azi ne ocupăm din nou de numere.

— Numere? Dacă vă referiți la aritmetică, vă pierdeți vremea. David n-are organ pentru aritmetică. În special pentru scădere.

— Vă asigur, seșor, că nu vom face scăderi. Scăderi, adunări, aritmetica în general, nu sunt relevante pentru cineva care e în fața unei crize atât de profunde în viață. Aritmetica este pentru oameni care au intenția să iasă în lume, ca să cumpere și să vândă. Nu, noi vom studia numerele întregi, unu, doi, trei și așa mai departe. Asta e ce-am hotărât David și cu mine. Teoria numerelor, ce poți să faci cu numerele și ce se întâmplă dacă numerele ajung la capăt.

— Dacă numerele ajung la capăt? Credeam că una din proprietățile numerelor este că n-au capăt.

— Adevărat, dar și neadevărat. Acesta e unul din paradoxurile cu care ne vom confrunta: cum poate fi adevărat și totodată neadevărat.

— E deșteaptă fata, nu-i așa? zice Dmitri. Atât de drăguță, și totuși atât de deșteaptă.

Dmitri face acum un lucru surprinzător: o cuprinde pe mignona profesoară în brațe și o strânge la piept, ea suportând gestul cu o grimasă, fără să protesteze.

— Adevărat, dar și neadevărat, îi repetă Dmitri cuvintele.

Oare e ceva între cei doi: între señoara Devito, profesoara de la spital, și Dmitri, purtătorul de mop?

— Señoara, spuneți că David trece printr-o criză. Despre ce e vorba? David a suferit un episod ori două de neuropatie, dar, din câte înțeleg eu, neuropatia nu-i o boală serioasă, de fapt, nu e deloc boală, ci o condiție fizică. De ce folosiți cuvântul *criză*?

— Deoarece, señoar, un spital este un loc serios. Oricine se află în spital se confruntă cu o criză, un punct de cotitură în viață, altfel nu s-ar afla aici. Pe de altă parte, dintr-un anumit punct de vedere, fiecare moment al vieților noastre poate fi considerat un moment de criză: drumul se bifurcă în fața noastră, ce alegem: stânga, ori dreapta?

Ce alegem, stânga, ori dreapta: n-are idee la ce se referă ea.

Reapare băiatul, cu mers înțepenit, ținându-se de Inés. Inés se oprește anume, așteaptă ca Dmitri să se dea la o parte.

— Te las, acum, *querido*, spune Inés. E nevoie de mine la magazin. O să-l iau pe Bolívar cu mine. Rămâne aici Simón, are el grijă de tine, iar eu mă întorc diseară. O să-ți aduc ceva bun de mâncare. Știu cât de lipsită de gust poate fi mâncarea din spital.

Querido: dragule. De mult n-a mai auzit el acest cuvânt ieșind de pe buzele lui Inés.

— Vino, Bolívar, zice ea.

Întins sub patul lui David, Bolívar nu se clintește.

— Lasă-l, spune el, Simón. Sunt sigur că personalul spitalului nu va avea nimic împotriva să rămână aici. Dacă face murdărie, nu-i un capăt de lume, Dmitri poate să curețe, d-aia-i plătit. Îl duc eu acasă cu autobuzul.

O conduce pe Inés până în parcare. La mașină, ea se întoarce spre el. Ochii îi înoată în lacrimi.

— Simón, ce se întâmplă cu el? șoptește ea. Mi s-a confesat. Zice să simte că moare și e speriat. Îi face bine să stea aici? Nu crezi c-ar trebui să-l luăm acasă, unde-l putem îngriji ca lumea?

— Nu putem face asta, Inés. Dacă-l luăm acasă, n-o să aflăm ce-i rău cu el. Știu că nu prea ai încredere în doctorii ăștia, nici eu n-am, dar mai lasă-le puțin timp, își dau silința. Tu și cu mine vom sta de veghe să nu i se întâmple nimic rău. Sunt de acord, e speriat, și eu văd asta, dar e ridicol să spui că moare, e doar o poveste care circulă printre copii, n-are nici un fundament.

Inés cotrobăie în geantă, scoate o batistă, își suflă nasul.

— Vreau să-l ții pe individul ăla, Dmitri, la distanță de el. Și dacă vezi că obosește, fă-o pe profesoară să pună punct lecției.

— Așa voi face, îți promit. Du-te acum. Ne vedem diseară.

Capitolul 13

Îl găsește pe dr. Ribeiro în cabinet.

— Aveți puțin răgaz? îl întreabă el. A trecut ceva vreme de când nu ne-ați mai spus care e starea lui David.

— Luați loc, îl invită dr. Ribeiro. Cazul fiului dumneavoastră se dovedește a fi dificil. Nu răspunde la tratament atât de bine pe cât ne-am dori noi, ceea ce ne îngrijorează. Am discutat cazul lui cu un medic din Novilla, care e specialist în tulburări reumatice, și am hotărât să-i mai facem un rând de teste. N-o să intru în detalii, dar ne-ați spus că a început lecții de dans intensiv la o vârstă fragedă, iar mai recent s-a apucat de fotbal și așa mai departe. Pornind de la asta, explorăm ipoteza ca încheieturile lui, genunchii și gleznele în mod special, să fi reacționat în mod deosebit.

— Reacționat la ce anume?

— La prea multă solicitare prea devreme în viață. Am luat probe din diferite secreții ale organismului și le-am trimis la laborator. Aștept un raport astăzi sau mâine cel mai târziu.

— Înțeleg. E obișnuită o asemenea reacție la copii cu activități fizice?

— Nu e obișnuită, nu. Dar e posibilă. Trebuie să investigăm toate posibilitățile.

— David suferă de dureri aproape tot timpul. A slăbit. Mie nu-mi pare că arată bine. E și speriat. Cineva, nu știu cine, i-a spus c-o să moară.

— Absurd. Ne preocupăm serios de problemele pacienților noștri, señor Simón. N-ar fi profesionist să facem altfel. Dar e absolut neadevărat că David e în pericol. Prezintă un caz dificil, așa cum am spus, s-ar putea să fie și un element idiopatic, dar facem cercetări. O să rezolvăm misterul. O să poată să se întoarcă la dans și la fotbal mai degrabă mai curând decât mai târziu.

— Și căderile? Problemele lui n-au început cu dureri la încheieturi, după cum știți. Au început cu căderi în timp ce juca fotbal.

— Căderile sunt un subiect separat. În această privință, pot să dau un verdict. Căderile au o cauză neurologică. Vom putea să ne ocupăm de spasmele care precipită căderile lui, după ce sănătatea lui fizică se va ameliora, după ce inflamația va ceda și el nu va mai avea dureri. Există mai multe diagnostice posibile pe care le putem cerceta: o tulburare vestibulară ce se manifestă ca vertij, bunăoară, sau o condiție extrem de rară, numită coree. Dar toate acestea necesită timp. Nu putem grăbi trupul să se vindece. După vindecarea

trupului, putem începe cu un tratament de tonifiere musculară. Acum, dacă nu vă supărați...

El se plimbă în sus și-n jos prin curtea spitalului, așteptând să se termine lecția cu señora Devito, ca să poată rămâne singur cu David.

— Cum a fost lecția? îl întreabă el.

Băiatul ignoră întrebarea.

— Inés îmi masează picioarele. Tu poți să-mi masezi picioarele?

— Bineînțeles! Masajul îți calmează durerile?

— Puțin.

Cu grijă, băiatul se întinde și-și împinge pantalonii în jos. Cu o cremă din noptieră, el, Simón, îi masează coapsele și gambele, atent să nu apese pe genunchii inflamați.

— Inés vrea să fie bună cu mine, vrea să fie mama mea, dar nu poate cu adevărat, nu-i așa? întreabă copilul.

— Ba da. Ți este devotată așa cum numai o mamă poate fi.

— Îmi place de ea, chiar dacă nu poate fi mama mea. Și de tine îmi place, Simón. Îmi place de voi amândoi.

— Asta-i bine. Inés și cu mine te iubim și vom sta întotdeauna de veghe asupra ta.

— Dar nu mă puteți opri să mor, nu-i așa?

— Ba da, putem. O să vezi. Inés și cu mine vom fi bătrâni când va veni vremea ta, vremea să înflorești. O să ajungi un dansator vestit, sau un fotbalist vestit, sau

un matematician vestit, orice vrei tu, poate toate trei la un loc. Iar noi o să fim mândri de tine, de asta poți fi sigur.

— Când eram mic, voiam să fiu ca Don Quijote și să salvez oameni. Îți amintești?

— Bineînțeles că-mi amintesc. Să salvezi e un ideal bun pe care ți-l poți propune. Chiar dacă nu vei deveni salvator de oameni, ca profesie, așa cum făcea Don Quijote, îi poți salva în timpul liber, când nu te ocupi de matematică sau nu joci fotbal.

— E o glumă, Simón?

— Da, e o glumă.

— Matematica e totuna cu numerele?

— Într-un fel. N-ar exista matematică, dacă n-ar fi numere.

— Cred că o să mă ocup numai de numere, nu și de matematică.

— Povestește-mi despre lecția ta cu señoara Devito.

— I-am spus cum se dansează șapte și cum se dansează nouă. Dar ea zice că dansul nu e important. Zice că nu te pregătește pentru viață. Zice că trebuie să înveți matematica, pentru că totul crește din matematică. Zice că, dacă ești foarte deștept, n-ai nevoie să gândești în cuvinte, poți gândi în matematică. E prietenă cu Dmitri. Crezi că Dmitri o s-o omoare?

— Bineînțeles că nu. Nu i s-ar fi dat drumul lui Dmitri din aripa de extremă securitate, dacă s-ar fi considerat că încă poate omorî oameni. Nu, Dmitri este un om îndreptat. Vindecat și îndreptat. Doctorii

au făcut o treabă bună în privința lui. Și o să facă treabă bună și în privința ta, o să vezi. Trebuie doar să ai răbdare.

— Dmitri spune că doctorii habar n-au despre ce vorbesc.

— Dmitri nu se pricepe la medicină. E doar un infirmier, un om de serviciu. Nu mai pleca urechea la ce zice el.

— Zice că, dacă eu mor, el se va sinucide, ca să mă urmeze. Zice că eu sunt regele lui.

— Dmitri a fost întotdeauna nițel dus cu pluta, nițel nebun. O să stau de vorbă cu doctorul Ribeiro și o să-l întreb dacă Dmitri nu poate fi mutat la alt etaj. Vorbele astea morbide ale lui nu-ți fac bine.

— Zice că atunci când oamenii mor, el îi duce jos în subsol și-i pune în congelator. Zice că asta e treaba lui. Crezi că-i adevărat? Chiar îi pune pe oameni în congelator?

— Gata, David. Destul dialog morbid. Ți-a folosit masajul?

— Ceva-ceva.

— În regulă, trage-ți pantalonii. Mă așez aici, lângă tine, și te țin de mână, iar tu o să tragi un pui de somn, ca să fii proaspăt când îți vin prietenii.

Pe parcursul următoarelor două ore, băiatul într-adevăr doarme, cu intermitențe. Când ajung copiii, David arată mai bine, cu o sclipire nouă în ochi.

Sunt mai puțini vizitatori decât în ziua precedentă, dar micul Artemio e printre ei, la fel și Maria Pruden-

cia și lunganul de la orfelinat. Maria a adus un buchet de flori de câmp, pe care le pune neceremonios pe pat.

Lui începe să-i placă de Maria.

— Ce vreți să auziți? întreabă David. Vreți să vă mai povestesc despre Don Quijote?

— Da! Don Quijote! Don Quijote!

— Și s-a tot dus Don Quijote, în furtună. Cerurile erau întunecate, nisipul se învâртеjea în jur. Scăpărarea unui fulger a dezvăluit zidurile crenelate ale unui castel. Oprindu-se în fața lor, el strigă:

„Iată, sosit-a temerarul Don Quijote! Deschideți larg porțile!“ De trei ori strigă el: „Sosit-a Don Quijote!“ înainte ca porțile să se deschidă cu un scârțâit.

Călare pe Umbră, Don Quijote a intrat în castel. Dar abia dacă a intrat, că porțile s-au închis cu zgomot în spatele lui și o voce bubui:

„Bun venit, temerarule Don Quijote, în Castelul celor Pierduți. Eu sunt Prințul Tărâmurilor Pustii și începând din această zi tu îmi vei fi sclav!“

Și deodată creaturi înarmate cu bâte și vergi se năpustiră asupra lui Don Quijote. Deși se apăra vitejește, el fu tras jos din șa, dezbrăcat de armură și aruncat într-o temniță unde se pomeni în compania a nenumărați călători care au avut nenorocul să fie capturați și aruncați în sclavie de Prințul Tărâmurilor Pustii.

„Tu ești vestitul Don Quijote?“ îl întreabă mai-marele sclavilor.

„Eu sunt acela“, răspunse Don Quijote.

„Don Quijote ăla despre care se spune că *Nici un lanț nu-l poate ține legat, nici o închisoare nu-l poate ține închis?*“

„Cu adevărat așa e“, răspunse Don Quijote.

„Atunci eliberează-ne, Don Quijote! îl imploră mai-marele sclavilor. Scapă-ne de soarta noastră nenorocită.“

„Scapă-ne! Scapă-ne!“ se auzi corul de strigăte scoase de ceilalți sclavi.

„Cu siguranță vă voi elibera, zise Don Quijote. Dar aveți răbdare. Clipa în care vă voi elibera și cum anume o voi face sunt încă întunecate pentru mine.“

„Eliberează-ne acum! răsună corul de strigăte. Destul am răbdat! Dacă ești cu adevărat Don Quijote, eliberează-ne acum! Fă să ne cadă lanțurile! Fă să se transforme în pulbere zidurile închisorii noastre!“

Se înfurie Don Quijote: „Eu urmez chemarea cavalerului rătăcitor. Cutreier lumea ca să îndrept nedreptățile. Nu fac vrăji și scamatorii. Voi îmi cereți să fac miracole, dar nu-mi dați nici să mănânc, nici să beau. Rușine vouă!“

Atunci sclavii se fâstăciră și-i aduseră mâncare și băutură, și-l rugară pe Don Quijote să le ierte neobrăzarea.

„Orice ne vei cere, vom face întocmai, Don Quijote, ziseră ei. Scapă-ne de sclavie și te vom urma până la capătul pământului.“

David se oprește. Copiii așteaptă în tăcere ca el să continue.

— Sunt obosit acum, zice el. O să mă opresc acum.

— Nu poți să ne spui măcar ce se va întâmpla? întreabă lunganul. Îi eliberează pe prizonieri? Scapă din castel?

— Sunt obosit. Totul e întunecime.

Strângându-și genunchii la piept, David se cuibărește în pat. Chipul lui a căpătat o expresie goală.

Dmitri face un pas în față, își duce un deget la buze.

— E timpul să plecați, tinerii mei prieteni. Stăpânul nostru a avut o zi lungă. Are nevoie de odihnă. Dar ce am eu aici?

Se scotocește în buzunar și scoate un pumn de dulciuri pe care le împarte în stânga și-n dreapta.

— David o să se facă bine?

Cel care întreabă e micul Artemio.

— Bineînțeles că o să se facă bine! Îți imaginezi că o bandă de pigmei în haine albe pot să-l înfrângă pe viteazul David? Nu. Nici toți doctorii de pe lume nu-l pot birui. E un leu, un adevărat leu, David al nostru. Veniți mâine și veți vedea, mai spune Dmitri în timp ce-i mână pe copii pe coridor la vale.

El, Simón, se ia după ei.

— Dmitri! Putem avea o vorbă? Ce-ai spus despre doctori – nu crezi că-i iresponsabil să-i desconsideri în fața lui David? Dacă nu ești de partea lor, atunci de partea cui ești?

— De partea lui David, desigur. De partea adevărului. Îi cunosc pe doctorii ăștia, Simón, cu așa-zisa lor știință medicală. Îți închipui că nu afli una-alta despre

doctori, când cureți mizeria pe care-o lasă-n urmă? Dă-mi voie să-ți spun, n-au idee despre ce se-ntâmplă cu fiul tău, nici cea mai vagă idee. Inventează o poveste pe parcurs – inventează și speră în ce-i mai bun. Dar nu-ți face griji. David se va vindeca. Nu mă crezi? Vino. Vino să auzi asta rostit de gura lui.

Când se întorc, David îi privește impasibil.

— Spune-i lui Simón ce mi-ai spus mie, tinere David. Ai încredere în doctorii ăștia? Crezi că au puterea să te salveze?

— Da, șoptește băiatul.

— Câtă generozitate din partea ta, zice Dmitri. Dar nu asta mi-ai spus mie. Însă tu întotdeauna ai fost un suflet generos, generos și bun, și chibzuit. Simón își face griji din pricina ta. Crede că o apuci la vale. I-am spus că o să te faci bine, în ciuda doctorilor tăi. O să te faci bine, nu-i așa, așa cum m-am făcut și eu bine, alungând răul din mine.

— Vreau să-l văd pe Jeremiah, spune băiatul.

— Pe Jeremiah? se miră el, Simón.

— Adică mielul Jeremiah, explică Dmitri. Mielul ținut în mica menajerie din spatele academiei. Jeremiah a crescut, băiatul meu, nu mai e miel, s-a transformat în oaie. Poate că ai gustat din pulpița lui Jeremiah seara trecută la cină.

— N-a crescut. E încă acolo. Simón, poți să mi-l aduci pe Jeremiah?

— O să ți-l aduc pe Jeremiah. O să mă duc la academie și, dacă Jeremiah mai e acolo, o să ți-l aduc. Dar

dacă se dovedește că Jeremiah nu-i acolo, să-ți aduc alt animal?

— Jeremiah e acolo. Știu.

Convulsiile încep chiar în noaptea aceea, în timp ce de veghe stă Inés. Încep ca un tremor: trupul băiatului înțepenește, mâinile se strâng pumn, el scrâșnește din dinți, fața i se schimonosește într-o grimasă; apoi mușchii se relaxează și el e din nou el însuși. Dar crizele de tremor revin curând, se intensifică, succedându-se asemenea valurilor. Din gâtleej îi scapă un geamăt – „ca și când ceva se sfâșia înăuntrul lui“, descrie Inés. Își dă ochii peste cap, spatele i se curbează și un spasm total, primul din multe, îi cuprinde trupul.

Doctorul de gardă, tânăr, neexperimentat, îi administrează un antispastic, fără efect. Convulsiile revin și mai accelerat, una după alta, aproape fără pauză între ele.

Când el îi ia locul lui Inés, furtuna a trecut. Băiatul e în stare de inconștiență ori adormit, deși când și când trupul îi e cuprins ca de un fior.

— Cel puțin acum știm care-i răul, spune el.

Inés îl privește pierdută.

— Cel puțin știm care-i rădăcina problemei.

— Adică?

— Știm ce-l făcea să cadă. Știm ce provoacă absențele, momentele în care pare să fie în altă parte. Chiar dacă nu va putea fi vindecat, cel puțin știm care-i pricina. Ceea ce-i mai bine decât nimic. Mai bine decât

să nu știm. Du-te acasă, Inés. Dormi puțin. Dă naibii prăvălia. Prăvălia o să se descurce și fără tine.

El îi desprinde mâna din cea a băiatului. Ea nu opune rezistență. Apoi el face un gest pe care nu a avut curajul să-l facă până acum: întinde mâna, îi atinge chipul, o sărută pe frunte. Ea e copleșită de hohote; el o ia în brațe, o lasă să plângă, o lasă să-și descarce durerea.

Capitolul 14

Primele cuvinte pe care le rostește băiatul când se trezește sunt:

— L-ai adus pe Jeremiah?

— O să vorbim imediat despre Jeremiah. Mai întâi vreau să știu cum te simți.

— Am în gură un gust de piersici putrede și mă doare gâtul. Mi-au dat înghețată, dar gustul rău s-a întors. Mi-au spus că o să scoată sângele vechi și o să-mi injecteze sânge nou în vene, și atunci o să mă fac bine. Unde e Jeremiah?

— Îmi pare rău, dar Jeremiah e încă la academie, iar Alyosha caută o cușcă potrivită ca mărime pentru el. Dacă nu găsește o cușcă, o să facă una. După care o să-l aducă pe Jeremiah cu autobuzul. Așa mi-a promis. Între timp, uite, ți-am adus doi prieteni noi.

— Ce-s astea?

— Vrăbii. După ce-am vorbit cu Alyosha, m-am oprit la un magazin de animale de companie și ți le-am adus să-ți țină de urât. Îți plac? Se numesc Rinci și Dinci. Rinci e mascul, Dinci e femelă.

— Nu le vreau. Îl vreau pe Jeremiah.

— Jeremiah e pe drum. Cred că ar trebui să fi mai primitor cu noii tăi prieteni. Au așteptat toată dimineața să te cunoască. Ascultă-le ciripitul. Ce spun?

— Nu spun nimic. Sunt păsări.

— *Faimosul David! Faimosul David!* Asta spun ele, tot timpul, în limba lor. Acum care-i treaba cu sângele nou?

— O să trimită sânge nou cu trenul. Doctorul Ribeiro o să mi-l injecteze.

— Asta-i bine. E o speranță. Ce vrei să fac cu Rinci și Dinci?

— Dă-le drumul.

— Ești sigur? Sunt păsări de companie. Nu sunt obișnuite să se descurce singure. Dacă le prinde un șoim și le mănâncă?

— Dă-le drumul în interior, unde nu sunt șoimi.

— O să fac asta, dar atunci trebuie să-ți amintești să le hrănești. Mâine o să-ți aduc niște semințe pentru ele. Între timp, hrănește-le cu firimituri de pâine.

Trece o vreme până când cele două păsărele sunt convinse să-și ia zborul din colivie. Odată eliberate, zboară înapoi și-ncolo prin încăpere, se lovesc de obiecte, apoi, cu un aer nefericit, se așază una lângă alta pe o galerie de perdea.

Treaba cu sângele se dovedește a fi adevărată, sau parțial adevărată, după cum află el de la dr. Ribeiro însuși. Este strategia spitalului să aibă o rezervă de sânge pentru fiecare pacient internat, în caz că e nevoie. De-

oarece sângele lui David are o grupă rară, au trebuit să ceară din Novilla.

— Plănuți să-i faceți lui David o transfuzie de sânge? Asta din cauza convulsiilor?

— Nu, nu, ați înțeles greșit. Sângele este o problemă separată. E nevoie să-l avem la dispoziție, ca precauție, în caz de urgență. Asta e procedura noastră generală.

— Și sângele e pe drum?

— Va fi pe drum îndată ce banca de sânge din Novilla poate găsi un donator. Așa că s-ar putea să mai dureze. Grupa lui David este rară. Extrem de rară. Cât despre convulsii, am introdus un tratament medicamentos nou, care să le țină sub control. O să vedem ce efect are.

Noile medicamente nu numai că-i provoacă lui David somnolență, dar par să-l și deprime. Lecția de dimineață cu señora Devito este anulată. Când sosesc vizitatorii de la bloc, el, Simón, îi roagă să facă liniște și să-l lase pe băiat să doarmă. Dar curând năvălesc alții: Alyosha, tânărul profesor de la academie, cu care David a avut cea mai strânsă legătură, însoțit de câțiva dintre colegii de clasă ai lui David. Alyosha aduce – triumfător – o cușcă de sârmă în care se află mielul Jeremiah, sau cel puțin ultimul dintr-o succesiune de miei numiți Jeremiah.

După scoaterea din cușcă a lui Jeremiah, copiii nu mai pot fi stăpâniți – aleargă în toate părțile, țipă, râd,

încercând să prindă mielul, în timp ce micile copite ale animalului zdupăie și alunecă pe podeaua netedă.

El, Simón, îl pândește îngrijorat pe câinele care zace în culcușul lui sub pat. Chiar și așa, el are o reacție întârziată când Bolívar își face apariția și se năpustește asupra mielului luat prin surprindere. Reușește totuși să se prăvălească peste câine în ultima clipă, să-i înconjoare grumazul cu brațele și să se chinuie să-l țină imobilizat.

Câinele uriaș se zbate să scape. Gâfâind, el, Simón, îi spune lui Alyosha:

— Nu-l pot ține! Scoate mielul de-aici!

Alyosha prinde mielul la colț și-l ridică în aer, în timp ce acesta scoate behăituri jalnice.

El, Simón, îi dă drumul lui Bolívar, care acum îi dă târcoale lui Alyosha, așteptându-l să obosească, iar el să poată sări.

— Bolívar! Vocea e a lui David. Așezat în capul oaselor, cu brațele ridicate, cu un deget îndreptat spre câine: Vino!

Cu un salt lejer, câinele se cocoată în pat și se întinde acolo, cu ochii pironiți într-ai lui David. În cameră se lasă liniștea.

— Dă-mi-l pe Jeremiah!

Alyosha lasă mielul în jos și-l pune în brațele lui David. Mielul nu mai izbește cu piciorușele și nu se mai zbate.

O vreme îndelungată, rămân așa, față-n față: băiatul strângând în brațe mielul, câinele gâfâind ușor, liniștit, încă așteptându-și șansa.

Vraja e ruptă de venirea lui Dmitri:

— Salut, copii! Ce se-ntâmplă? Salut, Alyosha, ce mai faci?

Încruntat, Alyosha îi face semn să tacă. Cei doi nu s-au simpatizat niciodată.

— Și tu, David, zice Dmitri, ce pui la cale?

— Îl învăț pe Bolívar să fie bun.

— Câinele e văr cu lupul, băiatul meu. Nu știai asta? N-o să-l înveți niciodată pe Bolívar să fie bun cu mie-lușeii. E-n firea lui să-i vâneze și să le frângă beregata.

— Bolívar o să-mi dea ascultare.

Întinde mielul spre câine. Mielul se zbate în strânsoarea lui. Bolívar nu se clintește, ochii lui sunt ațintiți într-ai băiatului. Deodată, băiatul obosește și cade pe spate în pat.

— Ia-l, Alyosha, zice el.

Alyosha îi ia mielul din brațe.

— Haideți, copii, ne luăm la revedere. E timpul ca David să se odihnească. Pa, pa, David. Ne întoarcem mâine, împreună cu Jeremiah.

— Lasă-l pe Jeremiah aici, poruncește băiatul.

— Nu-i o idee bună, cu Bolívar în preajmă. Îl aducem din nou mâine, îți promit.

— Nu. Vreau să rămână.

Astfel se tranșează problema: David își impune voința. Jeremiah e lăsat acolo, în cușca de sârmă, pe

un pat de ziare, ca să absoarbă urina, iar lângă miel, drept hrană, i-a fost adusă o legătură de spanac de la bucătărie.

Când Inés sosește pentru schimbul de noapte, mielul doarme somnul celor nevinovați. Și ea adoarme. Când se trezește la prima rază de lumină, cușca e răsturnată pe-o parte, iar din miel n-au mai rămas pe podeaua cândva curată decât capul, o blană îmbâcsită de sânge și mădulele.

Inés se uită sub pat, unde dă peste privirea împietrită a câinelui. Iese tiptil din cameră, se întoarce cu un mop și o găleată, și șterge urmele măcelului cât poate ea de bine.

Capitolul 15

După moartea mielului Jeremiah, în băiat se produce o schimbare. Vizitatorii nu mai sunt întâmpinați cu un zâmbet, ci cu o reținere rece. Cât despre vrăbiuțele Rinci și Dinci, ele au dispărut în măruntaiele spitalului. Nimeni nu mai vorbește despre soarta lor.

Una dintre asistente, sau poate señora Devito, a atârnat o ghirlandă de becuri ornamentale, albastre și roșii, pe perete, deasupra patului lui David. Beculețele clipesc nelalocul lor, dar nimeni nu le dă jos.

În timpul unora dintre vizite, băiatul rămâne tăcut de la început până la sfârșit. În alte zile, se lansează fără preambul în una sau alta din poveștile lui despre Don Quijote, apoi, când încheie, se cufundă iarăși în sine, parcă pentru a cugeta mai departe la înțelesul ei.

Una din povești este despre Don Quijote și ghemul de sfoară.

Într-una din zile, oamenii i-au adus lui Don Quijote un ghem de sfoară foarte încâlcit. *Dacă ești cu adevărat Don Quijote*, au spus ei, *atunci vei fi în stare să descurci ghemul ăsta.*

Don Quijote n-a scos un cuvânt, ci și-a scos sabia și, dintr-o singură lovitură, a retezat ghemul în două. *Vai și-amar vouă, că v-ați îndoit de mine*, le-a spus el.

Auzind povestea, el, Simón, se întreabă cine sunt „oamenii“ care-i aduc lui Don Quijote ghemul de sfoară. Să fie oare oameni ca el?

O altă poveste este despre Rocinante.

Un om a venit la Don Quijote și i-a spus: *Acesta este vestitul cal Rocinante, care numără? Vreau să devină calul meu. Care-i prețul?*

Don Quijote a răspuns: *Rocinante n-are preț.*

O fi rar un cal care numără, a zis omul, *dar cu siguranță nu e neprețuit. Nu există nimic pe lume care să n-aibă preț.*

O, omule, a zis atunci Don Quijote, *tu nu vezi lumea ca atare, ci numai măsurile în care lumea este ascunsă. Vai și-amar ție, orbule!*

Cuvintele lui Don Quijote l-au uimit pe omul cu pricina. *Măcar arată-mi cum numără calul*, a cerut el.

Atunci a vorbit Sancho: *El pune un picior peste celălalt și sare clop-clop pentru doi și clop-clop-clop pentru trei. Acum vezi-ți de drum și nu-l mai sâcâi pe stăpânul meu.*

O altă poveste de-a lui David este despre Don Quijote și fecioara, *la virgen de Extremadura*.

În fața lui Don Quijote a fost adusă o fecioară care avea un prunc fără tată.

Don Quijote a întrebat-o pe fecioară: *Cine-i tatăl acestui prunc?*

Fecioara i-a răspuns: *Nu pot să spun cine-i tatăl, pentru că am avut contact sexual cu Ramón și am avut contact sexual cu Remi.*

Atunci Don Quijote a pus să fie aduși Ramón și Remi în fața lui. *Care dintre voi este tatăl acestui prunc?* a vrut el să știe.

Ramón și Remi n-au răspuns, ci au rămas tăcuți.

Atunci Don Quijote a zis: *Să fie adusă o cadă plină cu apă, și i-au adus o cadă plină cu apă. Și Don Quijote a desfășat pruncul din scutece și l-a cufundat în apă. Să vină aici tatăl pruncului,* a cerut el.

Dar nici Ramón, nici Remi nu s-au apropiat.

Iar pruncul s-a scufundat, s-a albăstrit la chip și a murit.

Iar Don Quijote le-a spus lui Ramón și Remi: *Vai și-amar vouă!*, iar fecioarei i-a zis: *Vai și-amar și ție!*

Când povestea lui David despre fecioara din Extremadura ajunge la capăt, copiii rămân tăcuți, cum nu se poate mai nedumeriți. El, Simón, dă să protesteze: *Dacă fata a avut relații sexuale, nu mai putea fi fecioară.* Dar nu, își mușcă limba, rămâne tăcut.

O altă poveste a lui David este despre un savant matematician.

În timpul călătoriilor sale, Don Quijote a dat peste o adunare de oameni învățați. Un matematician demonstra cât de ușor se poate măsura înălțimea unui munte. *Înfigeți un băț înalt de-un metru în pământ, spunea el, și observați-i umbra. Când aceasta va fi lungă*

de-un metru, măsurați umbra muntelui. Și-o să vedeți că lungimea acelei umbre vă va indica înălțimea muntelui.

Învățații au aplaudat cu toții ingeniozitatea savantului.

Dar Don Quijote i s-a adresat savantului: *Înfumuratule! Nu știi că stă scris: Cine n-a urcat muntele nu-i poate ști înălțimea?* Și a pornit-o Don Quijote mai departe, disprețuindu-i pe învățați, iar învățații și-au râs în barbă.

— Nu ne-ai povestit niciodată ce i s-a întâmplat calului alb cu aripi, zice micul Artemio – calul care a zburat în văzduh. S-a întors la Don Quijote?

David nu răspunde.

— Eu cred că s-a întors, spune Artemio. S-a întors și s-a împrietenit cu Rocinante. Pentru că unul putea să danseze, și celălalt putea să zboare.

— Șșșș! spune Dmitri. Nu vedeți că tânărul stăpân gândește? Fiți mai respectuoși și țineți-vă gura în timp ce el gândește.

Dmitri îl numește tot mai des pe David *tânărul stăpân*. Ceea ce pe el, Simón, îl irită.

Moartea mielului a lăsat urme și asupra lui Inés. Mielul însuși o lasă indiferentă. Ceea ce-o tulbură e că a dormit în timpul măcelului.

— Dacă David ar fi fost cuprins de una din convulsiile lui? se cutremură ea. Dacă ar fi avut nevoie de mine și eu dormeam buștean?

— Nici o ființă omenească nu poate munci o zi întreagă la magazin și apoi să stea trează toată noaptea, îi răspunde el. Lasă-mă să stau eu de veghe noaptea.

Prin urmare, își schimbă rutina. Când ceata de copii pleacă după-amiaza, el pleacă împreună cu ei. Cinează în apartamentul lui, trage un pui de somn o oră sau două, prinde ultimul autobuz spre spital și o înlocuiește pe Inés.

Data fiind influența pe care o are în rândul angajaților la bucătărie – puterile lui în cadrul spitalului par nelimitate –, Dmitri a făcut în așa fel încât David să primească griș dimineața și cartofi piure cu mazăre seara.

— Nimic nu e suficient de bun pentru tânărul stăpân, spune el, învârtindu-se în jurul lui David, privindu-l cum mănâncă, deși, de fapt, David mănâncă asemenea unei păsăruici.

Toate infirmierele îl detestă pe Dmitri, ceea ce nu-l surprinde pe el, Simón. Sora Rita, în special, abia se ține-n frâu când acesta intră în secție, nu-i răspunde când el i se adresează. Doar señoara Devito, profesoara, pare să fie în termeni buni cu el. E tot mai convins că între cei doi e ceva. Simte un fior pe șira spinării. Oare ce-o atrage la omul ăsta care e un ucigaș cunoscut?

E foarte conștient că Dmitri își râde de el pe la spate, cică e „omul rațiunii“, omul ale cărui patimi sunt mereu sub control. *Cum ar fi lumea dacă ne-am supune cu toții legii rațiunii?* l-a întrebat Dmitri odată și tot el a răspuns: *O lume plicticoasă, tare plicticoasă.* Ce-ar dori el,

Simón, să spună e: *Plicticoasă, poate, dar o lume mai bună decât cea condusă de patimă.*

Medicamentele care i se administrează băiatului odată cu cina, menite să oprească declanșarea convulsiilor, îl cufundă într-un somn adânc. În orele nopții, se trezește uneori și schițează un zâmbet adormit.

— Visez, Simón, șoptește el. Chiar și cu ochii deschiși visez.

— Asta-i bine, răspunde el tot în șoaptă. Acum întoarce-te la somn. O să-mi spui despre visele tale mâine dimineață.

Și în lucirea albastră a luminii de veghe, el își pune o mână pe fruntea băiatului, până când acesta adoarme la loc.

Când și când, un interval lucid în care ei pot sta de vorbă.

— Simón, când o să fiu mort, tu și Inés o să faceți un bebeluș? murmură băiatul.

— Nu, bineînțeles că nu. În primul rând, tu n-o să mori. În al doilea rând, între Inés și mine nu există acel soi de sentiment, soiul de sentiment din care se nasc bebelușii.

— Dar tu și Inés puteți avea contact sexual, nu-i așa?

— Putem, dar nu dorim să avem.

Urmează o tăcere lungă, în timpul căreia băiatul reflectează. Când i se aude iar vocea, e și mai stinsă:

— De ce trebuie să fiu eu acel băiat, Simón? N-am vrut niciodată să fiu acel băiat, cu acel nume.

El așteaptă să audă mai multe, dar băiatul a adormit la loc. Sprijinindu-și capul pe brațe, aștește și el. Apoi,

dintr-odată e cântec de păsărele și apar primele zori. Se duce la veceu. Când se întoarce, băiatul e treaz de-a binelea, zace cu genunchii strânși la piept.

— Simón, o să fiu recunoscut? îl întreabă el.

— Recunoscut? Recunoscut ca erou? Bineînțeles. Dar mai întâi trebuie să faci fapte, genul de fapte care le vor aminti oamenilor de tine; iar acele fapte trebuie să fie bune. Ai văzut cum a încercat Dmitri să devină vestit făcând ceva rău, și unde e Dmitri acum? Dat uitării. Nerecunoscut. Tu va trebui să faci fapte bune, și atunci cineva va trebui să scrie o carte despre tine, în care va descrie multele tale fapte bune. Așa se întâmplă de obicei. Dacă n-ar fi apărut señor Benengeli și n-ar fi scris o carte despre faptele lui Don Quijote, acesta ar fi fost doar un bătrân zănatic, străbătând pe calul lui drumuri de țară, nerecunoscut de nimeni.

— Dar cine o să scrie o carte despre faptele mele? Tu?

— Da, o s-o fac eu, dacă așa vrei tu. Nu prea le am cu scrisul, dar o să mă străduiesc.

— Dar atunci va trebui să-mi promiți că nu mă vei înțelege. Dacă încerci să mă-nțelegi, strici totul. Promiți?

— În regulă, promit. O să spun doar povestea ta, în măsura în care-o știu, începând cu ziua în care te-am întâlnit, fără să încerc s-o înțeleg. O să povestesc despre vaporul care ne-a adus aici și cum tu și cu mine ne-am dus s-o căutăm pe Inés și am găsit-o. O să povestesc despre cum te-ai dus la școală la Novilla și cum ai fost transferat la școala pentru copii delincvenți, și cum ai

scăpat de-acolo și am ajuns cu toții la Estrella. O să scriu despre cum te-ai dus la academia lui señor Arroyo și ai fost cel mai bun dintre dansatori. Nu cred că o să spun ceva despre doctorul Fabricante și orfelinatul lui. Mai bine să-l eliminăm din poveste. Iar apoi, desigur, o să povestesc despre tot ce-ai făcut după ce-ai ieșit din spital, după ce te-ai vindecat. Aici cu siguranță vor fi multe de povestit.

— Care vor fi cele mai bune fapte ale mele? A fost o faptă bună când am dansat?

— Da, când ai dansat le-ai deschis oamenilor ochii spre ceea ce nu văzuseră înainte. Prin urmare, dansul tău se socotește drept o faptă bună.

— Dar n-am făcut multe fapte bune în viața mea, nu-i așa? Nu la fel de multe ca un erou adevărat.

— Ba bine că nu! Ai salvat oameni, mulți oameni. Ai salvat-o pe Inés. M-ai salvat pe mine. Fără tine, unde-am fi noi acum? Unele dintre faptele tale bune le-ai făcut de unul singur, pe altele le-ai făcut cu ajutorul lui Don Quijote. Ai trăit aventurile lui. Tu ai fost Don Quijote, el a trăit prin tine. Dar, ai dreptate, cele mai multe dintre faptele tale bune or să urmeze. O să le faci după ce te vei fi vindecat și te vei întoarce acasă.

— Și Dmitri? O să-l lași și pe Dmitri afară din carte?

— Nu știu. Ce să fac? Călăuzește-mă tu.

— Cred că trebuie să-l păstrezi pe Dmitri. Dar când o să fiu în viața viitoare, n-o să mai fiu același băiat, n-o să mai fiu prieten cu Dmitri. O să fiu profesor și

o să port barbă. Așa am hotărât. O să trebuiască să mă duc la școală ca să fiu profesor?

— Depinde. Dacă vrei să predai dansul, o academie ca aceea a lui señor Arroyo va fi mai bună decât orice altă școală.

— Nu vreau să predau numai dansul. Vreau să predau totul.

— Dacă vrei să predai totul, va trebui să mergi la tot felul de școli și să studiezi cu o mulțime de profesori. Nu cred că ți-ar plăcea asta. Poate că vei fi un înțelept, și nu un profesor. N-ai nevoie să mergi la școală ca să fii un înțelept. Îți poți lăsa barbă și poți spune povești; oamenii se vor așeza la picioarele tale și te vor asculta.

Băiatul ignoră mica înțepătură.

— Ce înseamnă *confesar*? întreabă el. În carte zice că, atunci când a știut că moare, Don Quijote s-a hotărât să se *confesarse*.

— Confesiunea era un obicei la care apelau oamenii în vremuri de demult. Îmi pare rău, dar mai multe nu știu.

— Este *confesarse* ce-a făcut Dmitri după ce-a omorât-o pe Ana Magdalena?

— Nu chiar. Trebuie să fii sincer când te confesezi, doar că Dmitri nu este niciodată sincer. Spune minciuni tuturor, inclusiv sieși.

— Eu trebuie să mă confesez?

— Tu? Bineînțeles că nu. Tu ești un copil neprihănit.

— Și ce înseamnă *abominar*? Zice acolo că Don Quijote își *abominó* poveștile.

— Înseamnă că s-a lepădat de ele. Nu mai credea în ele. Își schimbase părerea și hotărâse că erau rele. De ce-mi pui întrebările astea?

Băiatul tace.

— David, Don Quijote a trăit în alte vremuri, când oamenii erau foarte stricți în privința poveștilor pe care le acceptau. Le împărțeau în povești bune și povești rele. Poveștile rele erau acelea pe care nu trebuia să le asculți, deoarece te abăteau de la calea virtuții. Trebuia să le detești, așa cum a făcut Don Quijote cu ale sale, înainte să moară. Dar până să te hotărăști să-ți detești poveștile, dacă asta dai de înțeles, trebuie să ții seamă de trei lucruri. Primul e că în lumea noastră, care nu e la fel de strictă ca lumea veche, nici una din poveștile tale despre Don Quijote nu va fi socotită drept rea. Asta e opinia mea și sunt sigur că prietenii tăi vor fi de acord. Al doilea lucru este că Don Quijote a hotărât să-și deteste poveștile din cauză că era pe patul de moarte. Tu nu ești pe patul de moarte. Dimpotrivă, tu ai în față o viață lungă, plină de evenimente. Și al treilea lucru este că Don Quijote n-a vrut chiar să spună că-și detestă poveștile. A spus asta doar ca să-și încheie cartea, cartea despre el însuși. Se exprima în spiritul a ceea ce oamenii numesc opinie, chiar dacă el n-a folosit acel cuvânt. Dacă și-a fi detestat cu adevărat poveștile, în primul rând că nu i-ar fi încurajat pe alții să le aștearnă pe hârtie. Ar fi rămas acasă, calul și câinele lui

la fel, și ar fi privit norii alunecând pe cer, sperând să plouă, mâncând pâine nedospită și ceapă la cină. N-ar fi fost recunoscut niciodată, cu atât mai puțin ar fi fost faimos. Asta-i tot. Iartă-mă că am ținut un discurs atât de lung la o oră atât de matinală. Îți mulțumesc că m-ai ascultat. O să tac acum.

Noaptea următoare, ei continuă conversația. Băiatul e vădit somnoros, dar se luptă cu efectul medicamentelor, se luptă să rămână treaz.

— Mi-e teamă, Simón. Când adorm, visele rele sunt acolo, mă așteaptă. Încerc să fug, dar nu pot, pentru că nu mai pot fugi.

— Povestește-mi visele astea rele. Uneori, când găsim cuvinte pentru visele noastre, ele își pierd puterea asupra noastră.

— I-am povestit doctorului visele mele, dar nu mi-a fost de folos, se întorc mereu.

— Cui le-ai povestit? Doctorului Ribeiro?

— Nu, doctorului cel nou, cu dinte de aur. I-am povestit visele mele și el le-a notat în carnetul lui.

— A zis ceva despre ele?

— Nu. M-a întrebat de mama și de tatăl meu, de mama și de tata adevărați. M-a întrebat ce-mi amintesc despre ei.

— Nu-mi amintesc de nici un doctor cu dinte de aur. Știi cum îl cheamă?

— Nu.

— O să-l întreb pe doctorul Ribeiro despre el. Acum trebuie să dormi.

— Simón, cum e când mori?

— O să-ți răspund, dar cu o singură condiție. Condiția e să fim de acord că nu vorbim despre tine. Tu n-o să mori. Dacă vorbim despre cum e să mori, vorbim despre cum e să mori în abstract. Accepți condiția mea?

— Tu spui că n-o să mor, din cauză că asta mă gândesc că zic tații. Dar n-o să mă fac bine de-adevăratelea, nu-i așa?

— Ba o să te faci! Acum, îmi accepți condiția?

— Da.

— Prea bine. Ce înseamnă să mori? După cum văd eu treaba, zaci și te uiți la albastrul cerului, și simți cum îți este tot mai somn. O pace mare se lasă asupra ta. Închizi ochii și te-ai dus. Când te trezești, ești pe o navă care străbate oceanul, cu vântul în față și pescăruși țipând deasupra. Totul pare proaspăt și nou. E ca și cum te-ai mai născut o dată în acea clipă. Nu ai nici o amintire legată de vreun trecut, nici o amintire legată de moarte. Lumea este nouă, tu ești nou, în mădularele tale e o forță nouă. Așa e când mori.

— O să-l întâlnesc pe Don Quijote în viața nouă?

— Bineînțeles: Don Quijote va aștepta la chei, să te întâmpine. Când bărbați în uniformă o să încerce să te oprească și să-ți prindă de cămașă un ecuson cu un nume nou și o nouă dată de naștere, el va spune: „Lăsați-l să treacă, *caballeros*. Acesta e *David el famoso*, faimosul David, de care eu sunt foarte încântat.“ Te va ridica în spatele lui pe Rocinante și amândoi veți porni la drum, să înfăptuiți faptele voastre bune. Tu

vei avea șansa să-i spui din poveștile tale, iar el îți va spune dintr-ale sale.

— Dar o să trebuiască să vorbesc altă limbă?

— Nu, Don Quijote vorbește spaniola, așa că vei vorbi și tu spaniola.

— Știi ce cred eu? Eu cred că Don Quijote ar trebui să vină *aici* și să facem fapte bune *aici*.

— Ar fi grozav. Chiar că ar fi ceva extraordinar pentru cei din Estrella, să-l aibă pe Don Quijote în mijlocul lor. Din nefericire, nu cred că e permis așa ceva. E împotriva regulilor să-i invoci pe cei din viața viitoare să se întoarcă în cea de-acum.

— Dar de unde știi? De unde știi ce-i permis și ce nu-i permis?

— Nu știu de unde știu, așa cum tu nu știi cum de știi acele cântece ciudate pe care le cânți. Dar așa cred că funcționează regulile, regulile după care trăim.

— Și dacă nu există vieți noi? Și dacă eu mor și nu mă trezesc? Cine voi fi dacă nu mă trezesc?

— Ce vrei să spui cu *nu există vieți noi*?

— Dacă viețile noi ajung la capăt, și numerele, și tot restul? Cine voi fi dacă o să mor și gata?

— Acum trecem, băiatul meu, în limba numită filozofie. Ești sigur că vrei să pornești pe drumul unei limbi noi la o oră atât de târzie din noapte? N-ar fi mai bine să dormi? Putem să facem o încercare cu filozofia mâine dimineață, când ești mai treaz.

— Trebuie să iau lecții ca să vorbesc filozofie?

— Nu, poți vorbi filozofie și spaniolă în același timp.

— Atunci vreau să vorbesc filozofie acum! Ce se va întâmpla dacă nu mă trezesc? Și de ce n-are voie Don Quijote să vină aici?

— Don Quijote are voie să traverseze mările și să vină aici, dar trebuie s-o facă într-o carte, una asemănătoare cu aceea în care a sosit atunci când a venit la tine. Nu poate apărea în fața noastră în carne și oase. Cât despre faptul de a nu te trezi, dacă nu ne mai trezim deloc, niciodată, atunci... nimic, nimic, nimic. Asta înțeleg eu prin filozofie. Filozofia ne spune când nu mai e nimic de spus. Filozofia ne spune când să stăm cu mintea liniștită și gura închisă. Fără alte întrebări, fără alte răspunsuri.

— Știi ce-o să fac, Simón? Chiar înainte să mor, o să scriu totul despre mine pe-o bucată de hârtie pe care o s-o împăturesc mică, mică de tot, și-o s-o strâng în pumn. Iar când o să mă trezesc în viața următoare, o să pot citi hârtia și-o să aflu cine sunt.

— Excelentă idee, de multă vreme n-am auzit o idee mai bună. Ține-o bine, n-o lăsa să-ți scape. Când o să ajungi un om tare, tare bătrân, mulți ani de-acum înainte, și-o să vină vremea să mori, adu-ți aminte să-ți așterni pe hârtie povestea vieții și s-o iei cu tine în viața următoare. Apoi, în cea următoare o să știi cine ești și toți cei care-ți vor citi povestea vor ști și ei cine ești. Chiar că-i o idee excelentă! Dar să fii atent ca mâna în care ții hârtia să nu atârne în apă, pentru că, să nu uiți, apa șterge totul, inclusiv cerneala... Iar acum, chiar e

timpul să dormi, băiatul meu. Închide ochii. Dă-mi mâna. Dacă te trezești și ai nevoie de ceva, sunt aici.

— Dar eu nu vreau să fiu băiatul ăsta! În viața următoare, vreau să fiu eu, dar nu vreau să fiu băiatul ăsta. Pot să fac asta?

— Regula spune că nu poți să alegi. Regula spune că trebuie să fii cel care ești, nicicum altul. Dar tu nicio dată nu te-ai supus regulilor, nu-i așa? Prin urmare, în viața următoare sunt sigur că vei reuși să fii cine vei vrea să fii. Trebuie doar să fii ferm și hotărât în această privință. Care anume băiat nu mai vrei să fii?

— ăsta – și face un gest către trup, cu picioarele emaciate.

— ăsta-i doar ghinion, băiatul meu. Ți-am mai spus deunăzi, văzduhul din jurul nostru e plin de creaturi mici și răutăcioase, prea mici să fie văzute cu ochiul liber, a căror singură dorință este să se furișeze în noi și să-și facă sălaș în trupurile noastre. În nouăzeci și nouă de cazuri dintr-o sută, planul lor eșuează. Tu, întâmplător, ești cazul o sută, cazul cu ghinion. Despre ghinion n-are rost să vorbești. Acum, la culcare.

Capitolul 16

Când ajunge a doua zi la spital, lângă patul lui David e o persoană a cărei identitate n-o recunoaște imediat: o femeie îmbrăcată într-o rochie neagră și lungă, cu un guler ca o coleretă, cu păr cărunt pieptănat strâns pe țeastă. Doar când se apropie o recunoaște pe Alma, a treia dintre surorile care i-au adăpostit la fermă atunci când au ajuns în Estrella, fără nimeni cunoscut. Iată cât de departe a ajuns vestea despre boala lui David!

Din fotoliul din colț se ridică un bărbat: señor Arroyo, directorul Academiei de Muzică.

El o salută pe Alma, îl salută pe Arroyo.

— Juan Sebastián mi-a spus că David e bolnav, am venit să văd cum e, zice Alma. Am adus niște fructe de la fermă. A trecut atâta vreme de când nu te-am mai văzut, David. Ne-a fost dor de tine. Trebuie să vii în vizită când te faci bine.

— O să mor, așa că n-o să vin în vizită.

— Nu cred că-i bine să mori, băiatul meu. O să frângi prea multe inimi. Mie o să-mi frângi inima, și lui Simón, sunt sigură, și mamei tale, și lui Juan Sebastián,

și ăsta va fi doar începutul. În plus, nu-ți amintești mesajul despre care mi-ai vorbit, mesajul important? Dacă mori, n-o să-l mai poți transmite și nici unul dintre noi nu-l va afla. Așa că eu cred că ar trebui să-ți pui toată energia în însănătoșirea ta.

— Simón spune că-s numărul o sută, și numărul o sută trebuie să moară.

El, Simón, intervine:

— Vorbeam de statistici, David. Vorbeam de procente. Procentele nu înseamnă viața reală. Tu n-o să mori, dar chiar dacă ai muri, n-ar fi din pricină că ești numărul o sută ori numărul nouăzeci și nouă sau orice alt număr.

David nu-l bagă în seamă:

— Simón spune că în viața următoare pot să fiu altcineva, nu trebuie să fiu băiatul ăsta și nu trebuie să am vreun mesaj.

— Ți-a plăcut să fii băiatul ăsta?

— Nu.

— Dacă nu-ți place să fii băiatul ăsta, cine-ai vrea să fi, David, în viața următoare?

— Aș vrea să fiu normal.

— Ce irosire ar fi asta! spune Alma și-și pune o mână pe capul lui.

David închide ochii; chipul lui capătă o expresie de concentrare profundă.

— Cât mi-aș dori, continuă Alma, ca în viața următoare tu și cu mine să ne putem întâlni din nou și să continuăm aceste conversații ale noastre. Dar, cum

ziceai, în viața viitoare vom fi probabil altcineva. Ce păcat! Ei, e timpul să ne luăm rămas-bun. Trebuie să prind un autobuz. Rămâi cu bine, tinere. Cu siguranță nu te voi uita, nu în această viață.

Ea îl sărută pe frunte, se întoarce către señor Arroyo:

— Vrei să cânti ceva pentru noi, Juan Sebastián?

Señor Arroyo deschide cutia viorii, își acordează instrumentul, apoi începe să cânte. Muzica pe care o aude el, Simón, e ceva cu totul nou pentru el, însă David reacționează cu un zâmbet de încântare desăvârșită.

Piesa ajunge la sfârșit. Arroyo lasă în jos arcușul.

— E timpul să dansezi, David? îl întreabă el.

Băiatul dă din cap a confirmare.

Arroyo reia piesa de la început până la sfârșit. Ochii lui David sunt închiși, băiatul stă absolut nemișcat, într-o lume numai a lui.

— Așa, zice Arroyo. Acum o să plecăm.

Unul dintre colegii lui bicicliști îi arată ziarul.

— Țsta nu-i băiatul tău? întreabă acesta, arătându-i fotografia unui David cu o expresie gravă pe chip, așezat în capul oaselor în pat, cu un buchet de flori în brațe, flancat de copii de la orfelinat. Alături de el, dominând scena, se află señora Devito. În ciuda buclelor blonde și a chipului cu aspect proaspăt, imaginea ei are ceva lugubru pe care el nu-l poate defini.

„Doctorii – contrariați de boala misterioasă“, titrează publicația. El citește mai departe: „Doctorii de

la secția de pediatrie a spitalului orășenesc sunt contrariați de o boală misterioasă care a început să se manifeste la orfelinatul Las Manos. Simptomele includ pierderea dramatică în greutate și o atrofiere a musculaturii.

Cazul tânărului David, primul atins de această boală, este complicat de faptul că are o grupă sanguină pe care doctorii o consideră extrem de rară. Încercările de a găsi rezerve de sânge potrivit au eșuat deocamdată, în ciuda solicitărilor adresate centrelor de recoltare la nivel național.

Referitor la această situație, dr. Carlos Ribeiro, șeful secției de pediatrie, l-a descris pe David drept un «puști curajos». În ciuda recentelor reduceri de fonduri, el și echipa lui lucrează zi și noapte ca să identifice boala misterioasă.

Dr. Ribeiro a dezmințit zvonurile că această boală ar fi cauzată de paraziți existenți în Rio Semiluna, a cărui albie străbate proprietatea Las Manos. «Nu există nici un motiv să credem că este o boală provocată de un parazit», a declarat el. «Copiii de la Las Manos nu au motive să se teamă.»

Contactat pentru a oferi un comentariu, dr. Julio Fabricante, directorul orfelinatului Las Manos, l-a apreciat pe David drept un «fotbalist pasionat și un apreciat membru al comunității noastre». «Îi simțim dureros lipsa din mijlocul nostru», a mai spus el. «Sperăm într-o recuperare rapidă.»

După apariția articolului în *La Estrella*, el și Inés sunt convocați la biroul doctorului Ribeiro.

— Sunt indignat, cum probabil sunteți și dumneavoastră, zice el. Politica spitalului interzice cu desăvârșire accesul jurnaliștilor. Am discutat cu señora Devito această chestiune.

— Puțin îmi pasă de politica spitalului. Ați declarat jurnaliștilor că David suferă de o boală misterioasă. Nouă de ce nu ne-ați spus?

Dr. Ribeiro face un gest iritat.

— În știință nu există noțiunea de boală misterioasă. E o figură de stil jurnalistică. Am stabilit că David are convulsii. Ceea ce n-am stabilit deocamdată cu precizie este relația dintre convulsii și simptomele inflamatorii. Asupra acestui aspect ne concentrăm acum.

— David e convins că o să moară, spune el, Simón.

— David e obișnuit să ducă o viață activă. Acum e nevoit să stea în pat. E de înțeles dacă acest lucru îl face să se simtă puțin deprimat.

— Nu-l înțelegeți. Nu e deprimat. O voce dinăuntrul lui îi spune că va muri.

— Sunt doctor, señor Simón, nu psiholog. Dar dacă ne avertizați că David manifestă un fel de dorință de a muri, o să iau avertismentul dumneavoastră în serios. O să vorbesc cu señora Devito despre asta.

— Nu e dorință de a muri, domnule doctor – departe de așa ceva. David nu vrea să moară. El vede cum i se apropie moartea și e plin de regrete ori durere, nu știu care. A fi deprimat nu e același lucru cu a fi plin de regrete sau de durere.

— Señor Simón, ce pot să spun? David suferă de o afecțiune neurologică, ea îi provoacă aceste convulsii — e un lucru stabilit. În timpul unei convulsii, creierul suferă un scurtcircuit, din câte ne-am dat noi seama, cu efecte de reverberație în întreg organismul. N-ar trebui să ne surprindă dacă, drept rezultat, are stări pe care dumneavoastră le numiți durere sau regrete, sau că aude voci, așa cum descrieți dumneavoastră. Probabil că resimte multe alte sentimente, pentru care limbajul nostru nu are termeni. Sarcina mea este să-l aduc la normal — la o viață normală. Când va ieși din spital, în condiții de normalitate, când va putea face lucruri normale, vocile vor dispărea, la fel și discuțiile despre moarte. Acum trebuie să mă întorc la treburile mele, spune dr. Ribeiro și se ridică în picioare. Mulțumesc că ați venit să stăm de vorbă. Îmi cer încă o dată scuze pentru regretabilul articol din presă. Iau preocupările dumneavoastră în serios și le voi discuta cu señora Devito.

Capitolul 17

Zilele trec. Nici o îmbunătățire în starea lui David. Medicamentele pe care le ia ca să-i calmeze durerile i-au tăiat pofta de mâncare; arată mai secătuit decât oricând înainte; se plânge de dureri de cap.

Într-o seară, când el și Inés sunt împreună lângă patul lui David, señora Devito intră însoțită de Dmitri, care împinge un scaun cu rotile.

— Hai, David, spune tânăra profesoară. E timpul pentru lecția de astronomie despre care am vorbit. Nu te bucuri? Cerul e cum nu se poate mai senin.

— Întâi trebuie să merg la toaletă.

El îl ajută pe David să meargă la toaletă și-l sprijină în timp ce băiatul dă drumul unui firicel de urină, galben închis din pricina medicamentelor.

— David, ești sigur că vrei să faci lecția asta? Nu trebuie s-o asculți orbește pe señora Devito, să știi. Ea nu e doctor. Poți să amâni lecția pentru altă zi, dacă n-ai chef de așa ceva.

Băiatul clatină din cap.

— Trebuie să mă duc. Señora Devito nu crede nimic din ce-i spun eu. I-am spus despre stele întunecate, stelele care nu sunt numere, și ea a zis că nu există așa ceva, eu născocesc totul. Are o hartă a stelelor și zice că o stea care nu e pe harta ei e *extravagante*. Zice că și eu par *extravagante* când vorbesc despre stele. Zice că trebuie să înceteze.

— Ce să înceteze?

— Treaba cu *extravagante*.

— Nu înțeleg de ce trebuie tu să încetezi. Dimpotrivă, cred că trebuie să fii cât mai *extravagante* cu putință. Nu mi-ai spus niciodată despre stelele întunecate. Ce sunt astea?

— Stelele întunecate sunt stele care nu sunt numere. Cele care sunt numere lucesc. Stelele întunecate vor să fie numere, dar nu pot. Se târăsc asemenea furnicilor dintr-o parte în alta a cerului, dar nu le poți vedea, din pricină că sunt întunecate. Acum putem merge?

— Stai. Asta-i interesant. Ce i-ai mai spus seșorei, care ei i se pare prea *extravagante* ca să poată fi crezut?

În ciuda stării lui de epuizare, băiatul strălucește de vioiciune în timp ce vorbește despre corpurile cerești.

— I-am spus despre stelele care strălucesc, stelele care sunt numere. I-am spus de ce strălucesc. Pentru că se rotesc. Și așa fac muzica. Și i-am spus despre stelele gemene. Voiam să-i spun totul, dar mi-a zis că trebuie să încetez.

— Ce sunt stelele gemene?

— Ți-am zis mai alaltăieri, dar nu mă ascultai. Fiecare stea are o stea geamănă. Una se învâрте într-un sens, cealaltă în celălalt sens. N-au voie să se atingă, pentru că ar dispărea și n-ar mai rămâne nimic, doar gol, așa că stau departe una de alta în colțuri diferite ale cerului.

— Fascinant! De ce crezi că señora consideră toate acestea drept ceva extravagant?

— Ea zice că stelele sunt făcute din rocă, prin urmare nu pot luci. Ele pot doar să reflecte. Spune că stelele nu pot fi numere, din pricina matematicii. Zice că, dacă fiecare stea ar fi un număr, atunci universul ar fi plin de roci și n-ar fi loc pentru noi, și noi n-am putea respira.

— Și la asta ce-ai răspuns?

— Ea zice că nu putem să ne ducem să locuim pe stele, pentru că acolo nu e de mâncare și nu e apă, stelele sunt moarte, sunt doar gogoloaie de rocă plutind pe cer.

— Dacă ea crede că stelele sunt doar gogoloaie de rocă lipsite de viață, de ce vrea să te ducă afară noaptea, ca să vă uitați la ele?

— Vrea să-mi spună povești despre ele. Crede că sunt un bebeluș care nu poate să înțeleagă decât povești. Putem merge acum?

Se întorc. Dmitri îl pune pe băiat în scaunul cu roțile și-l împinge afară pe coridor.

— Să mergem, zice profesoara.

El și Inés se iau după ea pe coridor, ies din clădire și traversează gazonul, iar câinele se târăște în urma lor.

Soarele a apus, stelele încep să se ivească.

— Să începem de-acolo, de la orizontul răsăritean, zice señora Devito. Vezi steaua aia mare, roșie, David? E Ira, numită astfel după străvechea zeiță a fertilității. Când Ira lucește ca un tăciune, e semn că se apropie ploaia. Și vezi cele șapte stele strălucitoare în stânga, cu patru stele mai mici în mijloc? Cum arată, ce crezi tu? Ce imagine vezi pe cer?

Băiatul clatină din cap a neștiință.

— E constelația Urubú Mayor, vulturul cel mare. Vezi cum își întinde aripile tot mai departe, pe măsură ce se lasă noaptea? Și-i vezi ciocul acolo? În fiecare lună, când Luna se întunecă, Urubú devorează cât poate de multe steluțe palide din jurul lui. Dar când Luna prinde iarăși puteri, ea îl pune să le dea afară din el. Și așa se întâmplă lună de lună, de la începuturile timpului. Urubú e una dintre cele douăsprezece constelații de pe cerul nopții. Acolo, mai aproape de orizont, sunt Los Gemelos, Gemenii, iar dincolo El Trono, Tronul, cu cele patru picioare ale sale și spătarul înalt. Sunt unii care spun că destinul nostru e controlat de constelații, în funcție de locul unde se află pe boltă în momentul în care pășim în această viață. Astfel, dacă sosești sub semnul Gemenilor, atunci povestea vieții tale va fi una a căutării geamănului tău, cel care-ți este destinat. Și dacă sosești sub semnul Tablei, La Pizarra, sarcina ta în viață va fi să dai instrucțiuni. Eu am sosit sub semnul acestei constelații. Poate de aceea am devenit profesor.

— Înainte să-ncep să mor, voiam să mă fac profesor, zice băiatul. Dar n-am ajuns aici sub semnul nici unei constelații.

— Fiecare din noi sosește sub semnul unei constelații. În fiecare moment al timpului, țăriile cerului sunt stăpânite de una sau alta dintre constelații. Pot fi goluri în spațiu, dar nu există goluri în timp — aceasta e una din regulile universului.

— Eu nu sunt obligat să fiu în univers. Eu pot fi o excepție.

În tot acest timp, Dmitri a stat tăcut în spatele scaunului cu roțile. Acum zice:

— Te-am prevenit, señorita: tânărul David nu e ca noi. Vine dintr-o altă lume, poate chiar de pe o altă stea.

Señora Devito râde veselă:

— Am uitat! Am uitat! David e vizitatorul nostru, vizitatorul nostru vizibil de pe o stea invizibilă!

— Poate că nu există douăsprezece constelații pe cer, zice băiatul, ignorând zeflemeaua. Poate că există o singură constelație pe care nu o poți vedea, din pricină că e prea mare.

— Dar *tu* o vezi, nu-i așa? face Dmitri. Oricât ar fi de mare, *tu* o vezi.

— Da, eu o văd.

— Și cum se numește, tinere stăpân? Cum se numește constelația aia mare, singura?

— Nu are nume. Numele ei va veni.

El, Simón, furișează o privire către Inés. Buzele ei sunt strânse punga, ea e încruntată, semn că dezaprobă, dar nu scoate un cuvânt.

— Păsările își au propriile hărți ale cerului, cu propriile lor constelații, zice señora Devito. Ele folosesc constelațiile ca să navigheze. Zboară distanțe uriașe deasupra oceanelor monotone, dar întotdeauna știu unde se află. Ai vrea să fii pasăre, David?

Băiatul tace.

— Dacă ai avea aripi, n-ar trebui să te mai bizui pe picioare. N-ai mai fi sclavul pământului. Ai fi liber, o ființă liberă. Nu ți-ar plăcea asta?

— Mi se face frig, zice băiatul.

Dmitri își scoate jacheta de sanitar și îl învelește cu ea. Chiar și în lumina palidă se vede pânura de păr negru care acoperă pieptul și umerii lui Dmitri.

— Cum rămâne cu numerele, David? întreabă señora Devito. Îți amintești că, deunăzi, am avut lecția despre numere, și tu spuneai cum stelele sunt numere, dar nu te-am înțeles, nu deplin. N-am înțeles, nu-i așa, Dmitri?

— Ne-am stors creierele, dar n-am putut înțelege, ne-a depășit, zice Dmitri.

— Spune-ne ce numere vezi când te uiți la stele, îi cere señora Devito. Când te uiți la Ira, steaua roșie bunăoară, ce număr îți apare în minte?

A sosit momentul ca el, Simón, să intervină. Dar, înainte să apuce să deschidă gura, Inés face un pas înainte.

— Credeți că nu vă citesc, señora? rostește ea printre buzele strânse. Vă luați chipul ăsta drăgălaș, vă prefaceți că sunteți inocentă, dar tot timpul îl luați pe copil în derâdere, dumneavoastră și individul ăsta.

Smulge jacheta lui Dmitri de pe umerii băiatului și o aruncă furioasă cât colo. Rușine să vă fie!

Și cu Bolívar alături, o ia iute din loc, împingând scaunul cu roțile peste pajiștea plină de hârtoape. În lumina lunii, el, Simón, zărește pentru o clipă chipul băiatului. Stă cu ochii închiși, trăsăturile îi sunt relaxate, pe buze are un zâmbet de mulțumire. Arată ca un prunc la sânul mamei.

Ar trebui să se ia după ei, dar nu-și poate stăpâni propria explozie:

— De ce vă bateți joc de el, señora? vrea el să știe. Și tu, Dmitri. De ce-i spui *tinere stăpân* și strigi *Slavă!* în urma lui? Vi se pare amuzant să vă distrați pe seama unui copil? N-aveți nici un sentiment omenos?

Dmitri e cel care răspunde:

— A, dar mă confunzi, Simón! Cum să-mi bat joc de tânărul David, când e în puterea lui și numai a lui să mă salveze din vizuina asta de iad? Îi spun stăpân, pentru că e stăpânul meu, așa cum eu sunt umilul lui servitor. Nimic mai simplu. Dar tu cum stai? Nu e el și stăpânul tău, și nu ești și tu într-o mică vizuină de iad, cerând în gura mare să fii salvat? Sau ai hotărât să-ți ții gura și să mergi pe bicicleta aia a ta prin orașul ăsta de la capătul pământului, până când va veni vremea să te retragi la azilul de bătrâni cu un certificat de bună purtare și medalia pentru serviciu merituos? Nu te va salva să duci o viață fără de prihană, Simón! Ceea ce-ți trebuie ție, ceea ce-mi trebuie mie, ceea ce-i tre-

buie Estrellei este să vină cineva și să ne trezească la viață cu o viziune nouă. Nu ești de acord, iubirea mea?

— Ce spune el e adevărat, Simón, zice señora Devito. Ridică jacheta lui Dmitri de unde a aruncat-o Inés („Pune-o pe tine, *amor*, să nu răcești!“). Pot să bag mâna-n foc pentru asta. Nu există pe lume un adept mai adevărat al lui David ca Dmitri. Îl iubește din toată inima.

Pare să fie sinceră, dar de ce-ar crede-o? Ea o fi zicând că Dmitri și-a dăruit inima lui David, dar propria inimă îi spune că Dmitri este un mincinos. Care inimă e demnă de crezare? A lui Dmitri, ucigașul, sau a lui *Simón el Lerdo*, Simón Tontul? Cine poate spune? Fără un cuvânt, face stânga-mprejur și pornește cu mers împiedicat spre luminile spitalului, unde Inés l-a vârat pe băiat în pat și acum îi freacă între mâini picioarele reci.

— Te rog, fă ceva ca femeia aia să nu mai aibă nici un alt contact cu David, cere ea imperios. Altfel îl luăm din spital.

— De ce-ai spus că-și râde de mine? întrebă băiatul. N-am văzut-o să râdă.

— Nu, n-ai văzut-o. Își râd de tine în pumni, amândoi.

— Dar de ce?

— De ce? De ce? Nu mă-ntreba de ce, copile! Pentru că tu spui lucruri ciudate! Pentru că ei sunt proști!

— Mă puteți duce acasă acum.

— Îmi spui că vrei să vii acasă?

— Da. La fel și Bolívar. Lui Bolívar nu-i place aici.

— Atunci hai să plecăm imediat. Simón, învelește-l într-o pătură.

Dar drumul de ieșire e blocat de señora Devito, alături de care stă Dmitri.

— Ce se-ntâmplă aici? întreabă señora Devito cu o încruntătură.

— Simón și Inés mă iau de-aici, spune David. O să mă lase să mor acasă.

— Tu ești pacient aici. Nu poți să pleci până nu te externează un medic.

— Atunci cheamă un medic! cere Inés. Acum!

— O să-l chem pe medicul de gardă. Dar vă avertizez: doar medicul și numai el poate spune dacă David e liber să plece.

— Ești sigur că vrei să ne părăsești, tinere? întreabă Dmitri. O să fim triști fără tine. Aduci viață în locul ăsta lipsit de orice bucurie. Și gândește-te la prietenii tăi. Când or să sosească mâine, așteptându-se să te vadă, așteptându-se să se așeze la picioarele tale, camera ta o să fie goală, tu n-o să mai fi aici. Ce să le spun? *Tânărul stăpân a fugit? Tânărul stăpân v-a abandonat?* O să li se frângă inimile.

— Pot să vină la noi acasă, zice băiatul.

— Și cu mine cum rămâne? Cum rămâne cu bătrânul Dmitri? O să fie Dmitri bine-venit în frumosul apartament al señorei Inés? Și simpatica señorita, profesoara ta – va fi ea bine-venită?

Señora Devito se întoarce împreună cu un tânăr cu aer hărțuit.

— Acesta e băiatul, cel cu așa-zisa boală misterioasă, zice señora Devito. Iar ei sunt Inés și Simón.

— Sunteți părinții? întreabă tânărul doctor.

— Nu, zice el, Simón. Suntem...

— Da, zice Inés, suntem părinții.

— Și cine se ocupă de caz?

— Doctorul Ribeiro, răspunde señora Devito.

— Regret, dar nu pot semna externarea fără autorizarea doctorului Ribeiro.

Inés se îndreaptă de spate.

— Nu am nevoie de autorizația nimănui ca să-mi iau copilul acasă.

— N-am nici o boală misterioasă, spune băiatul. Eu sunt numărul o sută. O sută nu e un număr misterios. Numărul o sută e numărul care trebuie să moară.

Doctorul îl privește arțăgos:

— Nu așa funcționează statisticile, tinere. N-o să mori. Acesta e un spital. Aici nu-i lăsăm pe copii să moară. Se întoarce către Inés: Veniți mâine și vorbiți cu doctorul Ribeiro. O să-i las un bilet. Se întoarce către Dmitri: Du-l pe tânărul tău prieten înapoi în salon, te rog. Și ce face câinele aici? Știi că animalele nu sunt permise.

Inés nu găsește de cuviință să riposteze. Încleștându-și mâinile pe mânerele scaunului cu roțile, îl împinge pe lângă doctor.

Dmitri îi blochează calea.

— Iubirea de mamă, zice el. E un privilegiu s-o vezi, înduioșează inima. Zău. Dar nu te putem lăsa să-l iei de-aici pe tânărul stăpân.

Când întinde mâna să apuce scaunul, un mârâit gros se aude dinspre Bolívar. Dmitri își retrage mâna ofensatoare, dar continuă să-i blocheze lui Inés drumul. Câinele mârâie din nou, din adâncul gâtlejului. Urechile stau lipite de cap, buza de sus e retrasă și lasă la vedere colți lungi, îngălbeniți de vârstă.

— Dă-te din drum, Dmitri, spune el, Simón.

Câinele face un pas domol către Dmitri, apoi încă unul. Dmitri nu se clintește.

— Bolívar, stai liniștit! îi ordonă băiatul.

Câinele se oprește, dar privirea continuă să-l țin-tuiască pe Dmitri.

— Dmitri, dă-te din drum! spune băiatul.

Dmitri se dă din drum.

Tânărul doctor i se adresează lui Dmitri:

— Cine a permis prezența acestui animal periculos în incinta spitalului? Tu?

— Nu este un animal periculos, zice băiatul. E paz-nicul meu. Mă păzește.

Fără să mai fie reținuți, ei părăsesc spitalul. El, Simón, îl așază pe băiat pe bancheta din spate a mașinii lui Inés; câinele sare înăuntru; scaunul cu roțile e abandonat în parcare.

El se întoarce către Inés:

— Inés, ai fost magnifică.

Și e adevărat: niciodată n-a fost mai hotărâtă, cu mai multă autoritate, mai maiestuoasă.

— Și Bolívar a fost magnific, spune băiatul. Bolívar e regele câinilor. O să fim din nou o familie?

— Da, zice el, Simón, o să fim din nou o familie.

Capitolul 18

Pe la miezul nopții, în aceeași noapte, începe o nouă serie de convulsii, una după alta, aproape fără pauză. În culmea disperării, el, Simón, se duce cu mașina la spital și o imploră pe asistenta din tura de noapte să-i dea medicamentele băiatului. Ea refuză.

— Modul în care acționați e echivalent cu o crimă, îi spune ea. N-ar fi trebuit să vi se permită să-l luați pe copil. N-aveți cea mai mică idee cât de gravă este starea lui. Dați-mi adresa dumneavoastră. Voi trimite imediat o salvare.

Două ore mai târziu, băiatul s-a reîntors în patul lui de la spital, cufundat într-un somn adânc, indus de medicamente.

După ce i s-a relatat ce s-a petrecut în timpul nopții, dr. Ribeiro își exprimă indignarea cu răceală:

— Pot să interzic accesul dumneavoastră în spital. Chiar dacă ați fi părinții copilului, ceea ce nu sunteți, aș putea să vă interzic accesul, dumneavoastră și câinelui ăluia sălbatic al dumneavoastră. Ce fel de oameni sunteți?

El și Inés stau muți.

— Vă rog să plecați acum, spune dr. Ribeiro. Duceți-vă acasă. Când starea copilului va fi stabilizată, o să primiți un telefon din partea personalului.

— Nu vrea să mănânce, spune Inés. E scheletic.

— O să ne ocupăm de asta, nu vă faceți griji.

— Spune că nu-i e foame. Spune că nu mai are nevoie de hrană. Nu știu ce se-ntâmplă cu el. Mă-nspăimântă.

— O să ne ocupăm de asta. Duceți-vă acasă.

A doua zi, Inés primește un telefon de la sora Rita:

— David întreabă de dumneavoastră. De dumneavoastră și de soțul dumneavoastră. Doctorul Ribeiro este de acord cu vizita dumneavoastră, dar numai câteva minute și fără câine. Câinelui îi e interzis.

Chiar și numai după două zile, schimbarea suferită de David este șocantă. Pare să se fi împușinat, parcă ar avea din nou doar șase ani. Chipul îi e palid și tras. Buzele i se mișcă, dar nu reușește să scoată nici un cuvânt. În privirea lui este o implorare neputincioasă.

— Bolívar, bâiguie el.

— Bolívar e acasă, spune el, Simón. Se odihnește. Își recuperează forțele. O să vină să te vadă curând.

— Cartea mea, bâiguie băiatul.

El se duce s-o caute pe sora Rita.

— Întreabă de *Don Quijote* a lui. Am căutat cartea, dar n-o găsesc nicăieri.

— Acum sunt ocupată. O s-o caut mai târziu, răspunde sora Rita, cu o răceală nouă în glas.

— Regret ce s-a întâmplat noaptea trecută, spune el. Nu ne-am gândit.

— Nu ajută regretul, spune sora Rita. Ar ajuta să nu ne stați în drum. Să ne lăsați să ne facem treaba. Să acceptați că facem tot ce e omenește posibil ca să-l salvăm pe David.

— Nu părem să fim prea simpatizați aici, tu și cu mine, îi spune el lui Inés. Ce-ar fi să te întorci la magazin? Rămân eu aici.

El încearcă să cumpere un sandvici la cantină, dar e refuzat („Regret, doar personalul“).

Când grupul fidel al tinerilor prieteni ai lui David sosește în după-amiaza cu pricina, ei sunt întorși din drum de sora Rita:

— David e prea obosit pentru vizitatori. Reveniți mâine.

La sfârșitul zilei, el îi iese în cale sorei Rita când aceasta pleacă.

— Ați găsit cartea?

Ea îl privește fără să înțeleagă.

— *Don Quijote*. Cartea lui David. Ați găsit-o?

— O s-o caut când o să am timp, spune ea.

El rămâne pe coridorul spitalului. Stomacul îi ghioară de foame. După ce băiatul și-a primit medicația și a fost pregătit pentru noapte, el se strecoară înăuntru și, așezat într-un fotoliu, adoarme.

E trezit de o șoaptă insistentă:

— Simón! Simón!

Deodată, s-a trezit de-a binelea.

— Mi-am amintit încă un cântec, Simón, doar că nu-l pot cânta, mă doare gâtul prea tare.

El îl ajută să bea apă.

— Pilulele roșii mă amețesc, spune băiatul. Trebuie să le iau? Parcă-mi bâzâie albine în cap, bâzzzzz-zzzz-zzz. Simón, în viața următoare o să am contact sexual?

— O să ai contact sexual în această viață, după ce vei crește suficient de mare, și o să ai și-n viața următoare și-n toate celelalte vieți – asta îți pot promite.

— Când eram mic, nu știam ce-nseamnă contactul sexual, dar acum știu. Și, Simón, când o să vină sângele?

— Sângele nou? Azi, la un moment dat, sau mâine, cel mai târziu.

— Asta-i bine. Știi ce spune Dmitri? Zice că atunci când o să-mi injecteze sângele nou, boala mea o să se ducă și eu o să mă ridic în toată slava mea. Care e slava mea?

— Slava e un fel de lumină ce emană din oamenii care sunt foarte sănătoși și foarte puternici, cum sunt atleții sau dansatorii. Și fotbaliștii.

— Dar, Simón, de ce m-ai ascuns în dulap?

— Când te-am ascuns în dulap? Nu-mi amintesc una ca asta.

— Ba ai făcut-o! Când eram mic, au venit niște oameni noaptea și tu m-ai închis într-un dulap și le-ai spus că n-ai copii. Nu-ți amintești?

— Ba da, acum îmi amintesc! Oamenii aceia care-au venit noaptea erau cei care făceau recensământul.

Te-am ascuns în dulap ca să nu te transforme într-un număr și să te pună pe lista lor de recensământ.

— Nu voiai să le dau mesajul meu.

— Nu-i adevărat. Am făcut-o pentru tine, de aceea te-am ascuns, să te salvez de recensământ. Ce mesaj voiai să le transmiți?

— Mesajul meu. Simón, cum spui *aquí* în altă limbă?

— Nu știu, băiatul meu, nu mă pricep la limbi. Ți-am mai zis: *aquí* e doar *aquí*. La fel în orice limbă ai vorbi. Aici e aici.

— Dar cum spui *aquí* cu alte cuvinte?

— Nu știu nici un alt cuvânt pentru el. Toată lumea înțelege unde este aici. De ce vrei alte cuvinte?

— Vreau să știu de ce sunt aici.

— Ești aici ca să aduci lumină în viețile noastre, băiatul meu, în viața lui Inés și în viața mea, și în viețile tuturor oamenilor care te cunosc.

— Și în viața lui Bolívar.

— Și-n a lui Bolívar. De aceea ești aici. Simplu ca bună-ziua.

Băiatul nu pare să-l audă. Ochii îi sunt închiși, ca și când el ar asculta o voce din depărtare.

— Simón, cad, șoptește el.

— Nu cazi. Te țin eu. E doar amețeală. O să treacă.

Încet, băiatul se întoarce de unde a fost.

— Simón, zice el, e un vis, mereu același vis. Mereu mă întorc în el. Sunt în dulap și nu pot respira și nu pot ieși. Visul nu vrea să plece. Mă așteaptă să vin.

— Îmi pare rău. Îmi cer iertare din toată inima. Nu mi-am dat seama că, ascunzându-te de toți oamenii ăia, o să rămâi cu asemenea amintiri rele. Dacă te consolează în vreun fel, señor Arroyo și-a ascuns și el fiii, pe Joaquín și Damián, ca să nu fie transformați în numere. Ce mesaj le-ai fi transmis celor de la recensământ, dacă nu te-aș fi ascuns în dulap?

Băiatul clatină din cap:

— Încă n-a venit vremea.

— Încă n-a venit vremea pentru mesajul tău? Încă n-a venit vremea să-l aud eu? Ce vrei să spui? Când va veni vremea?

Băiatul tace.

Abia ce-a sosit sora Rita la serviciu, că el e și dat afară fără drept de apel din camera lui David.

— N-ați auzit ce-a zis doctorul Ribeiro, señor? Nu-i faceți bine băiatului! Plecați acasă! Nu vă mai amestecați!

El prinde autobuzul spre centrul orașului, consumă un mic dejun fastuos, se duce la Inés, la Modas Modernas. Stau amândoi în biroul ei, în partea din spate a magazinului.

— Mi-am petrecut noaptea cu David, spune el. Arată mai rău ca oricând. Medicamentele îi sug toată vlaga. A vrut să-mi cante – are un cântec nou –, dar n-a putut, era prea slăbit. Vorbește tot timpul despre sânge, sângele care o să fie adus cu trenul și o să-l salveze. Speranțele lui se agață de asta.

— Și ce-ai de gând să faci? îl întreabă Inés.

— Nu știu, draga mea, nu știu. Sunt de-a dreptul disperat.

Querida. Niciodată nu i s-a adresat astfel.

— În după-masa asta mă duc să mă consult cu un alt medic, spune ea. Nu e medic la spital. Cineva independent. Mi l-a recomandat Inocencia. Zice că l-a vindecat pe copilul uneia dintre vecinele ei, după ce doctorii cu diplomă s-au dat bătuți. Vreau să-i cer să se ducă la spital și să-l examineze pe David. Nu mai am încredere în doctorul Ribeiro.

— Ai vrea să vin cu tine?

— Nu. Tu doar complici lucrurile.

— Asta fac eu – complic lucrurile?

Ea tace.

— Bun, spune el, sper că doctorul ăsta independent este un doctor adevărat, cu recomandări adevărate, altfel n-o să fie lăsat să se apropie de David.

Inés se ridică.

— De ce trebuie să fii atât de negativ, Simón? Ce e mai important: ca David să fie vindecat, sau ca să urmărim regulile și regulamentele spitalului ăluia al lor?

El își lasă capul în piept, pleacă.

Capitolul 19

Deoarece spitalul are propriile criterii de a determina cine trebuie contactat în caz de urgență, el și Inés nu sunt chemați la căpătâiul lui David când inima lui începe să bată neregulat, respirația i se îngreunează și doctorii încep să se pregătească pentru ce e mai rău. În schimb, se telefonează la biroul doctorului Fabricante de la orfelinat, iar de acolo sorei Luisa la infirmerie. Sora Luisa e ocupată să îngrijească un băiat suferind de herpes; când ajunge într-un târziu la spital, David a fost deja declarat mort, cauza morții urmând să fie stabilită; încăperea în care a murit este închisă până la noi ordine (așa spune afișul de pe ușă), accesul fiind permis doar persoanelor autorizate.

Sorei Luisa i se cere să semneze o declarație prin care acceptă să-și asume responsabilitatea pentru organizarea funeraliilor. Prudentă, refuză acest lucru, până nu se consultă cu superiorul ei, dr. Fabricante.

Când el, Simón, sosește la spital după-amiaza, vede același anunț pe ușă: ÎNCHIS PÂNĂ LA NOI ORDINE.

Apasă clanța, dar ușa e încuiată. Se interesează la recepție: *Unde e fiul meu?* Femeia de la recepție se face că nu știe. *Probabil că a fost mutat:* e singurul lucru pe care e pregătită să i-l spună.

Se întoarce la ușa camerei, izbește în ea cu piciorul până când încuietorea cedează. Patul e gol, camera, goală, se simte miros de dezinfectant în aer.

— El nu-i aici, se aude vocea lui Dmitri în spatele lui. Și peste toate cele, va trebui să plătești ușa stricată.

— Unde-i?

— Vrei să vezi? Te conduc.

Dmitri coboară câteva trepte la subsol, apoi îl duce de-a lungul unui coridor ticsit de cutii de carton și echipamente aruncate la gunoi. De pe inelul de chei de la curea, alege una și descuie o ușă marcată N-5. David zace în pielea goală pe o masă capitonată, genul de masă folosită pentru călcatul lenjeriei; la cap are șiragul de becuțe colorate care clipesc alternativ în roșu și albastru, iar la picioare un buchet de crini. Mădularele emaciate cu încheieturile umflate arată mai puțin grotești în moarte decât în viață.

— Am adus și becuțele, zice Dmitri. Mi s-a părut potrivit. Florile sunt de la orfelinat.

Parcă i s-au golit plămânii de aer. *E un show*, își spune în gând, dar simte panica în spatele gândului. *Dacă intru și eu în joc*, își zice, *dacă pretind că-i adevărat*, atunci se va încheia și David se va ridica și va zâmbi, și totul va fi ca înainte. Dar, mai ales, își zice el, *Inés nu*

trebuie să audă despre asta, Inés trebuie protejată, altfel va fi distrusă, distrusă!

— Ia becurile de-aici, zice el.

Dmitri nu se clintește.

— Cum s-a întâmplat? întreabă el.

În încăpere nu e aer, el abia își poate auzi vocea.

— S-a dus, după cum poți vedea, zice Dmitri. Organele n-au mai rezistat, bietul copil. Dar într-un sens mai adânc, nu s-a dus. Într-un sens mai adânc, e încă împreună cu noi. Asta e ceea ce cred eu. Sunt sigur că și tu simți la fel.

— Nu-ncerca să-mi vorbești despre copilul meu, șoptește el.

— Nu-i copilul tău, Simón. El a fost al tuturor.

— Pleacă. Lasă-mă cu el.

— Nu pot face asta, Simón. Trebuie să încui. Asta e regula. Dar nu te grăbi. Ia-ți rămas-bun. Te-aștept.

Se forțează să se uite la cadavru: la mădularele numai piele și os, ale căror extremități deja se învinețesc, la mâinile goale, vlăguite, la organul sexual zgârcit, niciodată folosit, la chipul închis, parcă adâncit în concentrare. Atinge obrazul, nefiresc de rece. Își lipește buzele de frunte. După care, fără să știe cum sau de ce, se pomenește în patru labe pe podea.

Să se termine, își spune. Să mă trezesc și să se termine. Sau să nu mă mai trezesc niciodată.

— Nu te grăbi, zice Dmitri. E greu, știu.

Din hol, el dă un telefon la Modas Modernas. Răspunde Inocencia. Vocea lui nu e a lui, el trebuie să se lupte ca să se facă auzit:

— Sunt Simón. Spune-i lui Inés să vină la spital. Spune-i să vină imediat. Spune-i că o s-o întâmpin în parcare.

De pe chipul lui, din atitudinea lui, Inés înțelege într-o clipită ce s-a întâmplat.

— Nu! țipă ea. Nu, nu, nu! De ce nu mi-ai spus?

— Ține-ți firea, Inés. Fii puternică. Dă-mi brațul. Hai să-i facem față împreună situației ăsteia.

Dmitri se fâțâie pe coridor, nu-i scapă din ochi.

— Îmi pare foarte rău, murmură el.

Inés refuză să-l bage în seamă.

— Urmați-mă, zice Dmitri și o pornește ca din pușcă.

Becurile colorate n-au fost îndepărtate. Inés le aruncă pe jos cu o mișcare a mâinii, la fel și buchetul de crini; se aude un pocnet când un beculeț se sparge. Ea încearcă să-l ridice în brațe pe copilul mort; capul cade într-o parte.

— Aștept afară, zice Dmitri. Vă las să jeliți în liniște.

— Cum s-a întâmplat? întreabă Inés. De ce nu m-ai chemat?

— Nici mie nu mi-au spus. Nu ne-au spus nici-unuia. Crede-mă, ți-am telefonat de cum am aflat.

— Prin urmare, a fost singur-singurel? zice Inés. Așază trupul închircit înapoi pe masă, lipește picioarele

unul de altul, împletește mâinile inerte. A fost singur-singurel? Tu unde erai?

Unde era el? Nu e-n stare să gândească. Când copilul și-a dat duhul, el era oare absent, neatent, cufundat în somn?

— Am cerut să vorbesc cu doctorul Ribeiro, dar se pare că nu e disponibil, spune el. Nimeni nu-i disponibil. Nu vor să dea ochii cu noi. Se ascund cu toții, așteaptă să plecăm.

Urcând din subsol, el zărește silueta fugară a señoarei Devito. Împins de furie, o rupe la fugă după ea.

— Señora! strigă el. Putem vorbi?

Ea pare să nu-l audă. Abia când el o prinde de braț, ea se întoarce către el, cu o încruntătură:

— Da? Ce e?

— Nu știu dacă știți, señoara, dar fiul meu a decedat în această dimineață. Mama lui și cu mine n-am fost alături de el în ultimele clipe. A murit singur-singurel. Poate vă întrebați de ce n-am fost alături de el. Pentru că n-am fost chemați.

— Și? Nu răspund eu de informarea familiei.

— Nu, nu răspundeți dumneavoastră. Dumneavoastră nu răspundeți de nimic. Prietenul dumneavoastră Dmitri îl încuie pe bietul copil ca noi să nu-l putem vedea, dar nici de asta nu răspundeți. În schimb, l-ați scos în frig, acum câteva nopți, ca să-i țineți o lecție de astronomie, auzi colo! De ce? De ce ați socotit că asta este responsabilitatea dumneavoastră, să-l învățați pe-un copil bolnav numele idioate ale stelelor?

— Calmați-vă, señor! David nu a murit din pricina unui curent de aer nocturn. Dumneavoastră și soția dumneavoastră, pe de altă parte, l-ați luat cu forța din grija noastră, împotriva voinței lui și împotriva tuturor sfaturilor noastre. Ce credeți, cine e de vină de tot ce s-a întâmplat?

— Împotriva voinței lui? David a dorit cu disperare să scape din ghearele dumneavoastră și să vină acasă.

— Ușurel, señor. Ascultați-mă. E timpul să auziți adevărul, oricât de neplăcut ar fi. L-am cunoscut pe David. I-am fost dascăl și prieten. A avut încredere în mine. Am petrecut ore întregi împreună, iar el și-a deschis inima. David a fost un copil cu o dispoziție profund conflictuală. *Nu voia* să se întoarcă la ceea ce dumneavoastră numiți căminul lui. Dimpotrivă, voia să se rupă de dumneavoastră și de soția dumneavoastră. Se plângea că dumneavoastră, în mod deosebit, îl sufocați, nu-l lăsați să crească și să devină persoana care dorea el să devină. Dacă nu v-a spus-o în față, a fost pentru că nu voia să vă rănească. Oare să ne surprindă faptul că acest conflict interior a început să se manifeste la nivel fizic? Nu. În durerea și suferința lui, trupul lui exprima dilema cu care se confrunta, o dilemă pur și simplu insuportabilă pentru el.

— Ce aiureală! N-ați fost niciodată prietena lui David! S-a lăsat prins de lecțiile dumneavoastră doar pentru că era legat de pat, nu putea scăpa. Cât despre diagnosticul dumneavoastră privind boala lui, e pur și simplu un caraghioslâc.

— Nu e doar diagnosticul meu. La recomandarea mea, David a avut o serie de ședințe cu un psihoterapeut, și ar fi avut și mai multe dacă starea lui de sănătate nu s-ar fi deteriorat. Specialistul respectiv este total de acord cu modul în care l-am înțeles eu pe David. Cât despre astronomie, treaba mea e să țin treaz interesul intelectual al copiilor. David și cu mine am schimbat adesea idei despre stele și comete, și așa mai departe.

— Schimbat idei! I-ați respins cu dispreț poveștile despre stele. Le-ați socotit *extravagantes*. I-ați spus că stelele n-au nici o legătură cu numerele, sunt doar gogoloaie de rocă ce plutesc în spațiu. Ce fel de profesor sunteți când distrugeți astfel iluziile unui copil?

— Stelele sunt într-adevăr gogoloaie de rocă, señor. Numerele n-au nici o legătură cu stelele. Nici una. Noi am creat numerele din nimic, ca să le putem folosi când cântărim și facem măsurători. Dar toate astea sunt altă poveste. David mi-a spus poveștile lui, eu i le-am spus pe-ale mele. Poveștile lui, care i-au fost evident băgate în cap la Academia de Muzică, m-au frapat cât de abstracte și de lipsite de sevă erau. Poveștile pe care i le-am spus eu erau mai potrivite pentru imaginația unui copil.

Señor Simón, continuă ea, ați trecut printr-o perioadă în care ați fost pus la încercare. Văd că sunteți tulburat. Și eu sunt tulburată. Moartea unui copil este un lucru îngrozitor. Haideți să reluăm această conversație când vom fi mai stăpâni pe sentimentele noastre.

— Nu, din contră, señora, vom încheia această conversație acum, cât nu suntem stăpâni pe sentimente. David știa că e pe moarte. A găsit mângâiere în credința că după moarte va fi dus în ceruri, printre stele. De ce să fie deziluzionat? De ce să i se spună că este extravagantă credința lui? Dumneavoastră nu credeți într-o viață viitoare?

— Ba da. Ba da. Însă viața viitoare va fi aici, pe pământ, nu printre stele moarte. Vom muri cu toții, ne vom descompune și vom deveni materie pentru o nouă generație care se va ridica din ea. Va fi o viață după aceasta, dar eu, cea pe care o numesc *eu*, nu voi fi aici s-o trăiesc. Nici dumneavoastră. Nici David. Acum, vă rog, lăsați-mă să plec.

Capitolul 20

Cadavrul – ceea ce spitalul numește *los restos físicos*, rămășițele fizice – reprezintă o problemă. Orfelinatul Las Manos este înregistrat drept locul de reședință al lui David, iar directorul orfelinatului drept tutorele lui, prin urmare, rămâne la latitudinea doctorului Fabricante să decidă ce se va face cu rămășițele. Până când dr. Fabricante catadicsește să-și anunțe decizia, rămășițele se află în grija spitalului și vor fi depozitate într-un spațiu frigorific, unde publicul nu are acces. Asta îi spune femeia de la ghișeu.

— Mi-e cunoscut ceea ce dumneavoastră numiți spațiu frigorific, îi spune el. O încăpere la subsol. Am fost eu însumi acolo, mi-a permis accesul un om de serviciu. Señora, eu nu fac parte din public. În ultimii patru ani, soția mea și cu mine am avut grijă de David. L-am hrănit, l-am îmbrăcat, ne-am îngrijit de tot ceea ce i-a trebuit. L-am iubit și l-am prețuit. Tot ceea ce cerem este să ne petrecem această noapte la căpătâiul lui. Vă rog! Nu cerem mult. Vreți ca bietul copil să-și

petreacă singur-singurel prima noapte a morții lui? Nu. Gândul este de nesuportat.

Femeia de la ghișeu – el nu știe cum o cheamă – e de aceeași vârstă cu el. S-au înțeles bine până acum. N-o invidiază pentru munca pe care-o face – să discute cu părinți disperați, să respecte politica oficială. Nu-i mândru de sine că se roagă de ea.

— Vă rog, spune el. Vom fi invizibili.

— O să discut cu superiorul meu, zice ea. Dmitri n-ar fi trebuit să vă lase să intrați, dacă despre Dmitri e vorba. Ar putea avea probleme.

— Nu vreau să aibă nimeni probleme. Nu cer decât ceva cum nu se poate mai rezonabil. Aveți copii, sunt sigur de asta. N-ați vrea să faceți una ca asta propriului copil – să-l lăsați, bietul de el, să-și petreacă noaptea singur.

În spatele lui așteaptă la rând o femeie tânără cu un bebeluș ținut pe coapsă. El se răsuțește spre aceasta:

— Ați face așa ceva, señora? Nu, desigur că nu.

Tânăra mamă își ferește privirile stânjenită. El a sărit calul, știe asta, dar nu-i o zi obișnuită.

— O să vorbesc cu superiorul meu, repetă femeia de la ghișeu.

Lui îi făcuse impresia că femeia îl simpatizează, dar probabil s-a înșelat. În înfățișarea ei nu-i nimic prietenos. Femeia vrea să-l vadă plecat: altceva n-o interesează.

— Când o să vorbiți cu superiorul dumneavoastră?

— Când o să am ocazia. După ce mă ocup de oamenii ăștia.

O oră mai târziu, el se întoarce și se așază la coadă.

— Ce s-a hotărât? Întreabă el când îi vine rândul. În legătură cu David.

— Regret, dar nu e permis. Sunt motive despre care n-o să vorbesc, dar care sunt legate de cauza decesului. Pe scurt, dacă-mi permiteți, sunt reguli pe care trebuie să le urmăm.

— Cauza decesului – ce vreți să spuneți?

— Încă nu s-a stabilit cauza decesului. Până nu se stabilește cauza decesului, sunt reguli pe care trebuie să le urmăm.

— Și nu există excepții de la aceste reguli, nici pentru un băiețel în cea mai neagră zi a vieții lui?

— Acesta-i un spital, señor. Ceea ce s-a-ntâmplat se-ntâmplă aici în fiecare zi și ne doare sufletul pentru asta, însă băiatul dumneavoastră nu-i o excepție.

În agitația pricinuită de ultimele zile ale lui David, Bolívar a fost lăsat de unul singur în apartamentul lui Inés, neglijat și hrănit pe apucate. Când el și Inés se întorc de la spital în seara cu pricina, câinele nu mai e.

Deoarece ușa nu fusese încuiată, prima lor presupunere e că Bolívar a urlat și un vecin, enervat de hărmălaie, l-a lăsat să iasă. El, Simón, pornește prin cartier, dar nu-l găsește. Bănuind că Bolívar ar putea încerca să găsească drumul până la David, el împrumută mașina

lui Inés și se întoarce la spital. Însă nimeni de acolo nu l-a văzut.

A doua zi dimineța, primul lucru pe care-l face e să telefoneze la Las Manos și stă de vorbă cu secretara lui Fabricante.

— Dacă prin cine știe ce întâmplare apare un câine mare la orfelinat, îmi dați de știre? spune el.

— Nu-mi plac câinii, zice secretara.

— Nu vă cer să-l iubiți, doar să-mi semnalați prezența, zice el. Sunt sigur că puteți face acest lucru.

Inés nu mai contenește cu reproșurile:

— Dacă ai fi încuiat ușa, nu s-ar fi întâmplat așa ceva. Asta peste toate celelalte.

— Să știu că-i ultimul lucru pe care-l voi face, o să-l găsesc și-o să-l aduc înapoi, promite el.

O să-l aduc înapoi. Nu-i scapă faptul că n-a reușit să-l aducă pe băiat înapoi.

Pe mica imprimantă de la depou, printează cinci sute de copii ale unui anunț scris de mână: PIERDUT CÂINE MARE, BLANA MARO-ROȘCAT, ZGARDĂ DE PIELE ȘI MEDALION CU NUMELE BOLÍVAR. GĂSITORULUI RECOMPENSĂ. Răspândește anunțul atât în sectorul lui din oraș, cât și în sectoarele deservite de ceilalți mesageri pe bicicletă; lipește copiile pe stâlpi de telegraf. E ocupat toată ziua; ține toată ziua la distanță golul care s-a căscat în textura finței sale.

Curând, telefonul începe să sune. A fost zărit un câine mare maro-roșcat peste tot în oraș; dacă poartă un medalion cu numele Bolívar, nimeni nu poate spune,

deoarece fie câinele s-a mișcat prea repede ca să fie prins, fie era prea amenințător ca să se apropie cineva de el.

El notează numele și adresa fiecărui apelant. La sfârșitul zilei, are treizeci de nume și nici o idee despre ce să facă mai departe. Dacă toți apelanții spun adevărul, nu înseamnă decât că Bolívar și-a făcut apariția în același timp în cartiere foarte îndepărtate ale orașului. Alternativa e că unele dintre apeluri sunt false, ori poate că sunt mai mulți câini mari, maro-roșcați, vagabonzi. Orice-ar fi, el nu are nici o idee unde să-l găsească pe Bolívar, pe adevăratul Bolívar.

— Bolívar este un animal inteligent, îi spune el lui Inés. Dacă vrea să-și găsească drumul înapoi la noi, își va găsi drumul.

— Și dacă-i rănit? i-o întoarce ea. Dacă a fost lovit de-o mașină? Dacă-i mort?

— O să mă duc la Asistencia mâine dimineață, să cer o listă a veterinarilor. O să-l vizitez pe fiecare în parte și o să las o copie a anunțului meu. Cum-necum, o să ți-l aduc pe Bolívar.

— Așa ai spus și despre David, zice Inés.

— Inés, dacă aș fi putut să-i iau locul, aș fi făcut-o. Fără o clipă de ezitare.

— Ar fi trebuit să-l ducem la Novilla, condițiile spitalicești sunt mult mai bune acolo. Dar doctorul Ribeiro a tot făcut promisiuni, iar noi l-am crezut. Mie îmi bag vină, să știi.

— Dă vina pe mine, Inés, dă vina pe mine! Eu am fost cel care am crezut în promisiuni. Eu am fost credulul, nu tu.

Ar spune mai multe în același spirit, dar deodată i se pare că seamănă tot mai mult cu Dmitri în ce spune, și i se face rușine, așa că tace. *Dă vina pe mine, pedepsește-mă pe mine!* Demn de tot disprețul! De fapt, lui i-ar trebui o palmă peste obraz. *Maturizează-te, Simón! Fii bărbat!*

A doua zi sunt și mai multe anunțuri că a fost văzut Bolívar – adevăratul Bolívar ori un Bolívar spectral, cine știe? –, după care se lasă tăcerea. Inés se întoarce la rutina ei de la Modas Modernas, el își reia turele cu bicicleta. Uneori, seara, Inés îl invită la masă; dar în cea mai mare parte a timpului își petrec viața separat, îndurerați, jelind.

Tura lui pe la clinicile veterinare înregistrează un succes. La Clínica Jull, asistenta îl duce în curtea unde sunt găzduite animalele.

— Țsta-i câinele pe care-l căutați? întreabă ea, arătând spre o cușcă în care un câine uriaș, maro-roșcat, se mișcă încolo și-ncoace.

N-are nici un medalion cu numele lui, zice femeia, dar poate a avut unul și l-a pierdut.

Câinele nu e Bolívar. E cu mult mai tânăr. Dar are ochii lui Bolívar și expresia lui de amenințare calmă.

— Nu, nu-i Bolívar, spune el. Care-i povestea lui?

— L-a adus un bărbat săptămâna trecută. Zicea că se numește Pablo. Soția individului a născut de curând

și se temea că Pablo ar putea să-i facă rău bebelușului când ea se întoarce cu spatele. Câinii devin geloși, sunt sigură că știți. A încercat să-l dea altcuiva, dar nimeni din cercul lor de prieteni nu l-a vrut.

Stă în fața lui Pablo pe care nimeni nu-l dorește, îl cercetează. O clipă, ochii galbeni trec peste el, iar el, Simón, simte un fior pe șira spinării. Apoi ochii privesc în altă parte și privirea e din nou goală.

— Ce viitor poate avea Pablo? întreabă el.

— Nu vrem să eutanasiem un animal dacă e sănătos. Prin urmare, o să-l ținem cât putem de mult. Dar nu poți ține un animal frumos ca acesta închis pentru totdeauna. E o cruzime prea mare. Ce părere aveți? îi aruncă ea o privire interogativă.

— Nu știu ce părere să am. Oare moartea e vreodată mai bună decât viața, chiar și o viață închisă într-o cușcă? Poate că ar trebui să-l întrebăm pe Pablo ce părere are.

— Am vrut să spun: ce-ați zice să-l luați, să-i oferiți un cămin?

Ce-ar zice? Ar zice că Inés și-ar ieși din pepeni: *Azi aduci acasă un câine vagabond, mâine o să aduci acasă un copil vagabond.*

— O să văd ce spune soția mea, răspunde el. Dacă este de acord, mă întorc. Dar mă tem că nu va fi de acord. E foarte atașată de Bolívar al nostru. Încă mai crede că se va întoarce. Dacă se va întoarce vreodată și va găsi un străin dormind în patul lui, îl va omorî. Pur

și simplu. Omori, sau ești omorât. Dar să vedem. Poate greșesc. La revedere și mulțumesc, la revedere, Pablo.

Pledează cauza lui Pablo în fața lui Inés.

— Ce știm noi despre câini? întreabă el. Ființele omenești mor și apoi se trezesc ca sclavi noi într-o lume nouă. Poate că, atunci când mor, câinii se trezesc în aceeași lume, această lume, iar și iară. Poate că asta e destinul unui câine. Poate că asta înseamnă să fi câine. Dar nu ți se pare ciudat că soarta m-a dus la o cușcă în care se afla un câine care ar putea foarte bine fi Bolívar, așa cum a fost Bolívar în urmă cu zece ani? Nu vrei să vii măcar să-l vezi? Vei fi în stare să spui pe loc dacă e Bolívar reîntrupat, sau doar un alt câine.

Inés nu e impresionată.

— Bolívar nu-i mort, spune ea. L-am neglijat, am uitat să-l hrănim, s-a simțit abandonat, ne-a părăsit. Rătăcește pe undeva prin oraș, mănâncă din gunoaie și tomberoane.

— Dacă nu vrei să-i acorzi lui Pablo un cămin, s-ar putea să fiu forțat să-l iau eu, spune el. Nu pot să accept să fie ucis. E prea nedrept.

— Fă cum vrei. Dar atunci va fi câinele tău, nu al meu.

El se duce înapoi la clinică.

— Am hotărât să-l iau pe Pablo, anunță el.

— Mă tem că ați venit prea târziu, spune asistenta. A venit un cuplu ieri, la scurt timp după ce-ați plecat dumneavoastră, și l-au adoptat fără ezitare. Cică era exact câinele pe care și-l doreau. Au o fermă de găini

la marginea orașului. Au nevoie de un câine care să-i țină pe prădători la distanță.

— Puteți să-mi dați adresa lor?

— Regret, dar n-am voie să fac asta.

— Atunci puteți anunța acest cuplu de fermieri că, dacă treaba nu merge, dacă dintr-un motiv sau altul Pablo se dovedește a nu fi câinele pe care și-l doresc, există cineva care e dispus să-i ofere un cămin?

— Așa voi face.

E un fel de nebunie în căutarea lui Bolívar – își dă limpede seama de acest lucru. Nu-i de mirare că Inés e atât de aspră cu el. Cadavrul fiului lor n-a fost încă așezat pentru odihna veșnică – de fapt, nimeni nu pare dispus să le zică în față ce s-a întâmplat cu cadavrul –, iar el răscolește orașul după un câine care a fugit de-acasă. Ce-i cu el?

Cumpără un recipient cu vopsea, se duce la toate zidurile și toți stâlpii pe care își amintește că a lipit anunțul cu PIERDUT și le vopsește cu negru. *Renunță*, își spune el, *câinele a murit*.

Nu poate susține că l-a iubit pe Bolívar. De fapt, nu i-a plăcut de el niciodată. Dar dacă-i pe-așa, iubirea n-a fost niciodată un sentiment potrivit față de Bolívar. Bolívar cerea ceva cu totul aparte: să fie lăsat în legea lui. El, unul, a respectat această cerere. Și, în schimb, câinele l-a lăsat în legea lui și probabil că și pe Inés a lăsat-o în legea ei.

Cu David a fost o cu totul altă poveste. Într-un anumit sens, Bolívar a fost un câine normal, poate că

i s-au permis prea multe, era cam leneș, iar în anii din urmă poate prea hulpav, un câine care dormea prea mult, care, dacă ai fi plecat urechea la unele povești, ar fi putut dormi până la sfârșitul zilelor lui. Dar în alt sens, Bolívar nu dormea niciodată, în nici un caz când David era în preajmă, sau, dacă dormea, o făcea cu un ochi deschis, cu o ureche ciulită, păzindu-l, ferindu-l de rău. Dacă Bolívar a avut vreun stăpân, acela a fost David.

Până la capăt. Până la marele rău care s-a abătut și de la care nu și-a putut salva stăpânul. Să fie acesta motivul mai adânc pentru care Bolívar a dispărut: s-a dus să-și caute stăpânul, oriunde ar fi acesta, să-l găsească și să-l aducă înapoi?

Câinii nu înțeleg moartea, nu înțeleg cum o ființă poate înceta să existe. Dar poate că motivul (motivul mai profund) pentru care nu înțeleg moartea e acela că nu înțeleg înțelegerea. Eu, Bolívar, îmi dau ultima suflare într-un șanț în orașul biciuit de ploaie, în aceeași clipă în care eu, Pablo, mă trezesc într-o cușcă de sârmă, în curtea din spate a unui străin. Ce anume e de înțeles în asta?

El, Simón, învață. La început, a mers la școală cu un copil, acum merge la școală cu un câine. O viață de învățătură. Ar trebui să fie recunoscător.

Se duce din nou la Asistencia. De data asta, cere o listă a fermelor cu orătării. Asistencia nu are o asemenea listă. *Duceți-vă la piață*, îi sugerează funcționara, *întrebați-i pe oameni*. Se duce la piață și întreabă în dreapta și-n stânga. Dintr-una-ntr-alta – curând se

oprește în fața ușii unei barăci de tablă zincată, în valea de mai sus de oraș, și strigă:

— Salut! E cineva aici?

Apare o femeie tânără, încălțată cu cizme de cauciuc și aducând cu ea un damf de amoniac.

— Bună ziua, îmi cer scuze că vă deranjez, zice el, dar ați luat cumva de curând un câine de la doctorul Jull, veterinarul?

Tânăra fluieră veselă și un câine își face apariția în salturi mari. E Pablo.

— Am văzut câinele când era ținut în curtea din spate a clinicii Jull și am vrut foarte mult să-l iau, dar până să mă consult cu soția mea, nu l-am mai găsit. Nu știu cât ați plătit, dar sunt dispus să vă ofer o sută de *reales*.

Femeia clatină din cap a refuz.

— Pablo este exact ceea ce ne trebuie aici. Nu-i de vânzare.

El se gândește să-i spună despre Bolívar – despre locul lui Bolívar în viața lui, în viața lui Inés, în viața băiatului, despre hăul ce a rămas în urma plecării duble, a băiatului și a câinelui, despre viziunea lui cu Bolívar zăcând mort într-un șanț pe vreo stradă dosnică a orașului, și despre a doua lui viziune, cu Bolívar reîntrupat în Pablo – dar până la urmă se decide să n-o facă, e prea complicat.

— Permiteți-mi să vă las numărul meu de telefon, zice el. Oferta mea rămâne valabilă. O sută de *reales*,

două sute, oricât. La revedere, Pablo — și întinde mâna să-l mângâie pe cap.

Câinele își lipește urechile de cap și scoate un mârâit domol în adâncul gâtlejului.

— La revedere, señoara.

Capitolul 21

El și Inés șed tăcuți, cu câteva resturi de mâncare dinainte.

— Așa o să ne petrecem restul zilelor, tu și cu mine? întreabă el într-un târziu. Îmbătrânind într-un oraș în care nici unul din noi nu se simte acasă, jelindu-ne pierderea?

Inés nu răspunde.

— Inés, pot să-ți spun ceva ce mi-a zis David cu puțin timp înainte de sfârșit? Mi-a zis că se gândea că, după ce el nu va mai fi, tu și cu mine vom face un copil împreună. N-am știut ce să-i răspund. În cele din urmă, i-am spus că între noi nu există acel tip de relație. Dar te-ai gândit oare la adoptarea unui copil – unul dintre copiii de la orfelinat, de exemplu? Sau a mai multora? Te-ai gândit să o luăm amândoi de la început și să ne întemeiem o familie adevărată?

Inés îi aruncă o privire rece, ostilă. De ce oare? E de disprețuit propunerea lui?

El și Inés sunt împreună de patru ani, destul de mulți ca să fi văzut fiecare ce-i mai rău și ce-i mai bun

în celălalt. Nici unul nu e pentru celălalt o entitate necunoscută.

— Răspunde-mi, Inés. De ce să n-o luăm de la capăt, înainte să fie prea târziu?

— Prea târziu pentru ce?

— Înainte să fim prea bătrâni – prea bătrâni să creștem copii.

— Nu, spune Inés. Nu vreau un copil de la orfelinat în casa mea, care să doarmă în patul copilului meu. E o insultă. Sunt consternată!

Sunt nopți în care el se trezește cu vocea băiatului răsunându-i în urechi – e gata să jure că așa-i: *Simón, nu pot să dorm, vino și spune-mi o poveste!*, sau *Simón, am un coșmar!*, sau *Simón, m-am rătăcit, vino și salvează-mă!* Bănuiește că vocea răsună și în urechea lui Inés, tulburându-i somnul, dar el n-o întreabă.

Evită jocurile de fotbal din parcul situat în spatele blocului. Însă, uneori, în silueta câte unui băiat care traversează în fugă strada sau urcă scara în goană, el întrezărește imaginea lui David și în el răbufnește resentimentul cumplit de amar că doar copilul lui s-a dus, în timp ce toți ceilalți nouăzeci și nouă au rămas nevătămați și se joacă mai departe, și sunt fericiți. I se pare monstruos că l-a înghițit întunericul, că nimeni nu protestează, nu vociferează, nimeni nu-și smulge părul din cap, nu scrâșnește din dinți, că lumea continuă să se învârtă în jurul axei sale ca și când nu s-a-n-tâmplat nimic.

Se duce la academie, ca să ia lucrurile lui David, și, fără să știe de ce sau cum, se pomenește în apartamentul lui Arroyo, spunând ce are pe suflet.

— Mi-e rușine să mărturisesc așa ceva, Juan Sebastián, dar mă uit la tinerii prieteni ai lui David și mă trezesc dorind ca ei să fi murit în locul lui – unul dintre ei, toți, nu contează. Un spirit rău, un spirit de răutate pură, pare să fi pus stăpânire pe mine și nu pot să scap de el.

— Nu fiți prea aspru cu dumneavoastră, Simón, spune Arroyo. Zbuciumul pe care-l simțiți o să treacă în timp. Se deschide o ușă, intră un copil; aceeași ușă se închide, copilul a dispărut, totul e așa cum a fost înainte. Nimic nu s-a schimbat pe lume. Și totuși nu-i chiar așa, nu chiar. Chiar dacă noi nu putem vedea, nu putem auzi, nu putem simți, pământul s-a mișcat. Arroyo tace, îl privește intens. S-a întâmplat ceva, Simón, ceva ce nu e chiar nimic. Când simțiți că vă îneacă amărăciunea, aduceți-vă aminte de asta.

Mintea lui e acoperită de un nor, sau poate își face lucrarea spiritul întunericului, dar în acest moment nu poate vedea, cu atât mai puțin să înțeleagă acel *ceva ce nu e chiar nimic*. Ce semn a lăsat David în urmă? Nici unul. Absolut nici unul. Nici măcar atât cât bătaia unei aripi de fluture.

Arroyo spune:

— Dacă-mi permiteți să schimb subiectul – câțiva colegi de-ai mei au propus să organizăm o întrunire formală, personalul și elevii, ca să-i aducem un omagiu

fiului vostru. Vreți ca dumneavoastră și Inés să fiți alături de noi?

Arroyo se ține de cuvânt. A doua zi dimineața, activitățile de la academie sunt suspendate, iar elevii se adună ca să-și omagieze regretatul coleg de clasă. El și Inés sunt singurii veniți din afara școlii.

Arroyo se adresează adunării:

— David a sosit printre noi cu câțiva ani în urmă, ca elev la orele de dans, dar curând s-a dovedit a nu fi elev, ci profesor, un profesor pentru noi toți. Nu e cazul să vă amintesc cum stăteam cu toții cuprinși de uimire când el dansa pentru noi.

Am avut privilegiul să-i fiu elev, continuă Arroyo. În lecțiile avute cu el, eu interpretam rolul muzicianului, el, al dansatorului, dar realitatea e că, atunci când începea să danseze, dansul devenea muzică și muzica devenea dans. De la el, dansul curgea în mâinile și degetele mele, ca și în spiritul meu. Eu eram instrumentul la care cânta el. Mă exalta și vă exalta și pe voi, o știu din mărturiile voastre, și pe oricine a cărui existență a atins-o.

Muzica pe care o voi interpreta pentru voi astăzi este muzica pe care am învățat-o de la el. Când muzica se va încheia, o să păstrăm un moment de reculegere. Apoi ne vom despărți, păstrând în noi amintirea muzicii lui.

Arroyo se așază la orgă și începe să cânte. Simón recunoaște pe loc măsura. Este măsura lui Șapte, dezvoltată cu un farmec și o grație neobișnuite. Pipăie

după mâna lui Inés, o strânge într-a sa, închide ochii, se abandonează muzicii.

Dinspre scară se aude brusc larmă și un val de copii năvălește în studio. În fruntea lor este Maria Prudencia de la orfelinat, ducând o pancartă prinsă de-un băț: *LOS DESINVITADOS*, scrie pe ea: neinvitații. În spațele ei, unul lângă altul, dr. Fabricante și señora Devito, urmați de o armată de orfani, vreo sută, poate. În mijlocul lor, purtat pe umerii a patru dintre băieții mai mari, este un sicriu simplu, vopsit în alb, care, într-o manevră gândită dinainte, este dus pe scenă și lăsat jos.

Dr. Fabricante face un semn cu capul și celor patru purtători ai coșciugului i se alătură pe scenă señora Devito. În timp ce se întâmplă toate acestea, Arroyo nu intervine în nici un fel; pare derutat.

Señora Devito se adresează auditoriului:

— Prieteni! strigă ea. Este o ocazie tristă pentru voi toți. L-ați pierdut pe unul din rândul vostru; în mijlocul vostru a rămas un loc gol. Dar vă aduc un mesaj, iar mesajul e unul vesel. Sicriul pe care-l vedeți în fața voastră, care a fost purtat pe străzile orașului tot drumul de la Las Manos, pe umerii acestor tineri camarazi ai lui David, este un simbol al morții lui, dar și al vieții lui. Maria! Esteban!

Maria și tânărul înalt și bubos care e companionul ei se apropie și, fără nici un cuvânt, ridică în picioare sicriul și dau capacul la o parte. Sicriul e gol.

Acum ia cuvântul Esteban – vocea lui e nesigură, chipul, îmbujorat, e limpede că nu-i în apele lui:

— Noi, orfanii de la Las Manos, fiind prezenți la căpătâiul lui David în timpul ultimelor lui chinuri, am hotărât... — îi aruncă o privire disperată Mariei, care îi șoptește la ureche — ...am hotărât să-i comemorăm decesul transmițându-i mesajul.

Acum e rândul Mariei. Ea vorbește cu o neașteptată stăpânire de sine:

— Am numit coșciugul acesta sicriul lui David și, după cum vedeți, e gol. Ce ne spune asta? Ne spune că el nu a murit, ci este încă printre noi. De ce sicriul alb? Pentru că poate părea o zi tristă, dar de fapt nu e o zi tristă. Asta e tot. Asta e ce am vrut să vă spunem.

Dr. Fabricante mai face un semn cu capul. Orfanii pun capacul sicriului la loc, îl aburcă pe umeri.

— Vă mulțumim tuturor, strigă señora Devito ca să acopere zgomotul.

Are pe chip un zâmbet pe care el, Simón, nu-l poate socoti decât răpitor.

— Vă mulțumim că le-ați permis copiilor de la Las Manos, prea adesea trecuți cu vederea și dați uitării, să ia parte la comemorarea voastră.

Și, la fel de brusc precum au venit, orfanii se încolonează și părăsesc studioul, coboară scările, purtând sicriul cu ei.

A doua zi dimineața, în timp ce el și Inés iau micul dejun, Alyosha le bate la ușă.

— Señor Arroyo mi-a cerut să vă cer iertare pentru haosul de ieri. Am fost luați total prin surprindere. Și ați uitat și asta, zice și le arată balerinii lui David.

Fără să scoată un cuvânt, Inés ia balerinii și iese din cameră.

— Inés e tulburată, explică el, Simón. N-a fost ușor pentru ea. Sunt sigur că înțelegi. Ce-ar fi să ieșim, tu și cu mine? Facem o plimbare prin parc.

E o zi plăcută, răcoroasă, fără vânt. Sunetul pașilor lor e înăbușit de un pat de frunze căzute.

— V-a arătat David vreodată scamatoria lui cu moneda? îl întreabă Alyosha hodoronc-tronc.

— Scamatoria cu moneda?

— Scamatoria aia când aruncă moneda și de fiecare dată cade cap. De zece ori, de douăzeci, de treizeci de ori.

— Probabil că a avut o monedă cu cap pe ambele fețe.

— O făcea cu orice monedă pe care i-o dădeai.

— Nu, nu mi-a arătat niciodată scamatoria. Dar a jucat zaruri cu Dmitri, până când am pus eu capăt tărașeniei. Dmitri mi-a zis că dădea șase-șase oricând voia. Ce alte șmecherii mai făcea?

— Aia cu moneda e singura pe care am apucat s-o văd. N-am fost niciodată în stare să-mi dau seama cum făcea. Zău că te pune pe gânduri.

— Presupun că, dacă poți să-ți controlezi fiecare mușchi, poți arunca o monedă ori zarurile de fiecare dată în același fel. Asta trebuie să fie explicația.

— Făcea scamatoria doar ca să ne distreze pe noi, zice Alyosha, dar odată a spus că, dacă ar vrea, ar putea face ca stâlpii să se prăbușească.

— Cum adică, să se prăbușească stâlpii?

— N-am idee. Știți cum era David. Niciodată nu-ți spunea de-a dreptul ce voia să zică. Te lăsa să-ți bați singur capul cu înțelesul.

— A făcut scamatoria cu moneda și în fața lui Juan Sebastián?

— Nu, doar pentru copiii din clasa lui. Eu i-am spus lui Juan Sebastián, dar nu s-a arătat interesat. A spus că nimic din ce face David nu-l surprinde.

— Alyosha, a pomenit David ceva despre vreun mesaj pe care-l purta cu sine?

— Mesaj? Nu.

— David împărțea oamenii între cei care erau potriviți să-i asculte mesajul și cei care nu erau potriviți. Eu m-am încadrat în categoria celor fără speranță – prea greoi, prea pământean. M-am gândit că poate ți-a dezvăluit ție mesajul lui. A ținut la tine. Și tu ai ținut la el, mi-am dat seama de asta.

— Nu doar că am ținut la el, Simón, l-am iubit. Toți l-am iubit. Mi-aș fi dat viața pentru el. Sincer. Dar nu mi-a transmis nici un mesaj.

— În ultima noapte pe care am petrecut-o cu el, a vorbit una-ntruna despre mesajul lui – a vorbit despre el fără să spună care era acesta. Acum Dmitri susține că mesajul i-a fost dezvăluit lui în întregime. După cum știi, încă de pe vremea Anei Magdalena, Dmitri a insistat că între David și el este sau a fost o legătură specială, o afinitate secretă. Eu nu l-am crezut niciodată – e un mare mincinos. Dar acum, după cum zic, lansează o poveste cum că David ar fi lăsat un mesaj și

el singur e purtătorul acestuia. Iar copiii de la orfelinat au fost în mod deosebit receptivi la această poveste. Acesta trebuie să fie motivul pentru care au invadat momentul comemorativ de ieri. Mesajul lui David le era destinat lor, zice Dmitri, și în general orfanilor lumii, dar a murit prea devreme ca să-l poată transmite în persoană, prin urmare, numai el, Dmitri, a apucat să audă întregul mesaj. Și o folosește pe prietena lui de la spital ca să răspândească povestea. Ai văzut-o ieri: femeia mignonă cu păr blond. Ea susține tot ce zice el.

— Și, după Dmitri, care ar fi mesajul?

— Nu vrea să spună. Nu mă surprinde. Așa operează el – își ține în șah adversarii. În opinia mea, toată povestea e *una estafa*, o amăgire a încrederii. Dacă are cu adevărat un mesaj, e unul pe care l-a inventat el însuși.

— Credeam că Dmitri a fost condamnat pe viață. Cum de e din nou liber?

— Dumnezeu știe. Cică a înțeles ce greșit era modul său de comportament și s-a căit. Cică acum e un om nou, îndreptat. Se pricepe să inspire încredere. Oamenii vor să-i dea crezare sau cel puțin să-l socotească nevinovat.

— Păi ar trebui să auziți ce are Juan Sebastián de zis despre el.

În aceeași seară, el stă de vorbă cu Inés.

— Inés, David ți-a arătat vreodată o scamatorie pe care-o făcea, arunca o monedă în aer în așa fel încât mereu cădea cap?

— Nu.

— Alyosha spune că făcea scamatoria în fața colegilor lui de școală. Și ți-a spus vreodată despre un mesaj pe care voia să-l lase în urma lui?

Inés se întoarce spre el:

— Totul trebuie făcut public, Simón? Nu pot avea un mic spațiu doar al meu?

— Îmi pare rău. N-am știut că ai sentimentul ăsta.

— Habar n-ai ce sentimente am ori ce simt. Te-ai întrebat vreodată cum m-am simțit când am fost dată la o parte de oamenii ăia de la spital — *O căutăm pe mama adevărată, pentru că dumneavoastră nu sunteți mama adevărată, plecați* —, ca și când David era un copil găsit, un *orfan*? Poate tu consideri că asemenea insulte sunt ușor de înghițit, nu și eu. În ceea ce mă privește, David mi-a fost luat când avea cea mai mare nevoie de mine, și nu-i voi ierta niciodată pe cei care mi l-au luat, niciodată, inclusiv pe doctorul Fabricante ăla.

E limpede că el a atins un punct sensibil. Încearcă s-o ia de mână, dar ea îl respinge furioasă:

— Pleacă. Lasă-mă singură. Nu faci decât să înrăutățești lucrurile.

Relația cu Inés n-a fost niciodată ușoară. Deși se află în Estrella de patru ani, ea tot nu și-a găsit liniștea, locul, fericirea. Cel mai adesea, pe el dă vina pentru nefericirea ei; el a răpit-o din Novilla și din viața plăcută pe care-o ducea acolo în compania fraților ei. Fapt e însă că David n-ar fi putut avea o mamă mai devotată. În felul lui, și el, Simón, a fost devotat. Dar el a întrezărit întotdeauna că avea să vină ziua în care băia-

tul avea să-i întoarcă definitiv spatele (*Nu poți să-mi spui ce să fac, nu ești tatăl meu*). În cazul lui Inés, legătura părea să fie mai profundă și mai puternică, deci mai greu de scăpat din ea.

Inés regreta pierderea libertății, prețul maternității, dar nu încape nici o îndoială că i-a fost devotată fiului ei. Dacă asta era o contradicție, nu părea să-i fie greu să o accepte în existența ei.

Într-o lume ideală, el și Inés, ca părinți ai lui David, s-ar fi iubit la fel de mult pe cât își iubeau fiul. În lumea câtuși de puțin ideală în care trăiau, mânia ce clocotea sub suprafață în Inés își găsea debușeul în accese de răceală sau iritabilitate îndreptate împotriva lui, la care el reacționa prin eschivare. Acum, că nu mai e copilul, câtă vreme mai speră ei să stea împreună?

Pe măsură ce trece timpul, Inés vorbește tot mai deschis despre zilele de odinioară, când locuia la La Residencia. Îi lipsește tenisul, spune ea, îi lipsește înotul, îi lipsesc frații, mai ales cel tânăr, Diego, a cărui iubită așteaptă al doilea copil.

— Dacă asta e ceea ce simți, spune el, poate ar trebui să te duci înapoi. La urma urmei, ce te ține aici, în Estrella, în afară de magazin? Încă ești tânără. Ai toată viața înaintea.

Inés zâmbește misterios, parcă dă să spună ceva, se răzgândește.

— Te-ai gândit ce-ar trebui să facem cu hainele lui David? întreabă el într-una din serile cufundate în tăcere, petrecute împreună.

— Propui să le dau la orfelinat? Nici gând. Mai bine le pun pe foc.

— Nu asta sugerez. Dacă le-am da la orfelinat, sigur le-ar pune într-o vitrină, ca relicve. Nu, mă gândeam să le dăm de pomană.

— Fă ce vrei, numai să nu vorbești cu mine despre asta.

Ea nu vrea să discute viitorul hainelor băiatului, dar el nu poate să nu observe că a dispărut din bucătărie vasul din care mânca Bolívar, la fel și perna lui.

În timp ce Inés e plecată, el împachetează în două valize hainele lui David – de la cămașa cu jabou și pantofii cu beretă pe care i i-a cumpărat Inés când l-a adoptat, până la cămașa albă cu numărul 9 pe spate, pe care a purtat-o în ziua plină de speranță în care s-a dus să joace fotbal la Las Manos.

Își cufundă nasul în cămașa cu numărul 9. Oare doar își imaginează, sau țeșătura încă mai poartă uşorul miros de scorţişoară al pielii băiatului?

Bate la uşa apartamentului în care locuieşte administratorul. Îi deschide soția acestuia.

— Bună ziua, zice el. Nu ne-am întâlnit până acum. Sunt Simón, locuiesc la A-13, în partea cealaltă a curții. Fiul meu juca fotbal cu fiul dumneavoastră. Fiul meu, David. Vă rog să nu mă înțelegeți greșit, dar știu că aveți copii mici, iar soția mea și cu mine ne-ntrebam dacă n-ați vrea să primiți hainele lui David. Altfel, va trebui să le arunc la gunoi. Deschide una dintre valize:

După cum puteți vedea, sunt în stare bună. David era grijuliu cu hainele lui.

Femeia pare tulburată.

— Îmi pare atât de rău, zice ea. Adică îmi pare atât de rău pentru pierderea suferită.

El închide valiza:

— Scuzele mele, n-ar fi trebuit să vă întreb. O prostie din partea mea.

— Pe Calle Rosa e un magazin caritabil, imediat după poștă. Sunt sigură că vor fi bucuroși să le primească.

Sunt seri în care Inés nu vine acasă decât după miezul nopții. El stă treaz, în așteptare, pândește zgomotul mașinii ei, zgomotul pașilor ei când urcă scările.

Într-una din aceste seri târzii, pașii se opresc la ușa lui. Ea ciocănește în ușă. Nu e în apele ei, el vede asta imediat, poate a băut prea mult.

— Nu mai suport, Simón, zice și izbucnește în plâns.

El o ia în brațe. Geanta ei cade pe podea. Ea se zbate, se desprinde din îmbrățișarea lui, își ridică geanta.

— Nu știu ce să fac, mai zice ea. Nu pot continua așa.

— Șezi, Inés, o să fac niște ceai.

Ea se prăbușește pe canapea. O clipă mai târziu, se ridică.

— Nu face nici un ceai, plec.

El o prinde la ușă, o duce înapoi la canapea, se așază lângă ea.

— Inés, Inés, ai suferit o pierdere cumplită, amândoi am suferit o pierdere cumplită, nu ești în apele tale, cum ar putea fi altfel? Suntem ființe mutilate. N-am cuvinte care să-ți alunge durerea, dar dacă simți nevoia să plângi, plângi pe umărul meu.

Apoi o ține în brațe în timp ce ea plânge și plânge.

E prima din cele trei nopți pe care le petrec împreună, dormind în patul lui. Nu se pune problema de sex; dar în a treia noapte, încurajată de întuneric, Inés începe, întâi ezitant, apoi din ce în ce mai deschis, să-și spună povestea, o poveste care se întoarce la ziua când viața idilică de la La Residencia s-a curmat brusc odată cu sosirea unui bărbat străin și a unui băiețel care-l ținea strâns de mână – neinvitați, ne-bine-primiți.

— Arăta atât de singur, de neajutorat în hăinuțele alea pe care l-ai pus să le poarte și care nu i se potriveau – mi-a topit inima, pur și simplu. Niciodată până în acea zi nu mă văzusem în rolul de mamă. În mine pur și simplu nu exista acea dorință fierbinte, acel nesaț, spune-i cum vrei, de care vorbeau celelalte femei. Însă era atâta implorare în ochii lui mari, încât n-am putut rezista. Dacă aș fi avut puterea să mă văd în viitor, dacă aș fi știut spre câtă durere mă îndreptam, aș fi refuzat. Dar în acel moment n-am putut spune altceva decât atât: *Tu m-ai ales pe mine, micuțule, sunt a ta, ia-mă.*

Nu astfel își amintește el, Simón, ziua cu pricina. După cum și-o amintește el, a fost nevoie de o pledoarie stăruitoare și de putere de persuasiune pentru a o convinge pe Inés. *Mai exact, Inés, David nu te-a ales – ar*

vrea el să spună (dar n-o face, pentru că experiența l-a învățat că nu e înțelept s-o contrazică) – *nu, el te-a recunoscut. Te-a recunoscut ca mamă, a recunoscut mama în tine. Și, în schimb* (ar dori el să continue, dar n-o face), *el a vrut ca tu – a vrut ca noi doi – să-l recunoaștem. Asta a cerut el în mod repetat: să fie recunoscut. Deși* (ar dori el să adauge drept concluzie), *cum ar putea o persoană obișnuită să recunoască pe cineva pe care nu l-a văzut în viața lui e ceva ce mă depășește.*

— A fost (continuă Inés cu monologul ei) ca și cum, dintr-odată, viitorul s-a deschis limpede în fața mea. Până atunci, locuind la La Residencia, m-am simțit întotdeauna puțin în afară, puțin izolată, parcă pluteam. Brusc, am fost adusă cu picioarele pe pământ. Era treabă de făcut. Exista cineva de care să am grijă. Aveam un scop. Iar acum...

I se frânge glasul; în întuneric, el o aude cum se luptă cu lacrimile.

— Și-acum, ce-a rămas?

— Am fost norocoși, Inés, spune el, în încercarea de a o consola. Am fi putut duce viețile noastre obișnuite, tu în sfera ta, eu în a mea, și fără îndoială am fi găsit, fiecare, o mulțumire de-un fel sau altul. Dar, dacă trăgeam linie, ce-ar fi însemnat până la urmă acea mulțumire oarecare? În loc de asta, am avut privilegiul să fim vizitați de o cometă. Îmi amintesc ce mi-a zis recent Juan Sebastián: David a sosit, lumea s-a schimbat, David a plecat, iar lumea s-a întors la cum a fost înainte. Asta este ce tu și cu mine nu putem îndura:

gândul că el a fost șters de pe fața pământului, că nu a lăsat nimic în urmă, că e ca și când nici n-ar fi existat. Ceea ce nu-i adevărat. *Nu e adevărat!* O fi lumea la fel cum a fost înainte, dar în același timp e diferită. Trebuie să ne ținem cu dinții, tu și cu mine, de această diferență, chiar dacă în acest moment n-o sesizăm.

— Parcă m-am pomenit într-un basm, în acele prime luni, continuă Inés.

Vocea ei e joasă, visătoare; el se îndoiește că ea a auzit vreun cuvânt din cele spuse de el adineaori.

— *Una luna de miel*, așa a fost pentru mine, dacă îți este îngăduit să ai o lună de miere cu un copil. Nici-când nu m-am simțit atât de împlinită, atât de satisfăcută. El a fost *caballerito*, omulețul meu. Ore întregi l-am vegheat în timp ce dormea, îmbătându-mă cu fața lui, simțind durerea iubirii. Tu nu înțelegi, nu-i așa?, iubirea de mamă. Cum ai putea?

— Într-adevăr – cum aș putea? Dar pentru mine a fost limpede din prima clipă cât de mult îl iubeai. Nu ești o persoană expansivă, dar se vedea cu ochiul liber, chiar și străinii o vedeau.

— Acelea au fost cele mai bune zile din viața mea. Mai târziu, când a început să meargă la școală, situația a devenit treptat mai dificilă. A început să se depărteze de mine, să opună rezistență. Dar nu vreau să intru în asta.

Nici nu e nevoie s-o facă. El își amintește prea bine acele zile, își amintește reproșul disprețuitor: *Nu-mi poți spune ce să fac, nu ești mama mea adevărată!*

Peste spațiul ce se cascadează între partea lui de pat și partea ei de pat, prin perdeaua întunericului, el spune:

— Te-a iubit, Inés, indiferent ce spunea în felul lui impulsiv. A fost copilul tău, al tău și al nimănui altcuiva.

— Nu a fost copilul meu, Simón. Știi asta la fel de bine ca și mine. Încă și mai puțin a fost al tău. A fost o creatură sălbatică, o creatură venită din pădure. Nu a aparținut nimănui. Cu siguranță nouă nu.

O creatură sălbatică: el tresare la aceste cuvinte. N-ar fi crezut-o în stare de o asemenea intuiție. Inés, plină de surprize.

Astfel se încheie lunga mărturisire a lui Inés. Fără să se atingă, păstrând o distanță prudentă, ei se lasă cuprinși de somn, întâi ea, apoi el. Când el se trezește, ea nu mai e și nu se mai întoarce.

Într-o bună zi, el găsește strecurată sub ușă o bucată de hârtie. Caligrafia e a ei. „Mesaj să-l suni pe Alyosha la academie. Te rog să nu mă implici în nici un aranjament.“

Capitolul 22

— Am să vă fac o propunere, zice Alyosha. Vine din partea băieților, a prietenilor lui David, cu binecuvântarea lui Juan Sebastián. Anume, să organizăm un eveniment nou, *un espectáculo* în memoria lui David. Ceva potrivit, dar nu prea sobru, nu prea trist. Limitat la copiii de la academie și părinții lor. Ca să-l comemorăm cum se cuvine, fără amestecul altora de afară. Sunteți de acord?

După cum se dovedește, ideea le-a venit fiilor lui Juan Sebastián, Joaquín și Damián.

La început, propuseseră doar să execute dansuri în care să fie evocat David; acum, vor ca, pe lângă dansuri, să fie prezentate scenete comice, episoade din viața lui David.

— Vor să fie ceva făcut de copii, pentru copii, ceva vesel, zice Alyosha. Vor să ni-l amintim pe David așa cum a fost în viața reală, nu vor să ne facă să jelim. Am jelit destul, zic ei.

— David cum a fost în viața reală, zice el. Cât știu copiii de la academie despre viața reală a lui David?

— Destul, spune Alyosha. E un divertisment la sfârșit de trimestru, nu un proiect la istorie.

— Dacă Juan Sebastián e serios în privința acestui *espectáculo*, eu fac o propunere alternativă. El și cu mine am putea cumpăra un măgar, să mergem în turneu prin țară, să dăm spectacole. El ar cânta la vioară, și eu aș dansa. Ne-am putea numi Frații Țigani, iar spectacolul s-ar intitula „Faptele lui David“.

Alyosha îl privește chiorâș.

— Nu cred că lui Juan Sebastián i-ar plăcea ideea. Nu cred că are timp să meargă în turneu.

— Am glumit, Alyosha. Nu te osteni să-i repeți lui Juan Sebastián ce-am zis. Nu i se va părea amuzant. Prin urmare, vrea să organizeze încă un eveniment. O să-i spun lui Inés, să văd ce părere are.

La un moment dat, nutrise speranțe mari în privința lui Alyosha. Dar chipeșul și tânărul profesor l-a cam dezamăgit: prea prozaic, prea lipsit de imaginație. Susține că-l admiră pe David, însă cât a reușit el să vadă din adevăratul, ingeniosul David?

Prima reacție a lui Inés e să refuze să-și dea consimțământul. De la bun început a avut rezerve față de academie în privința educației pe care o oferă (frivolă, lipsită de substanță), în privința lui Arroyo însuși (distant, arogant), în privința scandalului – nici o clipă uitat – iscat de legătura señoarei Arroyo cu omul de serviciu al școlii. El face tot ce poate să o determine să se răzgândească.

— Spectacolul a fost propus chiar de copii, insistă el. Nu-i poți pedepsi și pe ei din pricina deficiențelor academiei. L-au iubit pe David. Vor să facă ceva în memoria lui.

Inés acceptă fără tragere de inimă.

La evenimentul care are loc după-amiaza, după ce a fost anunțat din scurt, vin surprinzător de mulți părinți. Arroyo nu se adresează auditoriului, nu se urcă nici pe scenă. În locul lui, spectacolul este prezentat de Joaquín, fiul lui cel mare, care s-a transformat într-un adolescent de paisprezece ani serios și studios. Joaquín se adresează publicului, fără urmă de emotivitate:

— Toți îl cunoaștem pe David, prin urmare, nu trebuie să-l prezint. Prima jumătate a programului se numește „Faptele și zicerile lui David“. A doua jumătate va fi un program de dans și muzică. Asta-i tot. Sperăm să vă placă.

Doi băieți înaintează pe scenă. Unul are pe cap o bentiță pe care este scrisă litera D. Celălalt poartă o robă universitară și o tocă; sub robă, legată de burtă, o pernă, ca să creeze impresia de burdihan.

— Băiete, cât fac doi cu doi? întreabă personajul profesor, cu voce bubuitoare.

— Doi ce și doi ce? nu-nțelege personajul David.

— Ce nătâng e băiatul ăsta! pufnește cu năduf exasperat profesorul, adresându-se publicului. Două mere cu două mere. Sau două portocale cu două portocale. Două unități cu două unități. Doi cu doi!

— Ce e o unitate? vrea să știe David.

— O unitate e orice, poate să fie număr, poate să fie o portocală, poate să fie orice din univers. Nu-mi pune răbdarea la încercare, băiete! Doi cu doi!

— Pot să fie mucii? face David.

Publicul izbucnește în râs. Băiatul care-l interpretează pe profesor începe și el să chicotească. Perna alunecă și cade cu un pufnet pe scenă. Hohotele se întetesc. Cei doi băieți se înclină și părăsesc scena.

Pe scenă urcă doi noi actori. Băiatul care l-a interpretat pe David se întoarce în fugă și întinde bentița unuia dintre nou-veniți, care și-o și pune pe cap.

— Ce-ascunzi la spate? întreabă personajul David. Celălalt scoate la iveală un bol plin cu caramele.

— Fac un pariu, zice David. O să arunc o monedă, și dacă se nimerește cap, trebuie să-mi dai o caramela, dar dacă se nimerește pajură, îți dau eu totul.

— Totul? nu-nțelege al doilea băiat. Cum adică totul?

— Totul din univers, explică David. Ești gata? Aruncă moneda. Cap, anunță el.

Al doilea băiat îi dă o caramela.

— Încă o dată? întreabă băiatul David.

Celălalt băiat dă din cap. Băiatul David aruncă moneda.

— Cap, anunță el și întinde mâna după caramela.

— Nu-i corect, zice băiatul celălalt. E o monedă măsluită.

— Nu-i deloc măsluită, spune David. Dă-mi tu altă monedă.

Cu o încetineală studiată, băiatul pescuiește o monedă din buzunar. David aruncă moneda.

— Cap, anunță el și întinde mâna.

Scena se repetă accelerat: aruncarea, anunțul („Cap“), mâna întinsă, înmânarea caramellei. Curând, bolul e gol.

— Acum pe ce mai pariezi? întreabă David.

— Îmi pun la bătaie cămașa, spune celălalt băiat.

Își pierde cămașa, apoi un pantof, celălalt pantof. Până la urmă, rămâne doar în chiloți. David aruncă moneda, dar de data asta nu spune nimic, nici „Cap“, nici „Pajură“, ci schițează un zâmbet cu subînțeles. Al doilea băiat izbucnește în hohote de plâns: „Uau, uau, uau!“ Amândoi se înclină în ropot de aplauze.

Un pat este tras pe scenă, acoperit cu un cearșaf. Băiatul mai mic al lui Arroyo, cu mustăți și barbă ascuțită, îmbrăcat într-o cămașă de noapte lungă până la glezne, se întinde pe pat, cu brațele încrucișate pe piept și ochii închiși.

Intră Alyosha, îmbrăcat cu o haină închisă la culoare.

— Așa deci, Don Quijote, zice Alyosha, uite cum zaci pe patul de moarte. A venit vremea să te împaci cu lumea. Nu mai sunt balauri pe care să-i omori, nu mai sunt domnițe pe care să le salvezi. Vei recunoaște că viața de cavaler rătăcitor pe care ai dus-o a fost *una tontería*, o prostie cât casa?

Don Quijote nu se clintește.

— Uriașul pe care l-ați atacat cu atâta vitejie, tu și Rocinante – în realitate, nu era un uriaș, ci o simplă moară de vânt. Nimic n-a fost adevărat în toată viața

asta de aventuri pe care ai dus-o. Totul a fost un spectacol menit să ne amuze pe noi. Știai asta, nu-i așa? Ai fost un actor, ți-ai jucat rolul, iar noi am fost spectatorii. Dar acum spectacolul se încheie. E vremea să-ți atârni sabia în cui. E vremea să depui mărturie. Grăiește, Don Quijote!

Damián Arroyo, cu barba ușor șuie, se scoală în capul oaselor în pat, exagerând înțepenirea încheieturilor. Cu voce tremurătoare, rostește:

— Aduceți-mi-o pe Rocinante!

Din culise apare un cal: doi copii ghemuiți sub o cuvertură roșie, nu li se văd decât picioarele, poartă înaintea lor un cap de cal de mucava.

— Aduceți-mi sabia! poruncește Damián.

Un băiat înveșmântat în negru vine pe scenă, aducând o sabie din lemn vopsit, pe care i-o înmânează lui Damián.

Ridicându-se de pe pat, acesta se întoarce către public, înalță sabia și strigă:

— Înainte, Rocinante! Cât mai sunt domnițe de salvat, noi nu ne vom opri!

Încearcă să se aburce pe spinarea Rocinantei. Băieții de sub cuvertură se împleticesc și cad. Capul de cal se bălăbănește și cade pe podea. Damián flutură sabia deasupra capului. Barba i se desprinde, însă mustățile rămân la locul lor.

— Înainte, Rocinante! strigă el din nou.

Urale! Alyosha îl îmbrățișează, îl ridică pur și simplu în brațe, îl întoarce către auditoriu.

El, Simón, se uită la Inés. Obrajii ei sunt uzi de lacrimi, dar fața îi e numai zâmbet. El îi ia mâna și i-o strânge.

— Băiatul nostru! îi șoptește el la ureche.

Doi băieți ajută la împingerea pe scenă a unei cutii mari de carton, cu o latură decupată. Îmbrăcat cu o robă lungă neagră, cu o perucă verde și fața vopsită cu totul în alb, un băiat actor își face apariția din culise, intră în cutie și rămâne acolo tăcut, cu capul căzut în piept.

Se aude un răpăit de tobe – Joaquín, purtând bențița cu litera D și ducând în mână o cârjă grea, înaintează pe scenă cu pași mari și aer maiestuos. Se așază pe un scaun, cu fața spre cutia de carton, și zice:

— Numele tău este El Lobo, lupul.

— Da, stăpâne, încuviințează silueta în negru, fără să-și ridice capul.

— Numele tău este El Lobo și ești acuzat că ai devorat un pui inocent care nu ți-a făcut nici un rău, voia doar să se joace. Cum pledezi?

— Vinovat, stăpâne. Cer îndurare. E în firea mea să mănânc animale mici, miei și cățeluși, și pisoi și de-altele. Cu cât sunt mai nevinovați, cu atât mi se par mai apetisanți. Nu mă pot abține.

— Dacă e în firea ta să mănânci pui de animale, atunci e în firea mea să pronunț sentința. Ești pregătit să fii judecat, El Lobo?

— Sunt, stăpâne. Judecă-mă cu asprime. Să fiu biciuit. Să sufăr pentru natura mea ticăloasă. Nu cer decât să mă ierți după ce voi fi îndurat pedeapsa.

— Nu, El Lobo, până nu-ți schimbi năravul, nu vei fi iertat. Acum voi pronunța sentința. Ești condamnat să readuci la viață puiul pe care l-ai devorat.

— Uau, uau! hohotește băiatul în negru, ștergându-și ostentativ câteva lacrimi. Așa cum nu e în puterea mea să-mi schimb năravul, nu-mi stă în puteri nici să readuc puiul la viață, chiar dacă aş vrea s-o fac. Puiul în chestiune a fost dezmembrat, ros, înghițit și digerat. Nu mai există. S-a dus puiul. Ce-a fost odată pui este acum parte din mine. Ce-mi ceri este imposibil de îndeplinit.

— Te-nșeli, El Lobo! Pentru regele lumii, orice e posibil. Se ridică în picioare, lovește cu cârja de trei ori: Decretez ca puiul să fie readus la viață!

Alarmat, speriat, băiatul în negru se face mic în cușca lui, încât numai coama verde lugubră i se mai vede. Răsună zgomote de vomă, spasm după spasm. Din fundul cutiei se ivește o mică figură pe care el, Simón, o recunoaște imediat – e El Perrito, de la bloc. Într-o explozie de bucurie, El Perrito țopăie și aleargă pe scenă, în vreme ce publicul izbucnește în hohote de râs și aplaudă.

Ținându-se de mână, cei trei actori se înclină: El Perrito, băiatul cu perucă verde și Joaquín, purtătorul literei D.

Momentul teatral s-a încheiat. Scena este eliberată. Arroyo improvizează o melodie suavă la orgă. Publicul ia loc pe scaune. Cei doi băieți Arroyo apar în colanți și balerini. Cel mic începe dansul familiar al lui Trei.

Apoi, pe măsură ce muzica devine tot mai complexă, băiatul cel mare se lansează în dansul lui Cinci. Supunându-se la două ritmuri diferite, băieții se învârt unul în jurul celuilalt.

Peste ritmurile lui Trei și ale lui Cinci, la orgă răsună un ritm care le reunește. La început, el, Simón, nu-l poate identifica. Prea multe se petrec în muzica asta, își spune în sinea lui, prea multe ca mintea să le urmărească pe toate. Simte aceeași confuzie în Inés, în cei din jurul lui.

Cei doi băieți Arroyo își continuă rotirile elegante unul în jurul celuilalt, dar lărgind raza mișcării, până când centrul scenei rămâne liber. Muzica începe și ea să se simplifice. Întâi încetează ritmul lui Cinci, apoi cel al lui Trei. Rămâne doar Șapte. Care continuă o vreme. Publicul se relaxează. Muzica devine tot mai înceată, se oprește. Băieții rămân nemișcați, cu capul în piept. Luminele pălesc, scena e în întuneric, dansul s-a sfârșit.

Spectacolul se încheie cu un recital al lui Arroyo la vioară. N-are succes. Publicul n-are astâmpăr, văzduhul este încă plin de surescitare, iar muzica, liniștită, contemplativă, nu e ușor de urmărit: ca o pasăre agitată, care nu e în stare să se hotărască unde să-și așeze cuibul. Când se termină, răsună aplauze, dar el, Simón, simte că aplauzele transmit ceva mai mult decât o vagă ușurare.

Părinții se apropie de Inés și de el.

— Minunat spectacol!... Emoționant!... Ce pierdere!... Suntem alături de dumneavoastră... Ce copil

încântător era!... Iar băieții Arroyo, atât de buni, de talentați!...

Mișcat de cuvintele amabile, de gesturile amabile, el simte nevoia să urce pe scenă și să-și descarce suflul. *Dragi părinți, dragi copii, dragă señor Arroyo, îi vine lui să spună, această zi va fi de neuitat. Mama lui David și cu mine vom duce cu noi amintiri nepieritoare despre bunătatea și iubirea de care fiul nostru a avut parte între acești pereți. Fie ca academia să prospere ani mulți de-aici încolo!* Dar își ia seama, își mușcă limba, așteaptă să se disperseze publicul.

Arroyo stă la ușă, strânge mâini, acceptă felicitări cu un aer grav. El și Inés sunt ultimii din șir.

— Mulțumim, Juan Sebastián, spune Inés, dându-i mâna. Ne-ați făcut foarte mândri.

E o căldură în vocea ei care-l surprinde pe Simón.

— Și mai ales vă mulțumim pentru muzică.

— V-a plăcut muzica? întreabă Juan Sebastián.

— Da. M-am temut să nu fie trompete. Nu mi-ar fi plăcut trompetele.

— În maniera mea șovăitoare, señora, încerc să scot la iveală ce-a fost ascuns. În acest gen de muzică, trompetele și tobele nu-și au locul.

Cuvintele lui Arroyo îl nedumeresc pe el, Simón, dar Inés pare să fi înțeles.

— Noapte bună, Juan Sebastián, spune ea.

Într-o manieră de modă veche, curtenitoare, Arroyo face o plecăciune și-i sărută mâna.

— Ce-a vrut să spună Juan Sebastián? o întreabă el pe Inés în mașină. Ce e acel ceva ascuns pe care el încearcă să-l scoată la lumină?

Inés se mulțumește să zâmbească și clatină din cap.

Capitolul 23

Problema rămășițelor pământești a rămas nerezolvată.

El sună la orfelinat, vorbește cu secretara lui Fabricante.

— Mama lui David și cu mine am dori să vizităm locul unde este înmormântat David. Ne puteți indica unde să mergem?

— O să fiți numai două persoane?

— Da, numai noi doi.

— Ne întâlnim în fața biroului meu și vă conduc eu, zice ea. Veniți mâine dimineață, când copiii sunt la ore.

El și Inés – Inés în haine de doliu foarte sobre – ajung punctual a doua zi dimineața. Secretara îi conduce pe o potecă șerpuitoare prin grădina de trandafiri, până la trei plăci de bronz modeste, fixate în zidul de cărămidă al sălii de întruniri.

— Placa lui David e cea din dreapta, spune ea. Cea mai recentă.

El se apropie și citește ce stă scris pe placă: *David. Recordado con afecto*. Le citește și pe celelalte două: *Tomás. Recordado con afecto. Emiliano. Recordado con afecto*.

— Asta-i tot? întreabă el. Cine-s Tomás și Emiliano?

— Frații care au murit într-un accident acum câțiva ani. Cenușa fiecăruia a fost pusă într-un mic compartiment în dosul fiecărei plăci.

— Și *Recordado con afecto*, amintiți cu afecțiune? Asta-i tot ce poate oferi orfelinatul? Nici o vorbă despre iubire? Despre veșnica pomenire? Nici o speranță de regăsire pe malul îndepărtat? El se răsucesce către Inés, care e îmbrăcată cu o rochie neagră dreaptă și poartă pe cap o pălărie neagră câtuși de puțin atrăgătoare. Ce părere ai? o întreabă el. Afecțiunea e suficientă pentru copilul nostru?

Inés clatină din cap.

— Mama lui David și cu mine suntem de aceeași părere, zice el. Nu credem că *afecto* este de ajuns. Poate e de ajuns pentru Tomás și Emiliano, nu știu, nu cunosc, dar pentru David nu e de ajuns, câtuși de puțin. Ori o schimbați dumneavoastră, ori o schimb eu.

— Noi suntem o instituție publică, zice secretara. O instituție pentru vii, nu pentru morți.

— Și florile? întreabă el, arătând spre o legătură de flori de câmp, sprijinită de zid, sub cele trei plăci. Florile sunt și ele instituționale?

— Habar n-am cine le-a pus, spune secretara. Probabil unul dintre copii.

— Măcar e cineva aici care are inimă, zice el.

Îi povestește lui Alyosha vizita la orfelinat.

— Nu ne așteptam la un monument grandios. Dar corpul lui a fost revendicat de doctorul Fabricante și de-ai lui. S-au rotit deasupra lui ca niște vulturi și s-au repezit asupra lui când noi încă eram năuciți de durere. Și când l-au avut în ghearele lor, n-au putut să-l trateze cu mai multă indiferență, cu mai puțin *afecto*, decât au făcut-o.

— Trebuie să aveți înțelegere pentru context, spune Alyosha. Avem și noi, la academie, probleme, nu-i vorbă, dar pentru doctorul Fabricante este mult mai rău, cu toți entuziaștii ăștia pe care trebuie să-i țină sub control. Probabil ați auzit ce s-a întâmplat în oraș.

— Nu. Ce s-a întâmplat?

— Bande întregi au năvălit în magazine, au răsturnat rafturile și vitrinele, s-au luat de vânzători că au prețuri prea mari. *Prețul corect!* așa strigă. Într-o prăvălie de animale de companie, au deschis cuștile și au eliberat animalele – câini, pisici, iepuri, șerpi, broaște țestoase. Le-au dat drumul și păsărilor. N-au lăsat decât peștii. A trebuit să fie chemată poliția. Totul în numele prețului corect, în numele lui David. Unii dintre ei spun că au avut viziuni mistice, viziuni în care le apărea David, spunându-le care-i porunca lui. A lăsat o amprentă uriașă în urma lui. Ceea ce nu mă surprinde. Știți cum era David.

— N-am auzit nimic din toate astea. În ziare n-a apărut nimic. De ce zici că a lăsat o amprentă în urma lui?

— Priviți-l prin ochii lor, Simón, prin ochii copiilor care trăiesc într-o instituție de când se știu, urmând un regim instituțional, aproape fără nici un fel de acces la lumea largă. Deodată, în mijlocul lor apare un copil cu idei ciudate și povești fantastice, un copil care n-a mers niciodată la școală, n-a fost niciodată îmblânzit, care nu se teme de nimeni, cu siguranță nu de profesori, e frumos ca o fată, dar are talent la fotbal – care apare în mijlocul lor ca un spectru, apoi, înainte să apuce ei să se deprindă cu el, cade pradă unei boli misterioase, este îndepărtat brusc din mijlocul lor și nu se mai întoarce niciodată în orfelinat. Nu-i de mirare că înghit povestea lui Dmitri, anume că a fost ucis de oameni în haine albe. Nu-i de mirare că au făcut din el un martir și o legendă.

— Omorât de doctori? De doctorii de la spital? Asta-i povestea lui Dmitri? De ce să fi vrut doctorii să-l omoare pe David? Nu sunt oameni răi. Doar incompetenți, atâta tot.

— Dmitri nu e de aceeași părere. El zice că doctorii au inventat o poveste despre un tren care urma să sosească din clipă-n clipă și care aducea noul sânge menit să-l salveze pe David, apoi au folosit povestea aia ca paravan pentru a-i scoate sângele din trup, până când și-a pierdut întreaga vlagă și a murit.

— Sunt consternat. Dmitri îi acuză acum pe medici de vampirism?

— Nu, nu, nici chiar atât de demodat! Povestea pe care o răspândește e că i-au luat lui David sânge în fiole

și l-au depozitat undeva, într-un loc secret, ca să-l folosească în cercetările lor infame.

— Și, cu toate că e închis la psihiatrie, Dmitri reușește să propage această aiureală fantasmagorică în tot orașul?

— Nu știu cum circulă povestea, dar copiii de la orfelinat cu siguranță au aflat-o de la el, iar de la orfelinat s-a răspândit de parcă ar avea picioare. Mă întorc la *con afecto* și la placa pe care ați văzut-o pe perete. Trebuie să vă gândiți la poziția doctorului Fabricante. Dacă merge prea departe în încurajarea entuziaștilor, riscă să vadă cum orfelinatul se transformă într-un loc sfânt, unde să apară tot felul de superstiții.

— Alyosha, când te uiți la cum au evoluat lucrurile, nu regreti că academia nu l-a revendicat pe David, lăsându-i pe cei de la Las Manos să și-l aproprieze? David a fost, fără îndoială, un produs al academiei voastre în mult mai mare măsură decât al orfelinatului Las Manos.

— Da și nu. E păcat, recunosc, că Las Manos a pus stăpânire pe el. Dar nici Juan Sebastián, nici eu, nici altul dintre ceilalți profesori nu l-am considerat pe David un produs al academiei. Ar fi fost ridicol. David ne-a învățat pe noi mult mai multe decât l-am învățat noi pe el. Noi am fost elevii lui, noi toți, inclusiv eu. Vă amintiți ce-a zis Juan Sebastián la comemorare, înainte să fim întrerupți, când a spus ce efect a avut David asupra lui? El s-a exprimat mult mai bine decât aș fi făcut-o eu. Totul a avut legătură cu dansul. Cum-necum, David a

tradus absolut totul în dans. Dansul a devenit cheia principală sau limba principală, doar că nu era o limbă în sens propriu, cu gramatică și vocabular și așa mai departe, pe care o poți învăța dintr-o carte. N-o poți învăța decât luându-te după el. Când David dansa, se găsea în altă parte, și dacă erai în stare să te iei după el, erai transportat în același loc – nu întotdeauna, însă cu siguranță din când în când. Dar nu e nevoie să vă spun dumneavoastră – știți toate astea. Dacă par incoerent, îmi cer iertare. Ar trebui să stați de vorbă cu Juan Sebastián, cum am zis.

— Nu ești câtuși de puțin incoerent, dragul meu Alyosha. Dimpotrivă, ești extrem de elocvent. După concertul de săptămâna trecută, Juan Sebastián a zis ceva ce m-a contrariat. Anume, că în muzica lui a încercat să reveleze ceea ce e ascuns. Ce crezi că a vrut să spună?

— Adică în muzica interpretată de el în acea zi? N-am idee. Întrebați-l. Poate a vrut să spună că David a fost unul dintre acei oameni despre care credem că vor avea un impact puternic asupra lumii, ceea ce nu se întâmplă din pricină că viețile le sunt curmate prea curând. Viețile le sunt curmate prea curând, drept care ei ne rămân ascunși vederii. Nimeni nu scrie cărți despre ei.

— Poate. Dar nu cred că la acest gen de lucru ascuns se referea Juan Sebastián. Nu contează. O să revin acum la chestiunea pe care am menționat-o deunăzi, mesajul. David vorbea de un anumit mesaj pe care-l purta

cu sine, dar pe care nu-l putea transmite. Cât a stat în spital, așa cum ți-am zis, vorbea obsesiv despre asta, mi-a spus-o mie și a spus-o și altora. Dacă ceea ce zici e adevărat, dacă putea să spună tot ce voia prin intermediul dansului, oare n-ar fi putut să-și transmită mesajul prin intermediul dansului?

— Nu mă întrebați pe mine, Simón, nu eu sunt persoana potrivită pentru întrebări atât de sofisticate. Poate că dansul nu are puterea să transmită mesaje. Poate că dansul și mesajele aparțin unor tărâmură diferite. Nu știu. Dar mi s-a părut ciudat că boala care l-a ucis a început prin a-l ologi. Ciudat sau sinistru. Ca și când boala și-ar avea propria voință. Ca și când boala asta voia, să-l oprească să mai danseze. Ce ziceți?

— După cum știi, spune el, ignorând întrebarea lui Alyosha, Dmitri susține acum că se află în posesia absolută a mesajului. În ciuda interdicțiilor impuse de oamenii în haine albe, zice el, David a reușit să-i transmită lui mesajul – lui și numai lui. N-ai nici o idee despre ce poate conține mesajul? Copiii de la academie n-au nimic de zis în această privință?

— Eu unul n-am auzit nimic. Ceea ce spun ei, ceea ce se pare că acceptă fără dubiu, e faptul că Dmitri a fost cel mai credincios adept al lui David. Că a fost alături de David în toate zilele lui de pe urmă. Că l-ar fi salvat pe David dacă ar fi putut – l-ar fi răpit din spital și l-ar fi dus într-un loc sigur –, dar bărbații în alb s-au dovedit a fi prea mulți și prea puternici.

— Despre asociata lui Dmitri din spital, señora Devito — ce spun copiii despre ea?

— Nimic. Toate poveștile lor sunt despre David și Dmitri. Bineînțeles că Dmitri face de multă vreme parte din folclorul academiei. Nimeni nu va coborî în subsol noaptea, de teamă să nu fie prins și devorat de *Dmitri el Coco*, bau-baul Dmitri cu păr verde.

— Aha, el a fost personajul de la spectacol. *Dmitri el Coco!* Ce mi-aș dori să nu-l fi văzut niciodată pe acest individ!

— Dacă n-ar fi fost Dmitri, ar fi fost altcineva asemănător lui, zice Alyosha. Sunt o mulțime de genul ăsta, credeți-mă.

Capitolul 24

Sosește o scrisoare de la numitul Dmitri.

Simón,

Preferam să stau de vorbă cu tine față-n față, ca de la bărbat la bărbat, dar pentru mine nu e ușor să plec și să vin ca o persoană normală, până când nu se ajunge la un consens privind faptul că am ispășit pentru păcatele mele, că am fost iertat etc. Prin urmare, scriu.

Să o spunem pe șleau: tu nu m-ai simpatizat niciodată și nici eu nu te-am simpatizat vreodată. Îmi amintesc cu limpezime ziua în care ne-am văzut prima oară. Nu ți-ai ascuns sentimentele. Nu eram genul tău, nu voiai să ai nimic de-a face cu mine. Dar iată-ne, ani mai târziu, sorțile noastre împletite ca întotdeauna, a ta și a mea.

Când David era în viață, i-am respectat familia, așa cum a fost. Dacă povestea pe care ai înșirat-o în dreapta și-n stânga era aceea că voi trei alcătuiți o familie fericită, tata, mama și fiul preaiubit, cine eram eu să semăn îndoiala?

Dar tu cunoști adevărul. Adevărul e că n-ați fost niciodată o familie, câtuși de puțin. Adevărul e că tânărul

David n-a fost fiul nimănui, ci un orfan pe care, din motive doar de tine știute, l-ai luat sub aripa ta și l-ai înconjurat cu un gard de spini, ca să nu poată scăpa și să-și ia zborul.

De curând, am stat de vorbă cu doctorul Julio Fabricante, cel care conduce orfelinatul unde David s-a refugiat de tine și de Inés. Doctorul Julio e un om ocupat, eu, la rândul meu, sunt un om ocupat, fiecare cu ocupația lui, prin urmare nu ne-a fost ușor să ne întâlnim. Cu toate acestea, am găsit răgazul să discutăm despre viitorul lui David. Viitorul lui David? te-ai putea întreba. Ce viitor poate să aibă David, care e mort?

Ne oprim nițel, înainte să punem întrebarea despre viață și moarte, despre moarte și viață. Din punct de vedere filozofic, la cel mai înalt sau mai jos nivel, ce înseamnă să fii mort?

Ești nițel filozof, în felul tău, prin urmare o să apreciezi forța întrebării. Și eu am devenit filozof întrucâtva, sub apăsarea detenției. Întotdeauna spun că detenția este sora reflexiei sau soră vitregă. În timpul detenției mele, am reflectat îndelung asupra trecutului – m-am gândit la Ana Magdalena, mai ales, și la ce i-am făcut. Da, la ce eu, Dmitri, i-am făcut ei. Doctorii ăștia mă tot forțează să cred că nu eram eu atunci când am făcut-o. „Nu ești un tip rău în sufletul tău, Dmitri“, îmi zic ei, „nu rău cu totul. Nu, chestia asta ori chestia ailaltă te-a împins s-o faci – o convulsie, o criză, poate chiar te-a posedat dracu', așa, o vreme. Dar veselește-te, te rezolvăm noi. Îți dăm pastile care te vor vindeca pentru totdeauna. Ia una

din pilulele noastre înainte de culcare și una când te trezești dimineța, ai grijă cum te porți și în curând o să-ți vii în fire.“

Ce tâmpiți, Simón, ce tâmpiți! Ia o pilulă, pleacă-ți capul plin de căință și totul va fi ca înainte! Ce înțeleg ei din inima omului? Băiatul ăla știa mai bine. Pleacă, Dmitri! zicea. Eu nu te iert! În timp ce doctorii mă îngropau sub pilule și sfaturi amabile, ceea ce m-a salvat au fost cuvintele lui de neuitat: Eu nu te iert! Cum aș fi supraviețuit felului lor de a mă îngriji și să ajung la capătul ăsta teafăr?

Rămășițele băiatului sunt îngropate sub cărămizi la orfelinat, într-un zid ce dă într-o grădină de trandafiri – un loc cum nu se poate mai pașnic, mă asigură doctorul Julio. Nu sunt adeptul cuptorului mistuitor, dar doctorul Julio spune că incinerarea este opțiunea adoptată de instituția lui, iar eu cine sunt să-i pun la îndoială opțiunile? Dacă aș fi fost consultat, aș fi votat pentru înmormântarea rămășițelor fizice, fără excepție, într-un mormânt de modă veche. I-am spus doctorului Julio că a merge la o gaură în zid nu este tocmai totuna cu a merge la un mormânt ca lumea într-un cimitir adevărat, unde ți-l poți imagina pe decedat odihnindu-se sub pătura de pământ, cu un zâmbet pe buze, așteptând semnalul următoarei vieți.

Cenușa e atât de imaterială în comparație cu un cadavru real – nu crezi? Pe de altă parte, cum poți fi sigur că cenușa pe care o primești de la crematoriu la adresa

ta, într-un vas oarecare, este chiar cenușa celui decedat? Dar, cum ziceam, cine sunt eu să dau ordine?

Mă întorc acum la viitorul lui David. David a fost un tânăr foarte special, care, din întâmplare, a intrat în grija voastră, a ta și a seșorei, o responsabilitate față de care voi doi v-ați dovedit nepotriviți. Hai să nu ne contrazicem, știi că e adevărat. Dar nu te pierde cu firea. Putem să înșirăm o versiune mai roză a poveștii lui David, mai amabilă cu voi. Iat-o. Tu, Simón bătrânul, loial, dar de nădejde, nu ar fi trebuit niciodată să fii mai mult decât un actor minor în viața lui David. Rolul tău a fost acela de a-l aduce de la Novilla la Estrella și de a mi-l încredința mie, Dmitri, după care urma să ieși din scenă. Te-ai gândit vreodată la această variantă? Ești o persoană cugetătoare, prin urmare probabil că ai făcut-o.

Ești un om onest, Simón, prea onest, aș zice. Uită-te în inima ta. Amarul adevăr e acesta: eu am fost cel care a stat cu băiatul pe tot parcursul agoniei lui, în vreme ce voi stăteați acasă, relaxați, bând și moțând. Eu am fost acela care, când venea asistenta cu pastilele care să-l adoarmă, le făceam să dispară. De ce? Din respect pentru el. Din cauză că-i era frică de pastile, îi era frică să fie făcut să doarmă, îi era frică să nu cumva să nu se mai trezească a doua zi. În ciuda durerilor insuportabile (ai habar cât suferea, Simón? — mă îndoiesc), nu voia să moară înainte să-și transmită mesajul.

N-a vrut ca mesajul lui să moară odată cu el, așa că m-a ales pe mine să mi-l încredințeze. Pe tine nu te-ar fi ales niciodată. Ar fi fost o pierdere de timp: „Problema

cu Simón e că n-are urechi să audă“, asta îmi tot spunea. „Simón pur și simplu nu recunoaște cine sunt eu, nu-mi poate pricepe mesajul.“

Eu l-am recunoscut pe David, și el pe mine. Nu încapere îndoială. Am fost o pereche firească, el și cu mine, ca un arc și-o săgeată, ca o mână și-o mânășă. El a fost stăpânul, eu sluga. Și când i-a sosit ceasul să moară, mie mi s-a adresat, credinciosului Dmitri. „Sunt obosit, Dmitri“, a zis el. „Am sfârșit-o cu lumea asta. Ajută-mă. Ia-mă în brațe. Ușurează-mi plecarea.“

Revin la chestiunea principală. Într-un anume sens, David ducea cu sine un mesaj, deși conținutul mesajului este deocamdată nedeslușit. Poate că încă nu formulase mesajul pe deplin. Poate că în mintea lui era un nor din care urma să se nască mesajul. E posibil. Dar în alt sens, e irelevant dacă avea sau nu un nor în minte, atâta vreme cât David însuși ar fi putut fi mesajul.

Mesagerul era mesajul: un gând năucitor, ești de acord?

Faptul că mesagerul, sau mesajul, sau și unul și altul au sfârșit sub cărămizile unui zid este revoltător. Nu putem permite așa ceva. Vreau să te duci la orfelinat și să-l scoți de-acolo. Un ciocan și-o daltă ar trebui să ajungă. Fă-o după lăsarea întinericului. Așteaptă o noapte furtunoasă, când n-o să fii auzit prin răbufnirea elementelor.

El a trecut ca o cometă. Nu sunt primul care a făcut această observație. E ușor să nu vezi o cometă: o clipire din ochi e de ajuns, o clipă de neatenție. Îi suntem datori, Simón, să-i ținem aprinsă flacăra. Știu că nu-ți vine la îndemână să profanezi un mormânt. Dar nu-i

un mormânt adevărat, doar o gaură într-un zid. Privește așa lucrurile.

Tu și cu mine nu suntem de acord în privința multor lucruri, dar avem ceva în comun: amândoi îl iubim pe David și vrem să-l aducem înapoi.

Dmitri

P. S. Corespondența mea trebuie să treacă prin controlul unei cabale de doctori, asta-i târășenia aici, prin urmare, nu-mi trimite mie răspunsul tău. Adresează-l Laurei Devito, o prietenă de încredere și – aș putea adăuga – o discipolă entuziastă a lui David. Când această treabă tristă se va încheia și o să avem șansa să ne relaxăm la un pahar de vin, o să-ți spun toată povestea, povestea ei și a mea. N-o să-ți vină să crezi.

El rupe în două scrisoarea lui Dmitri, apoi în patru, aruncă bucățile la gunoi. Ciudată puterea lui Dmitri de a-l tulbura – de a-l tulbura și a-l face să spumege de furie. În mod normal, e placid, excesiv de placid. Clo-cotește acum din pricină că e gelos pe Dmitri, pe faptul că susține că ar fi fost apropiat de David? *El a fost stăpânul, eu sluga.* El, Simón, n-ar folosi aceste cuvinte. *El a arătat drumul, eu l-am urmat:* asta ar spune el, în semn de respect pentru sine.

Nu crede ce pretinde Dmitri, anume că se află în posesia mesajului lui David. Dacă Dmitri are cu adevărat un mesaj, ar fi unul fabricat de el, ca să-i servească propriilor scopuri – anume, de a-și discredita judecătoria, bunăoară, și de a fi eliberat din detenția (sora reflexiei!) la care l-au condamnat. Prin urmare: *Bine-*

cuvântați fie insolenții, căci lor le este dat să rostească adevărul. Binecuvântați fie pătimișii, pentru că toate crimele lor vor fi șterse cu buretele.

La trei zile după primirea scrisorii lui Dmitri, cineva bate la ușă. Unul din copiii de la orfelinat: Esteban, băiatul înalt, deșirat, cu fața plină de furuncule.

Fără să scoată un cuvânt, Esteban îi întinde o scrisoare.

— De la cine-i? îl întreabă el, Simón.

— De la señora Devito.

— Señora Devito așteaptă vreun răspuns? Pentru că îți spun din capul locului că nu voi răspunde.

Esteban nu scoate un cuvânt: chipul i se îmbujorează.

— Hai, intră, Esteban. Așază-te. Vrei ceva de mâncare?

Esteban scutură din cap în semn că nu.

— Bun, eu oricum îți pregătesc un sandvici. Dacă nu vrei să-l mănânci aici, poți să-l iei cu tine la Las Manos. Sunt sigur că nu vi se dă suficient de mâncare acolo.

Prudent, Esteban se așază, așa cum i s-a spus. El, Simón, taie o felie de pâine, o unge cu gem din belșug, i-o pune băiatului în față, iar alături un pahar de lapte. Încă îmbujorat, Esteban mănâncă.

— Ai fost prieten cu David, Esteban, nu-i așa? Dar n-ai fost în echipa de fotbal. Aș zice că nu te pasionează fotbalul.

Esteban clatină din cap a negație, ștergându-și degetele lipicioase de pantaloni.

— Ce sport îți place? Ce-ți place să faci, mai mult și mai mult?

Esteban ridică din umeri neajutorat.

— Îți place să citești? Există o bibliotecă la Las Manos? Ai deseori ocazia să citești povești, povești născocite?

— Nu prea.

— Și ce vrei să te faci după ce pleci de la Las Manos, după ce te faci mare?

— Doctorul Julio zice că pot să mă fac grădinar.

— Foarte bine. Grădinarii sunt oameni buni. Asta vrei să devii în viață, grădinar?

Băiatul dă din cap că da.

— Iar Maria Prudencia? Ești prieten cu Maria Prudencia, nu-i așa? Maria vrea și ea să fie grădinăreasă? O să fiți un cuplu de grădinari?

Băiatul iar dă din cap.

— Îți amintești, Esteban, ce ai spus la comemorare, când tu și prietenii tăi ați mărșăluit în academie,ducând cu voi un coșciug gol? Ziceai că vrei să transmiți mesajul lui David. Ce mesaj aveai de transmis?

Băiatul tace.

— Nu știi. Toată lumea e convinsă că David a avut un mesaj pentru noi, dar nimeni nu știe care e mesajul ăsta. Spune-mi, Esteban, ce te-a atras la David? Ce v-a făcut pe tine și pe Maria Prudencia să veniți până la spital, ca să-l vizitați zilnic când a zăcut bolnav? Ce v-a dat curajul să urcați pe scenă și să spuneți ce-ați spus?

Pentru că eu nu cred că vă e la îndemână să vorbiți în public. Adică prietenia v-a inspirat și v-a dat puterea? Țsta-i cuvântul pe care l-ai folosi? Maria e prietena ta, oricine vede asta, dar David ți-a fost prieten? Ai zice asta?

Băiatul își strânge umerii într-un gest de stânjeneală și confuzie. Cât trebuie să regrete ziua când a fost de acord să ducă o scrisoare unui babalâc care pretinde că e tatăl lui David!

— În regulă, Esteban, nu te mai iau la întrebări. Văd că nu-ți place. Știi, ani de zile am fost cel mai apropiat prieten al lui David. Fericirea lui a fost singura mea preocupare, lăsând la o parte orice altceva. Nu e ușor când o asemenea prietenie se termină dintr-odată. De aceea te întreb despre el. Ca să am șansa să-l văd prin ochii tăi. Ca să prindă din nou viață pentru mine. Nu te supăra. Spune-i señoarei Devito că nu există nici un răspuns. Poftim niște biscuiți de ciocolată pentru tine. Ți-i pun într-o pungă, bine? Mănâncă-i împreună cu Maria Prudencia. Spune-i că sunt de la David.

După plecarea lui Esteban, el rupe scrisoarea fără s-o citească și o aruncă la coș. O jumătate de oră mai târziu, pescuiește bucățile, le assemblează pe masa din bucătărie.

Simón,

Am formulat o cerere simplă, la care n-ai răspuns. Mai ai răgaz până sâmbătă să acționezi, după care va trebui să apelez la altcineva.

Dmitri

P. S. Sunt sigur că știi ce lipsite de importanță sunt numele. M-aș fi putut numi Simón, pur și simplu, tu te-ai fi putut numi Dmitri. Cât despre David, cui îi pasă acum care era numele lui adevărat, cel despre care el făcea atâta caz?

Lucrurile nu funcționează după nume în acest spital, și nicăieri în lume. Lucrurile funcționează după număr. Numărul guvernează universul – iată, acum pot să divulg asta, o parte a mesajului lui David (dar numai o parte).

N-ai idee cu câtă nepăsare sunt tratate cadavrele aici, în spital, post-mortem. Profesia noastră este viața, nu moartea: iată mottoul nostru fudul. Pe morți să-i îngroape morții.

Neajunsul lui David a fost că n-a avut un număr, un număr adevărat de care să fie legat ferm. Nu e neobișnuit printre orfani să nu ai număr. Doctorul Julio mi-a mărturisit că, din când în când, trebuie să inventeze un număr pentru câte un copil aflat în grija lui, deoarece fără număr nu poți accesa ajutoarele sociale. Dar gândește-te ce se întâmplă în camera morților (noi așa o numim aici, camera morților), când ajunge un cadavru fără număr sau cu un număr care se dovedește a fi, să spunem, fictiv. Cum să închizi un dosar, când nu există nici un dosar de închis? Răspunzi de un corp, un corp fizic indubitabil, cu greutate, înălțime și toate atributele unui corp, dar persoana, ființa, entitatea căreia i-a aparținut corpul nu există, n-a existat niciodată. Ce faci, când ești un biet infirmier care trebuie să ducă

leșuri, când ești pe ultima treaptă a ierarhiei spitalicești? Te las să-ți imaginezi singur.

Ceea ce vreau să zic, Simón, e că David nu trebuie neapărat să fie mort. Ceva a trecut prin camera morților, care a semnat apariția unei absențe în lume, o nouă absență, dar absența aceea nu era a lui David, nu neapărat, nu indubitabil. Există cenușă, indubitabil, într-o gaură într-un zid lângă râu, dar cine poate spune a cui e cenușa? Se prea poate să fie cenușă veche, măturată de pe grătarul unui cuptor după ce acesta s-a răcit și pusă într-un vas. David a fost dus pe-o targă cu roțile în camera morților; l-ai văzut acolo, l-am văzut acolo. Tot ce-a urmat a fost o harababură, o harababură și-un mister. A fost scos de-acolo pe targa cu roțile? A plecat pe picioarele lui? A dispărut în văzduh? Nu se știe, așa cum nu se știe cauza morții lui. Atipic, acesta e cuvântul asupra căruia au convenit doctorii: ceva atipic. La fel ar fi putut să scrie: O conjuncție malignă a stelelor. Oricum, dosarul e închis acum (e o ștampilă mare, neagră, ce se pune pe-un dosar când e închis, am văzut-o cu ochii mei: DOSAR ÎNCHIS). Dar, filozofic vorbind, al cui dosar e acel dosar? Poate e doar dosarul unei fantome conjurate în biroul doctorului Julio din motive de comoditate, caz în care, filozofic vorbind, dosarul e al nimănui. Înțelegi ce spun? Multă confuzie. Multe întrebări rămase fără răspuns.

Cum am zis, ai răgaz până sâmbătă.

P. P. S. N-ai fost niciodată închis, Simón, prin urmare n-ai nici o idee ce înseamnă să fii la zdup fără nici o promisiune de libertate. Și în ce companie mă aflu! Eu,

Dmitri, în mijlocul unei trupe de bătrâni cu păr alb, cocârjați, băloșați, incontinenți! Socotești că aripa închisă a spitalului e o soartă mai bună decât minele de sare? Greșești. Plătesc scump pentru greșelile mele, Simón. Plătesc în fiecare zi. Ține minte asta.

Ceea ce vrem, ce vrem cu toții, este cuvântul de iluminare care să deschidă larg porțile închisorii și să ne întoarcă înapoi la viață. Și când spun închisoare, nu mă refer doar la aripa închisă, mă refer la lume, la întreaga lume mare. Pentru că asta e lumea, dintr-o anumită perspectivă: o închisoare în care decazi în cocârljeli și incontinență și, la urmă, moarte, iar apoi (dacă dai crezare unor povești, ceea ce eu nu fac) te trezești pe un țărm străin, unde trebuie s-o iei de la capăt cu toată tărășenia.

Tânjim nu după pâine (asta ni se dă la prânz în fiecare zi binecuvântată, pâine cu fasole fiartă în sos de roșii), ci după cuvânt, cuvântul teribil care ne va dezvălui de ce suntem aici.

Înțelegi, Simón, sau ești mai presus de foame, așa cum ești mai presus de pasiune sau durere? Uneori, am impresia că ești o cămașă veche, trasă de atâtea ori prin apa oceanului, încât n-a mai rămas nimic din culoare, din substanța ei. Dar bineînțeles că nu vei înțelege. Crezi că ești norma, señor Normal, și cine nu-i ca tine e nebun.

Ai vreo idee cine a fost copilul care a trăit sub oblăduirea ta? El zice că acceptai că e excepțional, dar ai idee cât de excepțional a fost el cu adevărat? Nu cred că ai. Avea o minte ageră și era iute de picior: asta însemna excepțional pentru tine. Câtă vreme eu, Dmitri, cândva

un umil custode de muzeu, iar acum naiba știe ce, cu alte cuvinte, nimeni special, am știut din clipa în care l-am zărit prima oară că el nu era de pe lumea noastră. El era ca una din păsările alea, le-am uitat numele, care coboară din cer din an în paște, pentru a ni se înfățișa nouă, simpli pământeni, înainte de a-și lua din nou zborul în eternele lor peregrinări. Scuzat să-mi fie limbajul. Sau, așa cum am spus data trecută, ca o cometă, dispărută cât ai clipi din ochi.

Străzile sunt pline de nebuni cu mesaje pentru omenire, Simón. Știi asta la fel de bine ca și mine. David era diferit. David era cel adevărat.

Ți-am spus că mi-a încredințat mesajul lui. Ceea ce nu e tocmai adevărat. Dacă mi-ar fi încredințat mesajul lui, n-aș mai fi în aripa asta închisă, scriind o scrisoare unui om care mă plictisește și m-a plictisit întotdeauna. Aș fi liber. Aș fi o ființă liberă. Nu, el nu mi-a încredințat mesajul lui, nu chiar. În ultimele lui zile, a avut multe ocazii s-o facă. Ședeam lângă patul lui când îmi permiteau îndatoririle, îl luam de mână și-i spuneam: Dmitri e aici, și când buzele i se mișcau, îmi aplecam urechea, pregătit pentru cuvântul teribil. Dar n-a venit. De ce sunt aici, Dmitri? Aceste cuvinte le auzeam în schimb. Cine sunt și de ce sunt aici?

Ce să-i spun? Cu siguranță nu ceva de genul: N-am idee, puștiule. Expediere greșită, de-ar fi să zic ceva, de-ar fi să lansez un răspuns. Expediat în locul greșit, la momentul greșit. Nu, nu aveam de gând să-i stric ziua în felul ăsta. Ai fost trimis să mă salvezi pe mine,

i-am zis – pe mine, bătrânul tău prieten Dmitri, care te iubește, și te venerează, și și-ar da viața pentru tine în orice clipă. Ai fost trimis să-l salvezi pe Dmitri și s-o aduci înapoi pe preaiubita ta Ana Magdalena.

Dar nu asta voia el să audă. Nu era de ajuns pentru el. El voia să audă altceva, ceva mai măreț. Ce anume? vei întreba. Cine știe... Cine știe...

Fapt e că păcătoșii autentici, asemenea bătrânului Dmitri, erau prea banali pentru el. Ceea ce voia el să salveze erau tipi ca tine, tipi care reprezentau o provocare mai mare pentru el. Și iată-l pe bătrânul Simón, cu trecutul lui mai mult sau mai puțin mânjit, un tip bun, deși nu cine știe ce bun, care nu tânjește neapărat după o altă viață – hai să vedem ce putem face pentru el.

La urmă, era prea slăbit – la această concluzie am ajuns după multă frământare lăuntrică. Prea slăbit să rostească acel cuvânt teribil, în fața ta sau în fața mea. Când și-a dat seama că sfârșitul e aproape, boala îl secătuisese prea mult, nu mai avea puterea pentru ceea ce era de făcut.

Știi că, în momentul dramatic al bolii lui, m-am oferit să-i donez sânge? O transfuzie completă: scos sângele lui, introdus sângele meu. Au refuzat, doctorii ăia. N-o să meargă, Dmitri, mi-au zis ei: altă grupă sanguină. Voi nu înțelegeți, am ripostat eu. Sunt gata să mor pentru el. Dacă ești gata să mori pentru cineva, sângele tău va avea efectul scontat, oricând. Patima din sângele tău va arde micile corpuscule sangvine, le va incinera într-o clipită. Au izbucnit în râs. Nu știi nimic despre sânge,

Dmitri, *au zis ei*. Du-te înapoi la curățatul veceurilor. Numai la asta ești bun.

Îi învinovățesc. Îi învinovățesc pe medicii lui. Nici o clipă nu mi-aș fi încredințat copilul în grija lui Carlos Ribeiro. Se pricepe la fracturi și apendicite, și alte d-astea, dar într-un caz atipic precum cel al lui David, e total lipsit de inspirație. De asta ai nevoie, ca doctor, în aceste cazuri atipice: de inspirație. Nu-i de folos să cauți în manuale. Nici un manual nu te va ajuta când te confrunți cu o boală misterioasă. N-am eu fumuri de doctor, dar m-aș fi descurcat mai bine decât doctorul Ribeiro.

Până data viitoare.

D.

Capitolul 25

— Tot vreau să-ți spun ceva, Simón, îi zice Inés. Paula și cu mine am hotărât că a venit vremea să vindem magazinul. Avem deja o ofertă. După finalizarea vânzării, o să ne mutăm la Novilla. M-am gândit să te anunț din timp.

— Tu și Paula? Și soțul, copiii Paulei? Se mută și ei la Novilla?

— Nu. Fiul ei e în ultimul an la școală și nu vrea să plece. O să rămână cu tatăl lui.

— Iar în Novilla, tu și Paula plănuieți să locuiți împreună?

— Da. Asta-i ideea.

Bănuia el de mai de mult că Inés și Paula nu sunt doar partenere de afaceri.

— Îți urez fericire deplină, Inés. Fericire și succes deplin.

Ar putea să spună mai multe, dar se rezumă la atât.

Prin urmare, așa se termină povestea, se gândește el mai târziu, povestea micului lor proiect de a fi o familie: cu moartea copilului, urmată de plecarea femeii,

lăsându-l pe bărbat singur într-un oraș străin, jelin-du-și pierderile.

N-a mai avut relații intime cu o femeie de la primele zile petrecute în Novilla, când muncea ca docher. Față de Inés n-a simțit niciodată vreo atracție fizică. Ce anume a fost relația lor nu e ușor de descris: cu siguranță nu aceea între bărbat și femeie, nici aceea între frate și soră. Mai potrivit ar fi *compañeros*: ca și când din scopul lor comun și din munca lor comună a crescut între ei o legătură, nu de iubire, ci de datorie și obișnuință. Dar chiar și în această calitate, de companion, chiar și în marja îngustă a relației dintre companionii, pe care i-a permis-o ea, el nu s-a dovedit niciodată suficient de bun pentru ea, n-a fost niciodată ceea ce merita ea.

Când el a ajuns pe țărmurile acestei țări, funcționarul care l-a înregistrat l-a obligat să accepte numele de Simón și vârsta de patruzeci și doi de ani. La început, treaba l-a amuzat: vârsta era la fel de arbitrară ca și numele. Dar treptat, odată cu trecerea timpului, numărul patruzeci și doi a căpătat o fatalitate proprie. Sub steaua plină de speranță a numărului patruzeci și doi a fost inaugurată noua lui viață. Ceea ce el nu poate încă vedea, ceea ce-i este ascuns, e când anume se va încheia această dominație astrală a lui patruzeci și doi și va începe dominația unui alt număr, poate mai întunecat, poate mai luminos. Ori s-a întâmplat deja acest lucru? Oare ziua în care a murit fiul lui marchează încheierea lui patruzeci și doi? Dacă așa stă treaba, la ce vârstă nouă a fost avansat?

E destul de familiarizat cu matematica academiei, ca să știe că patruzeci și doi nu trebuie neapărat să fie urmat de patruzeci și trei, patruzeci și patru, patruzeci și cinci. Stelele de pe bolta academiei dansează după propria lor melodie, la fel fac și numerele. Întrebarea e: ce fel de om va fi el – acel *el* care poartă sau purta numele de Simón – sub noua lui stea? Va înceta să fie blând, prudent, anost? Va deveni (prea târziu!) omul care ar fi trebuit să fie tatăl potrivit pentru David; volatil, nepăsător, pătimăș? Și dacă da, care va fi noul lui nume?

A fost o vreme când a avut o slăbiciune pentru Alma, a treia dintre cele trei surori de la fermă. Cum ar fi primit el, bătrânul burlac Simón, dacă mâine ar bate la ușa casei lor, îmbrăcat în cel mai bun costum al său, cu un buchet de flori în brațe, cu intenția de a-i face curte? Ar fi poftit înăuntru, sau, dimpotrivă, surorile ar asmuți câinii asupra lui?

Gândurile îi sunt întrerupte de un ciocănit în ușă. La început, nu-și recunoaște vizitatoarea: o ia drept o vecină de bloc.

— Da? Cu ce vă pot fi de folos? o întreabă el.

— Sunt eu, Rita, răspunde aceasta. Vă amintiți? V-am îngrijit fiul în spital.

Inima lui tresare. Oare soarta îi propune un răspuns la întrebarea *încotro de-acum?* sub forma acestei tinere nu lipsite de vino-ncoace?

— Cum să nu! Ce mai faci, Rita?

— Pot să intru? întreabă ea. V-am adus cartea lui David, cea pe care el a rătăcit-o. S-a făcut o curățenie

serioasă și am găsit-o în camera personalului de serviciu, n-am idee cum a ajuns acolo. Cum sunteți, Simón? Rezistați? Nu pot să vă spun cât de mult ne lipsește David, tuturor. Ne-a frânt inimile când... mă rog...

Îi oferă Ritei un pahar de vin, pe care ea îl acceptă. Cartea adusă e, bineînțeles, *Aventurile lui Don Quijote*, care, de când a văzut-o el ultima oară, a căpătat o pată întunecată pe copertă.

— Trebuie să mărturisesc, zice sora Rita, că am stat la îndoială. Întâi am vrut s-o păstrez ca amintire; apoi m-am gândit că Simón are atât de multe amintiri legate de ea, cel mai bine e să ajungă la el. Prin urmare, iat-o.

— Nu pot să-ți spun cât îți sunt de recunoscător, Rita. Îți vine să crezi că asta e cartea din care David a învățat singur să citească? O știa pe de rost, din doască-n doască.

— Asta e bine, zice Rita.

El continuă:

— Rita, ai fost cu David în ultimele lui zile. Ți-a vorbit vreodată de un mesaj? A lăsat vreun mesaj?

— Ciudat că mă întrebați. Deunăzi am discutat despre David și despre ce-a însemnat el pentru noi. Pentru că atunci când te lupți să salvezi un pacient și pierzi bătălia, așa cum ni s-a întâmplat nouă, e bine să înveți din asta și să duci mesajul în bătălia următoare. Altfel te descurajezi, credeți-mă. În cazul lui David, cuvântul-cheie al mesajului lui a fost curajul – așa am

hotărât noi. David a fost un băiat foarte curajos, care a suferit foarte mult, dar nu s-a plâns. Fii curajos, fii vesel la ananghie: acesta a fost mesajul lui, aş zice eu.

— Fii curajos. Fii vesel. O să ții minte pentru când îmi va veni vremea.

— Iar soția dumneavoastră, Simón? Cum suportă ea? Am văzut cât de apropiați erau ea și David.

— Inés nu e de fapt soția mea, spune el. De fapt, ea și cu mine ne vom despărți curând, urmându-ne fiecare drumul. Dar cu siguranță ea e mama lui David, mama lui adevărată, chiar dacă nu are documente s-o dovedească. Mama lui aleasă. Inés este mama lui, cât despre mine, eu am preluat rolul tatălui, în absența altuia mai bun. Da, Inés și eu vom merge pe drumuri separate. De fapt, trebuie să-ți spun că în momentul în care ai bătut la ușă, eu mă întrebam ce-mi rezervă viitorul. Inés se întoarce la Novilla – de acolo e ea, acolo e familia ei. Eu voi rămâne aici, în Estrella. Am o slujbă, nu e grozavă, dar îmi dă satisfacții. Sunt mesager pe bicicletă. Împart materiale publicitare proprietarilor de case. Presupun că voi continua să fac asta. Când ai bătut la ușă, tocmai mă întrebam cine o va înlocui pe Inés în viața mea. Am fost împreună aproape cinci ani, m-am obișnuit să fiu împreună cu ea, deși n-am fost niciodată soț și soție în sensul convențional.

În timp ce vorbește, își dă seama că spune prea mult, mult prea mult, și evident Rita simte același lucru, căci se foiește pe scaun.

— Trebuie să plec, zice ea ridicându-se. Mă bucur că v-am adus cartea. Sper ca dumneavoastră și Inés să vă găsiți liniștea curând.

El o conduce la ușă; din prag se uită în urma siluetei ei micuțe, îngrijite, care se depărtează pe coridor.

El răsfoiește cartea pe care i-a adus-o Rita. Pata de pe copertă – cafea? – s-a îmbibat și a lipit unele de altele primele câteva pagini. Legăturile cedează. Dar amprențele lui David sunt peste tot, chiar dacă invizibile. În felul ei, cartea e o relicvă.

Lipită în interiorul copertei din spate e o foaie de hârtie pe care el n-a văzut-o până acum. După antet – *Orașul Novilla, Bibliotecile Orășenești* – urmează cuvintele:

Dragi copii,

Nouă, bibliotecarilor, ne place să aflăm dacă v-a plăcut să citiți cărțile noastre și cu ce ați rămas după citirea lor.

Care e mesajul acestei cărți? Ce vă amintiți în mod deosebit?

Scrieți-vă răspunsurile mai jos. Așteptăm cu nerăbdare să le citim.

Prietenul vostru, bibliotecarul

În locul indicat, doi cititori de dinainte ca el, Simón, să fi împrumutat cartea de la bibliotecarul prietenos (fără s-o mai poată și duce înapoi) și-au lăsat comentariile.

Mi-a plăcut de Sancho, a scris primul. Mesajul cărții e că ar trebui să-l ascultăm pe Sancho pentru că el nu e cel nebun.

Al doilea: *Mesajul cărții e că Don Quijote a murit ca să nu se însoare cu Dulcania.*

Nici un comentariu scris de mâna lui David. Păcat. Acum nu se va mai ști niciodată care era, după părerea lui David, mesajul cărții sau ce-și amintea cel mai bine din ea.

La prețul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea timbrului literar.

John Maxwell Coetzee s-a născut pe 9 februarie 1940 la Cape Town, în Africa de Sud. Își încheie strălucit studiile de literatură engleză și matematică la University of Cape Town în 1961, apoi se mută în Anglia, unde lucrează ca programator. Își ia doctoratul cu o analiză stilistică pe calculator a operelor lui Samuel Beckett la University of Texas, Austin (1965–1969), ține cursuri de literatură la State University of New York, Buffalo, până în 1971, apoi la University of Cape Town până în 2002. Debutază cu romanul *Dusklands* (1974), urmat de *In the Heart of the Country* (1977) și *Așteptându-i pe barbari* (*Waiting for the Barbarians*, 1980; Humanitas Fiction, 2014), care îi aduce James Tait Black Memorial Prize. Publică apoi *Viața și vremurile lui Michael K* (*Life & Times of Michael K*, 1983; Humanitas Fiction, 2009), distins cu Booker Prize și Prix Femina Étranger, *Foe* (1986 – Jerusalem Prize, 1987; Humanitas Fiction, 2016), *Epoca de fier* (*The Age of Iron*, 1990 – *Sunday Express* Book of the Year; Humanitas Fiction, 2010, 2016) și *Maestrul din Petersburg* (*The Master of Petersburg*, 1994 – *Irish Times* International Fiction Prize, 1995; Humanitas Fiction, 2008, 2015). *Copilărie* (*Boyhood*, 1997; Humanitas Fiction, 2010), *Ținerete* (*Youth*, 2002; Humanitas Fiction, 2011) și *Miezul verii* (*Summertime*, 2009; Humanitas Fiction, 2012) fac parte din ciclul autobiografic *Scene de viață provincială* (*Scenes from Provincial Life*). Romanul *Dezonoare* (*Disgrace*, 1999; Humanitas Fiction, 2011) îi aduce un nou Booker Prize, iar *Elizabeth Costello* (2003; Humanitas Fiction, 2015) și *Slow Man* (2005) se bucură de o foarte bună receptare. În 2007 apare *Jurnalul unui an prost* (*Diary of a Bad Year*; Humanitas Fiction, 2009). Romanul *Copilăria lui Isus* (*The Childhood of Jesus*; Humanitas Fiction, 2014) vede lumina tiparului în 2013, iar în 2016, *Zilele de școală ale lui Isus* (*The Schooldays of Jesus*; Humanitas Fiction, 2018). *Moartea lui Isus* (*The Death of Jesus*; Humanitas Fiction, 2021) încheie trilogia în 2019. J.M. Coetzee este autorul unor volume de eseuri filozofice și literare. Din 2002 trăiește în Australia, fiind profesor emerit la University of Adelaide. În 2003 i se atribuie Premiul Nobel pentru literatură.

Moartea lui Isus este ultimul roman din fascinanta trilogie distopică imaginată de J.M. Coetzee, care mai cuprinde *Copilăria lui Isus* și *Anii de școală ai lui Isus*. Protagonistul David își împlinește destinul tragic, a cărui semnificație le scapă celor mai mulți (inclusiv părinților lui adoptivi), deși orfanii, exclușii și marginalii îl percep ca pe un profet sau mântuitor.

„A spune că acest roman explorează limitele înțelegerii umane sau că dramatizează conflictul între două moduri diferite de a vedea și a fi în lume, reprezentate în sens larg de pasiune și rațiune, și că rezultatul înfruntării este remiza poate fi nesatisfăcător, dar numai dacă te aștepti să găsești un mesaj anume. Ceea ce-și va aminti cititorul sunt plăcerile de lectură valabile pentru oricine: umorul sec, ritmul intrigilor pline de dramatism și de tensiune, straniețea ademenitoare a lumii construite de Coetzee.“

Harper's Magazine

„Cu accente de fabulă, romanul final din trilogia lui Coetzee impune o viziune fabuloasă asupra lumii lui Don Quijote. David se duce la orfelinat, își găsește adepți și împarte înțelepciune înainte de a se îmbolnăvi – o figură cristică, desigur, dar nu una cu analogii previzibile și ușor de făcut.“

New York Times

„Romanul încheie unul dintre cele mai captivante experimente din ficțiunea contemporană. Pe Coetzee îl interesează mai mult să pună întrebări decât să ofere un răspuns. Și e vorba despre cele mai mari și mai vechi întrebări – despre sacru, dreptate, legătura dintre părinți și copii, despre viața de apoi –, ceea ce nu înseamnă că ele trebuie rostite solemn.“

Tablet

„Poți să spui despre Coetzee că scrie romane de idei, sau că e un filozof care se folosește de ficțiune. Cărțile lui recente au simplitatea unei fabule filozofice. Proza lui te descumpănește, apoi te hipnotizează. Când Coetzee nu oferă explicații, cititorul trebuie să învețe să accepte misterul.“

The New York Times Book Review